PROFIL

nr 1 (68) styczeń 1999

ISSN 1427-8995

Satelitarny wizjer – GPS

Jeszcze nie eko-logika

Komputer, który zatańczy i zaśpiewa

CENTERTEL

Partner z klasą

UNI-COMP Siedziba Główna
53-110 Wrocław, ul. Ślężna 169,
tel./fax (071) 367 62 76, 367 94 81,
tel. (0 90) 34 10 50

Bytom: ELJOT BIS ul. Krakowska 6, tel. 81 30 22, (0 501) 15 17 18; **Chorzów**: TELZAM-COM ul. Jagiellońska 2, tel. 242 63 01, (0 501) 42 70 77; **Częstochowa**: KWANT Rynek Wieluński 37, tel. 361 47 77, 361 03 33; **Dąbrowa Górnicza**: SZCZĘSNY-ZJAWIONY-FIAT ul. Reymonta 29, tel. 268 27 70, (0 501) 15 17 15; **Gdańsk**: IDEA-KOM ul. Podwale Staromiejskie 109/112, tel. 301 24 40, 301 14 68; **Gdynia**: TELE-RADIO-VIDEO ul. Świętojańska 86, tel 661 31 00, (0 501) 10 11 06; **Gliwice**: STOART Nowy Świat 3, tel 231 41 41, (0 501) 15 17 37; **Jelenia Góra**: UNI-COMP ul. Kopernika 2, tel. 752 51 84, (0 90) 34 24 80; SATEL ul. Bankowa 22, tel. 764 67 00, (0 90) 66 22 00; **Kamienna Góra**: PEN-KOM ul. Spacerowa 5a, tel. 744 20 30, (0 90) 32 45 05; **Katowice**: TELSTAR ul. Wojewódzka 22, tel. 51 86 54, (0 501) 15 15 75; KIM al. Korfantego 3a, tel. 58 71 87, (0 501) 15 17 27, TELSYSTEL ul. Katowicka 8, tel. (0 501) 16 71 97; **Kępno**: SECAM ul. Warszawska 29, tel 782 03 47; **Kluczbork**: SECAM Rynek 17, tel. 418 25 93; **Kłodzko**: SALVUS ul. Zajęcza 4, tel. 67 29 33 w. 54, (0 90) 35 07 55; SYSTEM ul. Spadzista 4, tel. 67 19 81, (0 90) 69 65 00; **Kraków**: K&K ul. Grzegórzecka 31, tel 429 41 62 lub 68, (0 501) 15 20 10; APOLLO ul. Budryka 7, 637 53 74, (0 501) 15 16 06; **Legnica**: ARS Christiana Rynek 36, tel. 852 49 65, (0 90) 64 00 56; **Lubin**: UNI-COMP ul. Armii Krajowej 14, tel. 841 51 39, (0 90) 23 22 22; **Lublin**: MAXTEL al. Kraśnicka 130a, tel. (0 501) 40 86 03; **Oleśnica**: IMPULS Rynek 19, tel. 314 97 13 w. 51; **Poznań**: UNI-COMP ul. Poznańska 40, tel. 864 13 00, (0 90) 32 82 82; IDEAKOM ul. Wrocławska 9, tel. 852 69 19, (0 501) 42 76 99; **Siedlce**: PERFEKT ul. 3 Maja 34, tel. 44 05 05, (0 90) 66 82 66; **Siemianowice Śl.**: TOMTEL ul. Świerczewskiego 30, tel. 229 00 02, (0 501) 15 15 85; **Szczecin**: CENTERCOM ul. Bogusława 12/2, tel. 434 14 28, (0 501) 16 72 00; RESPOL ul. Unisławy 13a, tel. 22 69 07, (0 501) 10 13 01; **Tarnowskie Góry**: TELZAM-COM Kaczyniec 12, tel. 285 30 80, 285 53 24; **Wałbrzych**: UNI-COMP ul. 11 Listopada 24, tel. 770 94, (0 90) 34 22 92; **Warszawa**: MIXEL ul. Mazowiecka 12, tel. 828 42 19, (0 501) 12 86 49, ul. Jubilerska 1 (Geant Praga), tel. 611 48 73, (0 501) 12 86 51, SANSHOP pl. Konstytucji 6, tel. 628 84 55, (0 501) 24 45 66; **Wieluń**: SECAM ul. Śląska 4, tel. 843 45 51, (0 90) 23 33 00; **Wrocław**: AGRINA ul. Horbaczewskiego 4/6 (DT Astra), tel. 352 31 54, (0 501) 10 13 00; AGIDA Podwale 37/38 (DH Podwale), tel. 341 07 69, (0 501) 10 22 00; TELSYSTEL ul. Powstańców Śl. 5, tel. 360 59 21, (0 501) 10 14 08; UNI-COMP ul. Ruska 37/38 (DT Domar), tel. 343 75 26, (0 501) 15 17 47; UNI-COMP ul. Ślężna 169, tel. 367 94 81, 367 62 76, (0 90) 34 10 50; UNI-COMP ul. Bolesławiecka 1 tel. 353 61 52, 354 61 57, (0 501) 34 24 84; UNI-COMP ul. Świętokrzyska 57, tel. 322 19 03, (0 501) 10 15 05; UNI-COMP ul. Braniborska 14 (DT Domar), tel. 55 55 06 w. 332, (0 501) 10 12 99, (0 501) 15 17 07; UNIMEX ul. Piłsudskiego 16, tel. (0 501) 17 09 19, (0 90) 67 96 29; WEYDE ul. M. Skłodowskiej 3, tel. 21 90 36, (0 501) 10 14 08; **Zgierz**: CELTEL pl. Kilińskiego 12, tel. 719 04 37, (0 501) 02 85 01.

Przedmioty na fotografii należą do Wojciecha hrabiego Dzieduszyckiego

Szanowni Państwo,

W styczniowym numerze „Profil-u" dział telekomunikacyjny zdominowały informacje na temat roamingu w sieci Idea. Powodem ku temu jest uruchomienie do końca 1998 r. okrągłej liczby 70 roamingów z operatorami cyfrowych sieci GSM na całym świecie. Prezentujemy więc najnowszą „piętnastkę", a także – głównie jako ściągawkę dla narciarzy-podróżników – sieci, z których usług można korzystać podczas zimowego wyjazdu w Alpy czy na Słowację.
Użytkowników sieci NMT z pewnością zainteresują natomiast możliwości, jakie oferuje monitoring satelitarny z wykorzystaniem odbiorników GPS i naziemnej sieci komórkowej o ogólnokrajowym zasięgu („Satelitarny podgląd"). Specjalnie dla Abonentów sieci NMT – przy okazji zmian, związanych z wprowadzeniem nowych taryf – zamieszczamy też obszerne przypomnienie zasad korzystania z pakietu usług Dual.
A niezależnie od sieci, z której usług Państwo korzystają, każdemu „komórkowcowi" przydadzą się rady naszego eksperta na temat tego, jak dbać o trwałość i sprawne działanie baterii w telefonie.

Styczniowym tematem miesiąca jest ekologia i związany z nią styl życia. Oprócz raportu o stanie środowiska naturalnego w Polsce („Ekologia to jeszcze nie eko-logika"), piszemy o zagrożonych gatunkach zwierząt („Puste gniazdo") oraz o faktycznych ocenach wpływu efektu cieplarnianego na ziemską atmosferę.

W dziale „W sieci" garść porad dla zainteresowanych zakupem lub rozszerzeniem możliwości własnego komputera o funkcje multimedialne. Z kolei tradycyjna już wędrówka po ciekawych stronach internetowych tym razem odbywa się szlakiem głównie narciarskim. Przystankami na tej drodze są m.in. miejsca, w których odbywały się (lub odbywać będą) zimowe Olimpiady. Czy wśród nich znajdzie się nasze Zakopane...

„Po godzinach" – oprócz wizyty w kinie i pokaźnej porcji recenzji książkowych – dominuje tematyka karnawałowa: balowy szyk i zaskakujące zapachy perfum.

Zapraszamy do lektury –

Redakcja

PROFIL
– magazyn abonentów ptk centertel

wydawca: polska telefonia komórkowa centertel sp. z o.o.
redakcja: dział komunikacji marketingowej ptk

redaktor naczelny: iwona zabielska
sekretarz redakcji: krzysztof adelt
redakcja: agnieszka guzek, maria piskorska
korekta: irena szewczyk
reklama: ula sękowska
tel. (0-22) 656 14 44 w. 1314
opracowanie graficzne: jurek wasiukiewicz

adres redakcji:
ul. sienna 75, warszawa
adres do korespondencji:
ul. żelazna 28/30, 00-832 warszawa
tel. (0-22) 656 15 97; faks (0-22) 656 15 51

przygotowanie do druku: oficyna wydawnicza oikos, warszawa
druk: drukarnia prasowa, łódź
druk okładki: drukpol, sulejówek

redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam.

okładka: włodzimierz walus
agencja reklamowa kontur studio

informacja handlowa
0-800 123456
(połączenie bezpłatne z dowolnego aparatu)
(0)90 234567
(połączenie bezpłatne w sieci nmt)
(0)501 123456
(połączenie bezpłatne w sieci idea)

internet:
www.centertel.pl, www.idea.centertel.pl

sklep internetowy:
sklep.centertel.pl

biuro obsługi klienta:
*22 (połączenie bezpłatne), 501 100 100 (połączenie bezpłatne w sieci idea), (0)22 634 28 82, z zagranicy: +48 22 634 28 82 lub +48 501 100 100

serwisy:
90 200 123, 501 200 123 – informacja o numerach abonentów ptk centertel i numerach kierunkowych
(*123 z telefonu komórkowego)

90 234 234, 501 234 234 – serwis informacji handlowej ptk centertel (cenniki, promocje, roaming)

90 213 213, 501 213 213 – wirtualny serwis ekonomiczny ptk centertel i firmy prorexim (oprocentowanie w bankach, kursy walut, giełda)
internet: http://www.prorexim.com.pl

501 70 70 70 – internet w sieci nmt i idea

90 200 175, 501 200 175 – horoskop agnieszki

w trakcie trwania połączenia z serwisami istnieje możliwość otrzymania wydruków po wybraniu 5 i START na faksie.

temat miesiąca **Ekologia**

19 **Gorący oddech Ziemi**

20 **Ekologia to jeszcze nie eko-logika**

24 **Puste gniazdo**

26 **Ekologiczne rozważania**

mobile

6 Podwojenie komórek, czyli Dual

PTK Centertel oferuje swoim Abonentom usługę pozwalającą na pełniejsze wykorzystanie zalet dwóch sieci, pracujących w dwóch różnych systemach – analogowym NMT 450i i cyfrowym GSM 1800.

8 Satelitarny podgląd

Wśród systemów służących do precyzyjnego określania pozycji pojazdów na uwagę zasługuje coraz powszechniej stosowany monitoring satelitarny.

10 Jak najlepiej ładować baterię

Praktyczne rady oraz opis typów baterii i ładowarek.

12 Formy płatności

Z myślą o wygodzie Abonentów, PTK Centertel proponuje kilka różnych form opłacania rachunków za usługi telekomunikacyjne.

14 Nowe roamingi w sieci Idea

16 Idealne warunki do rozmów

Na narty z własnym telefonem.

17 Roamingi w Idei – zestawienie

w sieci

28 Cyfrowa biblioteka

30 Internauci na narty

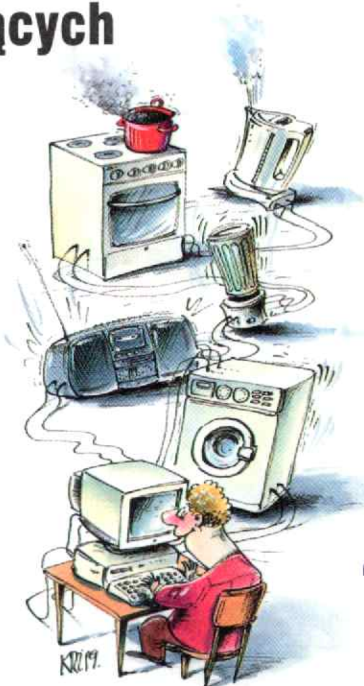
Odwiedzamy strony www, stworzone z myślą o amatorach białego szaleństwa. Przy okazji można też podumać o perspektywach zimowej Olimpiady pod Giewontem...

temat miesiąca

32 Komputer dla wymagających

Obecnie standardem stają się komputery multimedialne – maszyny „stereo i w kolorze".

po godzinach

34 Od słowa do słowa

– felieton

36 Nowości filmowe i muzyczne

38 Nowości wydawnicze

40 Karnawałowe szaleństwo

Dziś, aby skompletować karnawałową garderobę, nie trzeba już udawać się do krawcowej. Sklepy oferują gotowe kolekcje i jest w czym wybierać.

42 Dla pań i panów

Przegląd zapachów roku 1998.

Podwojenie komórek, czyli Dual

Jako operator sieci komórkowych w dwóch systemach – analogowym NMT 450i i cyfrowym GSM 1800, PTK Centertel oferuje swoim Abonentom unikatową usługę, pozwalającą na pełniejsze wykorzystanie zalet obu sieci.

Oferta Dual jest dostępna od 1 marca 1998 r., a więc od chwili komercyjnego otwarcia sieci Idea w aglomeracji warszawskiej. Wprowadzone ostatnio – przy okazji zmiany taryf w sieci NMT – obniżki cen, związane z pakietem usług Dual sprawiły, że znacznie wzrosło zainteresowanie tą ofertą. Ponadto, w ramach pakietu Dual dostępne są różne opcje. Aby pomóc Państwu w ewentualnym wyborze najwłaściwszej usługi, przedstawiamy poszczególne elementy oferty Dual oraz koszty z nimi związane.

Numer DUAL

Numer DUAL to po prostu drugi, „bliźniaczy" numer abonencki, różniący się od dotychczasowego jedynie prefiksem „501". Przykładowo dla numeru „90 ABCDEF" w sieci NMT bliźniaczy numer to „501 ABCDEF" w sieci Idea.

Kto może otrzymać Numer DUAL?

Z tej usługi może skorzystać każdy, kto z chwilą aktywacji numeru w sieci Idea będzie już miał wykupioną aktywację w sieci NMT. Oferta skierowana jest do wszystkich obecnych Abonentów PTK Centertel, ale dotyczy także tych Klientów, którzy dopiero zdecydują się na jednoczesną aktywację w obu sieciach. W chwili aktywacji Numeru DUAL w sieci Idea Abonent ma możliwość wyboru taryfy (Idea 50 lub Idea 150).

Do czego przyda się Numer DUAL?

Abonent, który wybiera opcję „Numer DUAL", może – w zależności od potrzeb i zasięgów sieci – korzystać niezależnie z dwóch bliźniaczych numerów, za pomocą dwóch różnych aparatów telefonicznych. Abonent, który często wyjeżdża poza regiony objęte już zasięgiem Idea, z pewnością doceni największy zasięg sieci NMT 450i. Zapewnia ona obecnie pokrycie w prawie każdym zakątku Polski oraz w kilkunastu krajach Europy Północnej i Wschodniej.

Jednocześnie ten sam Abonent już w 10 największych regionach kraju korzysta z sieci o największej pojemności, a co za tym idzie najwyższej jakości połączeń, dzięki wykorzystaniu najnowocześniejszego systemu cyfrowego GSM 1800.

Praktyka korzystania z Numeru DUAL pokazała, że oferta ta znajduje zwolenników nie tylko wśród dużych firm – coraz częściej korzystają z niej małe firmy i osoby prywatne.

Łączne niskie koszty utrzymania dwóch telefonów w ramach numeru DUAL sprawiają, iż bardzo często oba telefony są używane jednocześnie np. przez dwie osoby w firmie lub rodzinie.

Ile kosztuje Numer DUAL?

Przyłączenie Numeru DUAL kosztuje 5,01 zł brutto, i jest to jedyna opłata jednorazowa. Dodatkowym kosztem jest też oczywiście zakup telefonu w sieci Idea (zależnie od wyboru konkretnego modelu z aktualnej oferty).

Abonament w sieci Idea dla posiadaczy Numeru DUAL został obniżony, i wynosi 10 zł dla pakietu „Idea 50", a 40 zł dla oferty „Idea 150".

Oznacza to, że nowy koszt abonamentu dla użytkowników Numeru Dual (za dwa telefony) jest zbliżony do ceny abonamentu dla jednego numeru telefonu w sieci Idea. Porównanie przedstawia poniższa tabela:

	abonament Idea (1 telefon)	abonament Dual (NMT + Idea)
Idea 50	**49,18**	**70,00**
Idea 150	**98,36**	**100,00**

Mimo obniżki cen abonamentu, użytkownicy Numeru DUAL nadal mają prawo do pakietu 50 minut (Idea 50) lub 150 minut (Idea 150) bezpłatnych połączeń w ramach sieci Idea lub do sieci stacjonarnej w danym regionie.

Do kiedy można wykupić swój Numer DUAL?

Z uwagi na bardzo duże zainteresowanie Numerem DUAL po obniżce cen abonamentu, PTK Centertel przedłużyła okres rezerwacji bliźniaczych numerów w sieci Idea do 30 czerwca 1999 r.

Abonent, który posiada Numer DUAL, otrzymuje dodatkowo 70% rabatu na wszystkie połączenia i przekierowania połączeń oraz krótkie wiadomości tekstowe SMS, kierowane pod „bliźniaczy" numer telefonu!

Poczta głosowa DUAL

Poczta głosowa DUAL jest przypisana do Numeru DUAL. Zwykła poczta głosowa umożliwia pozostawienie wiadomości, gdy telefon jest wyłączony, zajęty, lub nikt go nie odbiera.

W przypadku poczty głosowej DUAL osoba dzwoniąca pod numer 0-90 ABCDEF może nie tylko zostawić wiadomość w skrzynce pocztowej, ale także, poprzez wciśnięcie „0", połączyć się z „bliźniaczym" numerem 0-501 ABCDEF.

Natomiast osoba dzwoniąca pod numer 0-501 ABCDEF (bezpośrednio lub za pośrednictwem numeru 0-90 ABCDEF) może po prostu zostawić wiadomość w skrzynce.

Abonent zawsze powiadamiany jest o pozostawionej nowej wiadomości za pomocą komunikatu SMS wysyłanego na aparat w sieci Idea. Wszystkie wiadomości można odsłuchiwać z obu aparatów.

Jak przygotować pocztę Dual do użytku?

W tym celu wystarczy nagrać dwa różne powitania:

Z telefonu w sieci NMT (numer dostępowy *99) nagrywamy np.:

Dzień dobry, mówi Jan Kowalski. Aby połączyć się z moim nowym numerem, proszę wcisnąć „0" lub pozostawić wiadomość po sygnale.

Z telefonu w sieci Idea (numer dostępowy *501) nagrywamy np.:

Dzień dobry, mówi Jan Kowalski. Niestety, nie mogę teraz rozmawiać. Proszę zostawić wiadomość po sygnale.

Ile kosztuje korzystanie z poczty DUAL?

Aktywacja poczty DUAL jest bezpłatna, również korzystanie z poczty nie pociąga za sobą żadnych opłat abonamentowych. Koszt połączeń z pocztą z telefonu NMT został obniżony ponad trzykrotnie z 0,95 zł na 0,30 zł lub nawet 0,25 zł za minutę. Połączenia z pocztą z telefonu w sieci Idea są bezpłatne (pod numerem *501).

Dual NMT

Usługa DUAL NMT to niższa oferta cenowa na połączenia dla tych Abonentów sieci NMT, którzy często dzwonią pod numery Abonentów sieci Idea.

Z usługi DUAL NMT mogą korzystać wszyscy klienci sieci NMT, również tacy, którzy nie zdecydowali się jeszcze na aktywację Numeru DUAL.

Standardowo za połączenia typu NMT-Idea w godzinach szczytu pobierana jest taka sama opłata, jak za połączenia z siecią stacjonarną i operatorami GSM, czyli obecnie 1,20 zł/min netto w taryfie SUPER, lub 1,02 w taryfie EXTRA. Abonent, który decyduje się na usługę DUAL NMT, płaci za połączenia z siecią Idea według takich samych stawek, jak za połączenia typu NMT-NMT (aktualnie 0,95 zł/min (taryfa SUPER) lub 0,80 zł/min netto (taryfa EXTRA)).

Aktywacja usługi DUAL NMT jest bezpłatna, a comiesięczny abonament za jej świadczenie kosztuje jedynie 5,00 zł brutto. Łatwo wyliczyć, że opłata abonamentowa zwraca się już po 17 minutach połączeń typu NMT-Idea.

Dual DCS

Usługa DUAL DCS to usługa analogiczna do usługi DUAL NMT. Skierowana jest do tych Abonentów sieci Idea, którzy często dzwonią pod numery sieci NMT, i w związku z tym chcą zaoszczędzić na kosztach połączeń.

Standardowo za połączenia z sieci Idea do sieci NMT w szczycie pobierana jest taka sama opłata, jak za połączenia z sieciami innych operatorów, czyli, w zależności od wybranej taryfy, 1,23 lub 1,06 zł/min netto. Każdy Abonent Idei, który zdecyduje się na usługę DUAL DCS, zapłaci za połączenia Idea-NMT według takich samych stawek, jak za połączenia Idea-Idea, czyli odpowiednio: 0,61 zł/min (Idea 50) lub 0,53 (Idea 150) netto. Jedyna różnica polega na tym, że nie wliczają się one automatycznie do puli bezpłatnych minut w abonamencie.

Aktywacja usługi DUAL DCS jest bezpłatna. Za świadczenie usługi pobierany jest comiesięczny abonament w wysokości 5,00 zł brutto. Łatwo wyliczyć, że opłata abonamentowa zwraca się już po 8 minutach połączeń typu Idea-NMT.

W razie jakichkolwiek dodatkowych pytań prosimy o kontakt z naszym Biurem Obsługi Klienta (połączenia bezpłatne pod numerem *22), czynnym przez 24 h na dobę 7 dni w tygodniu.

Robert Zadrożny

Aparaty w sieci NMT

	Benefon Sigma	Benefon Spica	Nokia 540	Nokia 550
wymiary	151 x 58 x 24 mm	145 x 56 x 23 mm	138 x 47 x 37 mm	138 x 47 x 37 mm
waga	298 g	240 g	228 g	228 g
wyświetlacz	6 wierszy tekstu + ikony	6 wierszy tekstu + ikony	5 wierszy tekstu (3 + 2) + ikony	5 wierszy tekstu (3 + 2) + ikony
bateria w zestawie podstawowym	NiMH 1250 mAh	NiMH 850 mAh	Li-Ion 1400 mAh	Li-Ion 1400 mAh
czas gotowości	do 5 dni	do 5 dni	do 5 dni	do 5 dni
czas rozmów	do 3 h	do 2 h 10 min – 4 h 25 min	1 h 55 min – 4 h 25 min	1 h 55 min – 4 h 25 min
przesył danych	+	+	–	+

Satelitarny PODGLĄD

Z możliwości precyzyjnego określania pozycji pojazdów cieszą się firmy spedycyjne, agencje ochrony i właściciele prywatnych samochodów. Wśród systemów służących do tego celu na uwagę zasługuje coraz powszechniej stosowany monitoring satelitarny. Pozwala on wydatnie zmniejszyć koszty przewozów towarów i lepiej chronić mienie.

Obecny od kilku lat na zachodzie, zdobył klientów zarówno wśród właścicieli firm spedycyjnych, jak i posiadaczy drogich samochodów, którzy montują go jako dodatkowe zabezpieczenie swoich aut. Monitoring satelitarny jest możliwy dzięki jednoczesnemu wykorzystaniu satelitarnego systemu pozycjonowania GPS (ang. Global Positioning System) i transmisji danych poprzez naziemną sieć telefonii komórkowej.

Prosto z trasy do Centrum

Zestawy do monitoringu satelitarnego, montowane w samochodach, muszą zapewniać niezawodną łączność (i ew. łatwą obsługę) oraz być trudne do wykrycia. W skład zestawu wchodzi centralka, gromadząca dane z czujników w samochodzie oraz odbiornik GPS.

Dane, zbierane w trakcie jazdy, są przesyłane wraz z informacją o przebytej trasie do Centrum Nadzoru Satelitarnego (CNS). Informacje te przekazywane są z samochodu drogą telefoniczną przy wykorzystaniu sieci komórkowej, przy czym możliwe jest również wykorzystanie łączności satelitarnej.

Jak działa monitoring?

Łączność pomiędzy samochodem a CNS nawiązywana jest w różny sposób, w zależności od potrzeb i okoliczności (przy czym połączenia odbywają się automatycznie, bez udziału kierowcy):

- w przypadku pojazdów spedycyjnych – sygnały wysyłane z jadącego samochodu zawierają informacje o jego położeniu oraz dane, zebrane z czujników i urządzeń peryferyjnych, zainstalowanych w samochodzie. Urządzenia peryferyjne mogą przekazywać stan poszczególnych układów w pojeździe, stan zabezpieczenia ładunku lub nawet obraz z mikrokamery, którą można zamontować w kabinie kierowcy. Dane przesyłane są w przypadku niezgodności trasy zaprogramowanej z trasą rzeczywistą.
- w przypadku obserwacji pojazdów – dane przesyłane są do CNS w określonych odstępach czasu, np. co 30 minut. Tak częste uaktualnianie pozycji w Centrum Nadzoru Satelitarnego pomaga np. w zarządzaniu zasobami samochodowymi w firmie spedycyjnej.
- w przypadku zagrożenia, kradzieży – dane o położeniu samochodu przesyłane są automatycznie po samoczynnym włączeniu alarmu lub po włączeniu przycisku alarmowego przez kierowcę. W CNS automatycznie wyrysowywana jest wówczas mapa z przebiegiem trasy. Transmisja danych może w takim przypadku odbywać się w sposób ciągły, co zapewnia aktualizację danych bez względu na kierunek i prędkość jazdy samochodu.

Operator systemu widzi pojazdy jako punkty na elektronicznej mapie.

Kiedy działa monitoring?

Niezawodność działania monitoringu zależna jest od dwóch czynników. Pierwszy, opisany wcześniej, to możliwość ciągłej wymiany informacji pomiędzy jadącym samochodem a Centrum Nadzoru Satelitarnego. W przypadku monitoringu na terenie Polski najlepiej sprawdza się łączność przy zastosowaniu jedynej sieci telefonii komórkowej o ogólnokrajowym zasięgu – sieci NMT.

Drugi czynnik to poprawne określenie pozycji geograficznej przez odbiornik GPS. Odbiera on sygnały z 24 satelitów, krążących na orbitach ziemi. Do określenia pozycji wystarczy odebranie sygnału

z trzech jednocześnie. Nie jest to trudne, gdyż odbiornik „widzi" średnio pięć satelitów.

Cerber uniwersalny

System monitoringu satelitarnego może pełnić rolę dodatkowego zabezpieczenia na wypadek kradzieży. Po włamaniu do samochodu system informuje centrum nadzoru o aktualnej pozycji pojazdu. Czujniki, jakie można zainstalować, zareagują na wstrząsy, brzęk tłuczonej szyby, etc.

Możliwe jest również zainstalowanie czujek radarowych, reagujących na ruch wewnątrz samochodu. W przypadku, gdy złodziej skradnie samochód tak, że alarm się nie włączy, istnieje możliwość zdalnego zablokowania silnika (poprzez odcięcie dopływu paliwa, obwodu zapłonowego lub blokadę pompy wtryskowej).

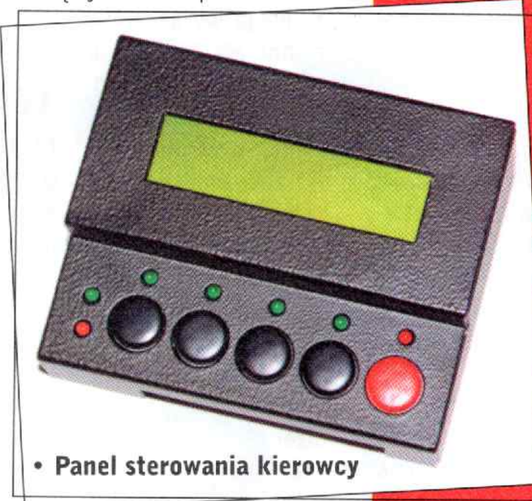
Specyfika narodowa...

Zainteresowanie systemem monitoringu jest bardzo duże. Tylko we Włoszech jeździ około 40 tys. pojazdów z zainstalowanymi odbiornikami GPS. Na zachodzie większość pojazdów wyposażonych w omawiany sprzęt, to samochody firm spedycyjnych, drogie samochody prywatne stanowią marginalną tylko część. W Polsce, z uwagi na duże nasilenie przestępczości, jest odwrotnie: większość pojazdów z zamontowanymi odbiornikami GPS to drogie samochody prywatne.

i coraz większa dokładność

Precyzja, z jaką obecnie działa „cywilny" system nawigacji satelitarnej, obarczona jest błędem – wyniki są zniekształcone o około 100 m. W najbliższej przyszłości zostaną jednak wprowadzone unowocześnienia, mogące poprawić dokładność pomiarów do kilku metrów.

Arkadiusz Pyrzak

• **Panel sterowania kierowcy**

• **Urządzenie GPS, montowane w pojeździe.**

GPS – globalny system określania położenia, system radionawigacyjny o zasięgu światowym, wykorzystujący sztuczne satelity (NAVSTAR); pozwala wyznaczyć współrzędne geograficzne i wysokość n.p.m. dowolnego obiektu (z dokładnością do kilku milimetrów), wyposażonego w odpowiednie urządzenie odbiorcze.

Odbiornik GPS, zawierający m.in. bardzo precyzyjny zegar oraz komputer, oblicza odległości od 3 satelitów, o znanym w każdej chwili położeniu, na podstawie pomiaru czasu dojścia charakterystycznego dla każdego satelity sygnału, a następnie znajduje punkt przecięcia się 3 sfer zatoczonych z punktów położenia satelitów promieniami równymi odpowiednim odległościom (rozwiązanie układu 3 równań dających 3-wymiarowe współrzędne położenia obiektu); odbiór sygnału z czwartego satelity zwiększa dokładność pomiaru i umożliwia wyznaczenie prędkości obiektu lub czasu. 24 satelity są umieszczane równomiernie na wysokości ok. 20 200 km na 6 kołowych orbitach, nachylonych w stosunku do równika pod kątem 55°, tak że z każdego punktu na powierzchni Ziemi można w każdej chwili obserwować co najmniej 5 satelitów.

Obsługą i kontrolą całego systemu zajmuje się główna stacja naziemna w Falcon (Colorado Springs, USA) wspomagana przez 4 stacje pomocnicze zlokalizowane na wyspach w pobliżu równika (Hawaje, Kwajalein, Diego Garcia i Wyspa Wniebowstąpienia). W stacji głównej analizuje się sygnały satelitów i na tej podstawie tworzy tzw. depesze nawigacyjne, przekazywane poprzez satelity użytkownikom, zawierające skorygowane dane, poprawki do obliczeń, dokładny czas itp.

GPS był tworzony w USA od 1973, początkowo w celach militarnych, obecnie służy również użytkownikom cywilnym. W systemie stosuje się 2 kody: precyzyjny (P), zastrzeżony gł. dla wojska, i standardowy (C/A).

za:"Multimedialna Encyklopedia Powszechna PWN", edycja '99.

Jak najlepiej ŁADOWAĆ BATERIE?

Jednym z podstawowych parametrów, które decydują o użyteczności telefonu komórkowego, jest czas działania baterii. Warto przy tym zaznaczyć, że o długim czasie działania nie decyduje tylko jej pojemność (wyrażana w miliamperogodzinach – mAh). Równie ważne jest, w jakiej technologii został wykonany akumulatorek, i z jakiego materiału są jego elektrody.

Podstawowymi czynnikami, które wpływają na rzeczywiste czasy działania baterii w telefonie komórkowym są jednak intensywność użytkowania i „warunki radiowe" w otoczeniu aparatu. Używanie telefonu w pomieszczeniach ograniczających penetrację fal radiowych lub na granicy zasięgu sieci powoduje zwiększony pobór energii z baterii, a tym samym skraca czas jej działania.

Zazwyczaj zaczynamy interesować się baterią w naszym telefonie dopiero wtedy, gdy czasy działania są już niepokojąco krótkie. Nawet najlepszej jakości akumulatorek może szybko zakończyć swoje „życie", jeśli nie będziemy właściwie się z nim obchodzić, np. używając do jego ładowania nie autoryzowanej ładowarki. Aby uniknąć podobnych problemów, warto zaznajomić się z kilkoma prostymi wskazówkami, dotyczącymi poprawnego obchodzenia się z bateriami.

Bateria nabiera formy

Aby bateria osiągnęła największą wydajność, oraz aby maksymalnie przedłużyć jej żywotność, należy tuż po zakupie odpowiednio ją sformatować. W tym celu przed użyciem trzeba dwu, trzykrotnie ładować ją przez ok. 14 godzin. Każda nowa lub nie używana przez kilka miesięcy bateria powinna być ładowana przez co najmniej kilka godzin, niezależnie od tego, jak szybko pojawi się komunikat o naładowaniu jej do pełna. Nie powinno się jednak zostawiać baterii w ładowarce na okres dłuższy niż 24 godziny (grozi to z kolei przeładowaniem, co w konsekwencji doprowadzić może do skrócenia jej żywotności).

Nawet najlepszy akumulatorek nie posłuży też na zawsze. Zakłada się, że zarówno baterie litowo-jonowe, jak i niklowo-wodorkowe mogą wytrzymać od 350 do 700 cykli ładowania.

Godzina godzinie nierówna

Czas rozmów i czas gotowości są od siebie ściśle uzależnione, a więc niemożliwe jest osiągnięcie maksymalnych wartości obydwu parametrów jednocześnie! Jeśli bateria zapewnia do 3 h czasu rozmów i 60 h czasu gotowości, to możemy rozmawiać przez 3 godziny, albo utrzymać aparat w gotowości przez 60 h. Rozmawiając, skracamy czas gotowości. Reguła ta działa też oczywiście w drugą stronę.

Aby obliczyć sobie w przybliżeniu, na jak długo starczy nam bateria bez doładowania, można przyjąć, że – dla baterii wykonanych w technologii 3 V – każda godzina czasu gotowości zmniejsza czas rozmów o 3 minuty.

Otulić „zmarźlaka"

W ekstremalnych temperaturach (poniżej -10°C lub powyżej 60°C) wydajność baterii ulega wyraźnemu zmniejszeniu. W naszym klimacie warto więc np. podczas mrozów nosić telefon w wewnętrznej kieszeni kurtki – tam baterii na pewno będzie cieplej. Z pewnością nie należy też przechowywać jej dłużej w pomieszczeniach, w których panuje temperatura poniżej -20°C.

Z kolei latem, gdy temperatura w słońcu przekracza 40°C, lepiej odłożyć telefon w cień, co przedłuży życie baterii.

Praktyczne rady

1. Ważnym zjawiskiem, dotyczącym akumulatorków, jest tzw. „efekt pamięciowy". Polega on na tym, że bateria jest rozładowywana tylko częściowo. Kiedy bateria osiąga ten stan rozładowania, napięcie gwałtownie spada i telefon wyłącza się. Spadek napięcia może być także wywołany, kiedy bateria jest przeładowana. Skutki „efektu pamięciowego" można starać się odwrócić poprzez regularne formatowanie baterii. „Efekt pamięciowy" należy przy tym odróżniać od utraty pojemności, wynikającej z nieodwracalnego pogorszenia stanu elektrod.

Typy baterii

Można wyróżnić kilka podstawowych rodzajów baterii: niklowo-kadmowe NiCd, niklowo-wodorkowe Ni-MH i litowo-jonowe Li-Ion. Ich charakterystyki i zastosowanie różnią się zasadniczo:

Ni-Cd

Przestarzała już technologia. Bardzo trwała i wytrzymała, a także najtańsza w produkcji. Baterie tego typu cechują się długą żywotnością, solidną konstrukcją i dużym zakresem temperatur, w których mogą pracować (są szczególnie odporne na niskie temperatury).

Ni-MH

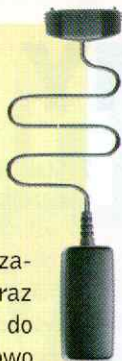
Obecnie nadal najpopularniejszy typ baterii. Przy tej samej objętości, bateria Ni-MH ma o około 40% większą pojemność (i zapewnia odpowiednio dłuższy czas działania), niż bateria NiCd.

Li-Ion

Najlepszy, najdroższy, najszybciej zdobywający rynek typ baterii, oferowany głównie w telefonach wyższej klasy. Gwarantuje długie czasy działania przy stosunkowo niewielkiej wadze. Bateria Li-Ion wytrzymuje wiele cykli ładowania, i nie zmienia swojego „ładunku" przez bardzo długi czas wtedy, gdy nie jest używana. Co ważne, baterie tego typu pozbawione są tzw. efektu pamięciowego (charakterystycznego zwłaszcza dla akumulatorów Ni-Cd). W praktyce oznacza to, że nie wymagają one formowania – nie trzeba co pewien czas doprowadzać do pełnego rozładowania baterii przed jej ponownym naładowaniem. Kolejną zaletą akumulatorków Li-Ion jest to, że ładowanie można w każdym momencie przerwać, nie narażając się na przyspieszoną utratę pojemności baterii.

Typy ładowarek

Możemy wyróżnić cztery podstawowe typy ładowarek: sieciowe wolne, sieciowe szybkie (podróżne), samochodowe i biurkowe.

Ładowarki sieciowe wolne

Takie proste ładowarki o małym prądzie ładowania zazwyczaj znajdują się w zestawie podstawowym wraz z aparatem, instrukcją obsługi itp. Ładowanie baterii do pełna z użyciem ładowarki wolnej wymaga stosunkowo dużo czasu. Najlepiej nadają się więc one do ładowania nocą. Są też najbezpieczniejsze, jeśli chodzi o żywotność baterii.

Ładowarki sieciowe szybkie

Są one szczególnie przydatne w podróży, gdyż umożliwiają bardzo szybkie naładowanie baterii dużym prądem do 85% pojemności. Aby osiągnąć 100% pojemności, należy ładować baterię jeszcze przez co najmniej 1 h. Ładowarki szybkie są generalnie najzdrowsze dla baterii, ponieważ pozwalają na pełne naładowanie baterii w każdych warunkach (nawet podczas rozmowy).

Ładowarki samochodowe

Podłącza się je do gniazda zapalniczki samochodowej. Działają podobnie, jak podróżne. Ich głównym mankamentem jest to, że każdorazowo po podłączeniu telefonu rozpoczyna się ładowanie baterii (bez względu na to, czy jest konieczne, czy nie).

Ładowarki biurkowe

Zazwyczaj stanowią same podstawy ładowarek, do których podłącza się właściwą ładowarkę – wolną lub szybką. Coraz częściej można spotkać modele biurkowe, pozwalające na jednoczesne ładowanie baterii zapasowej.

2. Jeśli chodzi o czas ładowania, to zależy on od stopnia rozładowania baterii, temperatury otoczenia i rodzaju zastosowanej ładowarki (należy przy tym stosować ładowarki polecane przez producenta dla danego modelu aparatu). Jeśli to możliwe, powinniśmy starać się nie używać aparatu podczas ładowania, jeżeli stosujemy ładowarkę „wolną" (nie dotyczy to jedynie baterii litowo-jonowych). A jeśli nasz telefon dzwoni dość często, bardzo pomaga zapasowa bateria. By uniknąć potrzeby nieustannego doładowywania, warto przy tym zadbać, aby przynajmniej bateria zapasowa miała powiększoną pojemność.

3. Nie powinno się ładować baterii, która jest bardzo zimna lub gorąca, ani zostawiać telefonu w samochodzie w ekstremalnie zimny lub gorący dzień.

4. Po naładowaniu baterii powinno się odczekać ok. 30 minut, aby osiągnęła temperaturę pokojową.

5. Jeśli bateria nie była używana przez dwa miesiące lub dłużej, należy najpierw wykonać 2-5 pełnych cykli ładowania/rozładowania. Dopiero wówczas bateria będzie w pełni sprawna i jej parametry staną się optymalne.

6. Nie należy dopuszczać do zamoknięcia baterii ani ładowarki – kontakt z wodą to najczęstsza przyczyna uszkodzeń podzespołów telefonów komórkowych. Jeżeli już telefon lub ładowarka zostaną zalane, należy jak najszybciej odciąć zasilanie, odłączyć baterię od aparatu i wyjąć wtyk ładowarki z telefonu.

7. Podczas podróży zagranicznej lepiej upewnić się, czy ładowarka, którą posiadamy, może być zasilana prądem o innym niż 220 V napięciu sieciowym.

8. Jeśli czasy działania baterii w naszym telefonie różnią się od siebie z dnia na dzień, może to po prostu oznaczać, że korzystamy z niego w miejscach o silniejszym lub słabszym zasięgu. Aparat zużywa odpowiednio mniej lub więcej energii do transmisji sygnału. Pobór mocy z baterii podczas połączenia bezpośrednio wpływa na poziomy czasów rozmów.

Jacek Koba

Porównanie ofert PRE-PAID w Polsce (wg danych operatorów).

	POP	Simplus	Tak, Tak
Termin ważności limitu i numeru telefonu (wszystkie połączenia + możliwość odbierania połączeń)	3 + 9 miesięcy	3 + 1 miesiąc	6 + 0 miesięcy
Minimalny roczny koszt dostępu do sieci (utrzymania stałego numeru telefonu)	1 x 50 zł = 50 zł	3 x 50 zł = 150 zł	2 x 99 zł = 198 zł
Taktowanie połączeń	co 1 min		1 min, potem co 30 s
Taryfikacja rozmowy	od 6. sekundy	od 1. sekundy	
Podział na godziny szczytu/ poza szczytem/ nocne	brak podziału	szczyt 7.00-19.00, poza szczytem 19.00-7.00	szczyt 7.00-18.00, poza szczytem 18.00-22.00, godziny nocne 22.00-7.00
Opłata za 1 min połączenia wewnątrz sieci	1,00 zł	2,95 zł (1,75 zł poza szczytem)	2,12 zł (1,15 zł w godzinach nocnych)
Opłata za 1 min połączenia z innymi sieciami	1,75 zł	2,95 zł (1,75 zł poza szczytem)	3,66 zł (2,20 zł poza szczytem, 1,47 w godzinach nocnych)
Opłata za 1 min połączenia międzynarodowego	1,75 zł + stawka TP S.A.	brak możliwości prowadzenia poł. międzynarodowych	stawka jak do innych sieci (w zależności od pory dnia) + stawka TP S.A.
Kontrola kosztów	• komunikat tekstowy SMS po zakończeniu połączenia wychodzącego (bezpłatnie) • automatyczna informacja pod specjalnym numerem telefonu (bezpłatnie)	• informacja na wyświetlaczu aparatu (bezpłatnie)	• informacja pod specjalnym numerem telefonu (bezpłatnie)

FORMY PŁATNOŚCI

Z myślą o wygodzie Abonentów, PTK Centertel proponuje kilka różnych form opłacania rachunków za usługi telekomunikacyjne. Poniżej przedstawiamy krótki opis każdej z nich.

1. Stałe zlecenie do obciążenia konta bankowego

Złożenie zlecenia bankowego jest najdogodniejszą formą płatności. Pozwala na oszczędność czasu, nie trzeba też pamiętać o terminach płatności. Po załatwieniu przez Państwa formalności w banku (zlecenia wykonywania płatności stałej z konta na rzecz PTK Centertel), prosimy o przesłanie do Biura Obsługi Klienta PTK dyspozycji, dotyczącej wysyłania faktur do banku. Ułatwia to specjalny formularz, który otrzymali Państwo pocztą (jest też dostępny w Salonach Sprzedaży PTK). Dokładnie wypełniony formularz powinien zawierać:

- numer konta abonenckiego,
- imię i nazwisko lub nazwę firmy,
- dokładny adres,
- nazwę i dokładny adres banku,
- numer rachunku bankowego.

Formularz ten można przesłać faksem pod numer (0-22) 634 28 44, lub na adres: Dział Windykacji Biura Obsługi Klienta, ul. Pańska 57/61, 00-830 Warszawa. Po otrzymaniu dyspozycji, konsultant BOK potwierdzi telefonicznie jej wpływ oraz zawarte w formularzu dane.

PTK Centertel po przyjęciu zlecenia będzie raz w miesiącu wysyłać do banku bieżącą fakturę za świadczone usługi telekomunikacyjne, polecenie przelewu i załącznik (bez szczegółów rozmów). Na Państwa adres będzie natomiast wysyłany jedynie załącznik do faktury (z informacją o kwocie rachunku i/lub szczegółowym wykazem rozmów).

2. Stałe zlecenie do obciążenia karty płatniczej

To usługa o zaletach podobnych do obciążania konta. Obecnie ta forma płatności jest dostępna dla wszystkich posiadaczy tzw. „wypukłych" kart płatniczych w systemach: Dinners Club, Euro-Card/MasterCard, JCB, PBK Styl Hermes, PolCard, Visa. Nie jest natomiast dostępna dla posiadaczy kart: Maestro (Pekao SA), Visa Electron i PolCard BIS.

Aby skorzystać z tej formy płatności, należy w dowolnym punkcie sprzedaży PTK Centertel złożyć upoważnienie do obciążania karty (ważne w terminie jej ważności). Obciążanie karty wymaga każdorazowo sprawdzenia jej statusu (autoryzacja następuje w przeciągu 24-48 h).

Przy pomocy kart płatniczych można także opłacać bieżące rachunki (tylko w Salonach Sprzedaży PTK Centertel), oraz kupować aparaty i akcesoria – dotyczy większości punktów sprzedaży PTK.

3. Płatność przelewem bankowym

Przy każdej fakturze znajdziecie Państwo znormalizowany druk polecenia przelewu, który można wykorzystać w banku. W przypadku dokonywania przelewu o innej wartości, należy wypełnić formularz polecenia przelewu na miejscu w banku.

4. Wpłaty gotówkowe w PTK Centertel

Umożliwiamy również Państwu dokonywanie wpłat gotówkowych za usługi telekomunikacyjne w kasach PTK Centertel na terenie całego kraju. Pełny spis adresów Salonów Sprzedaży, w których znajdują się kasy, zamieszczamy na str. 16.

Mini-przewodnik po poczcie Ideowej

FUNKCJE PODSTAWOWE (poczta STANDARD i GOLD)

Aby połączyć się z własną skrzynką poczty, można:

- wybrać numer skrócony ***501** i podać swój kod dostępu;
- po wybraniu własnego numeru komórkowego (np. z telefonu stacjonarnego) i usłyszeniu powitania wcisnąć #, a potem wprowadzić kod dostępu;
- nacisnąć klawisz dostępu do poczty (funkcja ta działa w wybranych modelach aparatów) i podać kod dostępu;
- w roamingu – zadzwonić pod numer **+48 501 501 501**, podać swój numer w sieci Idea (typu 501 xxx xxx), wprowadzić kod dostępu.

Kod dostępu

Ustawienie standardowe to **9999**. Przy pierwszym połączeniu z pocztą głosową warto ustawić osobisty, poufny kod dostępu.

Aby zmienić swój kod dostępu, należy połączyć się z pocztą, wprowadzić kod dostępu, wybrać **8** w głównym menu, a następnie **23**.

Nagranie osobistego powitania, nazwiska

Po połączeniu się z pocztą trzeba wprowadzić kod dostępu i wybrać **2** w głównym menu, a następnie **23** (powitanie) lub **33** (nazwisko).

Menu wiadomości

Aby odsłuchać wiadomości, należy po połączeniu z pocztą głosową wybrać **1**.

Aby zapamiętać odsłuchiwaną wiadomość, należy wybrać **2**, aby ją skasować – **5**, odzyskać skasowaną wiadomość – ***4**.

Powrót do głównego menu

W każdej chwili umożliwia to kombinacja: ***1** (wciśnięcie * powoduje powrót do początku menu, z którego aktualnie się korzysta).

FUNKCJE ZAAWANSOWANE (tylko poczta GOLD)

Opcje faksu

Przesyłanie faksu: należy wybrać **2**.

Drukowanie faksu: należy wyłączyć swój aparat, podnieść słuchawkę faksu, zadzwonić pod własny numer 501 xxx xxx, wcisnąć # w trakcie powitania, i po podaniu kodu dostępu wejść do menu wiadomości (**1**). Gdy zostanie odtworzona informacja o faksie, trzeba wcisnąć **93**, aby zaznaczyć dokument do wydrukowania, poczekać, aż system odtworzy informacje o pozostałych faksach, a następnie zaznaczać je kolejno do przysłania. Drukowanie zaczyna się po wybraniu kombinacji ***199** i **START** na faksie.

Aby dzwoniący wiedzieli o możliwości wysłania faksu, warto taką informację nagrać we własnym powitaniu (np. „w celu wysłania faksu proszę wcisnąć 2").

Harmonogram powitań

Aby ustawić harmonogram, należy wybrać **27** w menu powitania i nagrać poszczególne powitania (do 5) zgodnie z instrukcją lektora, tak, by były odtwarzane w określonej porze dnia lub tygodnia.

INFORMACJE DLA DZWONIĄCEGO

Odtwarzanie nagranej przez siebie wiadomości: **44**

Wysyłanie nagranej przez siebie wiadomości w trybie „pilnym": **9**

Kasowanie nagranej wiadomości: **5**

Wysyłanie faksu pod numer w sieci Idea (odbiorca musi mieć pocztę głosową Gold): należy wcisnąć **2** po usłyszeniu powitania, a następnie postępować zgodnie ze wskazówkami lektora.

Zell am See. Val d'Isere.
Wszędzie tam, gdzie są idealne warunki narciarskie
możesz korzystać ze swojego telefonu.
Usługi roamingowe* sieci Idea objęły już ponad 30 państw.

*Zasięg usług roamingowych stale się powiększa. Przed wyjazdem zadzwoń pod numer informacji handlowej.

1000 spraw. Jedna Idea.

Informacja handlowa 0-800 123456, www.idea.centertel.pl

IDEA
centertel

nowe roamingi w Idei

Andora

STA
GSM 900
Roaming od: 14.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 213 03; AND
Telefony: 115, +376 824 115 (BOK); 111 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,35 (0,63) + 0,63 za nawiązanie połączenia
Rozmowy do Polski: 3,67 (3,20) + 1,72 za nawiązanie połączenia

Austria

Max.mobil
GSM 900
Roaming od: 15.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 232 03; Max.mobil
Telefony: 0676 2000, +43 676 2000 (BOK); 1611, 1612, 1613, 1614 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,48
Rozmowy do Polski: 2,48

Estonia

Ritabell
GSM 900
Roaming od: 18.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 248 03; Q-GSM
Telefony: 8 6 205 255, +372 6 205 255 (BOK); 6 205 255, +372 6 205 255 (informacja)
Rozmowy w kraju: 1,36 (0,86)
Rozmowy do Polski: 4,75 (4,02)

Filipiny

Globe Telecom
GSM 900
Roaming od: 11.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 515 02; GLOBE
Telefony: 211, 02 730 1000, +632 754 0211 (BOK)
Rozmowy w kraju: 0,73 w ramach sieci; 1,36 do innych sieci
Rozmowy do Polski: 7,84 (6,60), pierwsza minuta w szczycie – 10,31

Finlandia

Radiolinja
GSM 900/1800
Roaming od: 24.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 244 05, RL
Telefony: 050 90500, +358 50 90500 (BOK); 118, 020 208 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 1,22 (0,42)
Rozmowy do Polski: 1,84 (1,41)

Holandia

Telfort
GSM 1800
Roaming od: 22.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 204 12
Telefony: 444, 0800 444 4444, +31 626 000 444 (BOK); 118, 228 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,37
Rozmowy do Polski: 3,58 (1,59)

Hong Kong

SmarTone
GSM 900/1800
Roaming od: 16.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 454 06; HKSMC
Telefony: 2880 2688, +852 2880 2688 (BOK); 1081 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 0,97
Rozmowy do Polski: 7,22

Liban

LibanCell
GSM 900
Roaming od: 09.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 415 03; LBCL
Telefony: 111, 03 800 111, 03 600 500, +961 3 800 111, +961 3 600 500 (BOK); 110, 01 200 100, +961 1 200 101, +961 3 800 110 (informacja)
Rozmowy w kraju: 1,58 wewnątrz sieci; 1,60 z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 9,69 (8,79)

Luksemburg

Tango
GSM 900
(GSM 1800 w budowie)
Roaming od: 10.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 270 77; L 77, TANGO
Telefony: 777, 0800 7777, +352 091 700 777 (BOK); 016, 017 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,17 (1,46)
Rozmowy do Polski: 4,39 (3,58)

Malezja

Mutiara
GSM 1800
Roaming od: 14.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 502 16; MUTIARA
Telefony: 016 221 1800, +6 016 221 1800 (BOK); 103 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 0,34 (0,17) w ramach regionu; 0,91 (0,46) pomiędzy sąsiednimi regionami; 1,71 (0,85) pomiędzy regionami nie sąsiadującymi ze sobą
Rozmowy do Polski: 8,55 (5,70)

Portugalia

TMN
GSM 900/1800
Roaming od: 30.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 268 06; TMN, TELEMOVEL
Telefony: 21 21, 0800 21 21 21, +351 1 791 44 74 (BOK); 0800 21 21 21, +351 1 791 44 74 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 0,71 (0,57) wewnątrz sieci; 1,42 (0,71) – z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 3,78

Rumunia

MobiFon
GSM 900
Roaming od: 16.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 226 01; CONNEX
Telefony: *222, 01 302 2222, +40 1 302 2222 (BOK); 931, 971 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 0,50 (0,35) wewnątrz sieci; 0,80 (0,75) z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 5,99 (5,84)

Szwecja

Europolitan
GSM 900/1800
Roaming od: 17.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 240 08; EURO
Telefony: 222, 020 222 222, 0708 222 222, +46 708 222 222 (BOK); 118 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 1,51 (0,99 lub 0,47)
Rozmowy do Polski: 2,30 (2,04)

Tajwan

Tuntex
GSM 1800
Roaming od: 14.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 466 06; TUNTEX 1800, TUNTEX
Telefony: 080 093 000, +886 7 815 8370 (BOK); 105 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 0,71 (0,57) wewnątrz sieci; 1,42 (0,71) z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 3,78

Turcja

Turkcell
GSM 900
Roaming od: 24.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 286 01; TR, TCELL
Telefony: 0212 313 0000, +90 212 313 0000 (BOK); 118 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 1,17 (0,69) wewnątrz sieci; 1,51 (0,69) z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 2,64

Ceny podane w nawiasach dotyczą połączeń w godzinach poza szczytem. Wszystkie opłaty za połączenia podane są w złotówkach. Należy do nich doliczyć 15% narzutu operatorów i podatek VAT (22%) od narzutu (czyli – w uproszczeniu – 18,3%). Podane stawki ustalają poszczególni operatorzy i mogą one ulegać zmianom. Szczegółowe i aktualne informacje na temat stawek poszczególnych sieci można także uzyskać pod numerami bezpłatnych infolinii i w Internecie (www.idea.centertel.pl; plik w formacie MS Excel, ok. 250 kB).

popieram
pop
1 rok

Idealne warunki do rozmów

Z usług sieci tych operatorów można skorzystać podczas narciarskiego wyjazdu – z telefonem Idea – w Alpy czy na Słowację.

Austria

Connect
GSM 1800
Roaming od: 31.07.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 232 05, Connect
Telefony: 70 699, 0699 70 699, +43 699 70 699 (BOK); +43 1 1611, +43 1 1613 (informacja)
Rozmowy w kraju: 2,46 (0,99)
Rozmowy do Polski: 3,33

Max.mobil
GSM 900
Roaming od: 15.12.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 232 03; Max.mobil
Telefony: 0676 2000, +43 676 2000 (BOK); 1611, 1612, 1613, 1614 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,48
Rozmowy do Polski: 2,48

Mobilkom
GSM 900
Roaming od: 10.06.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 232 01; A1, AE-Netz, MN-E
Telefony: 1664, +43 1 1664 (BOK); 1611, 1613 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,46 (0,67)
Rozmowy do Polski: 2,75

Ceny podane w nawiasach dotyczą połączeń w godzinach poza szczytem. Wszystkie opłaty za połączenia podane są w złotówkach. Należy do nich doliczyć 15% narzutu operatorów i podatek VAT (22%) od narzutu (czyli – w uproszczeniu – 18,3%). Podane stawki ustalają poszczególni operatorzy i mogą one ulegać zmianom. Szczegółowe i aktualne informacje na temat stawek poszczególnych sieci można także uzyskać pod numerami bezpłatnych infolinii i w Internecie (www.idea.centertel.pl; plik w formacie MS Excel, ok. 250 kB).

Francja

Bouygues Telecom
GSM 1800
Roaming od: 15.06.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 208 20; BOUYGTEL
Telefony: 614, 0-660 614 614, +33 660 614 614 (BOK); 612 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,16 (0,72) wewnątrz sieci i z siecią stacjonarną; 2,22 (1,11) – z innymi sieciami komórkowymi
Rozmowy do Polski: 3,23 (2,27)

France Telecom Mobile
GSM 900
Roaming od: 10.06.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 208 01; ITINERIS
Telefony: 01 44 62 14 81, +33 1 44 62 14 81 (BOK); 712, 711 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 2,53 (1,30)
Rozmowy do Polski: 4,32 (2,74)

Niemcy

E-Plus
GSM 1800
Roaming od: 30.04.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 262 03
Telefony: 1111, 0177 1111, +49 177 1111 (BOK); 1188 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 3,62 (1,81)
Rozmowy do Polski: 3,62 (1,81)

Słowacja

Globtel
GSM 900
Roaming od: 12.08.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 231 01, Globtel
Telefony: 0905, 0905 905 905, +421 7 905 905 905 (BOK); 121, 0149 (informacja)
Rozmowy w kraju: 1,04 (0,29) wewnątrz sieci i z siecią stacjonarną; 1,96 (1,21) – z innymi sieciami komórkowymi
Rozmowy do Polski: 2,78 (1,27)

Eurotel Bratysława
GSM 900
Roaming od: 15.07.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 231 02, Eurotel-SK, ET-SK
Telefony: 505 3333, +421 7 505 3333 (BOK); 120, 121, 0149 (informacja)
Rozmowy w kraju: 0,90 (0,51) wewnątrz sieci; 1,15 (0,68) z siecią stacjonarną; 1,98 (1,53) – z innymi sieciami
Rozmowy do Polski: 2,37 (1,49)

Szwajcaria

Swisscom
GSM 900/1800
Roaming od: 11.05.98 r.
Kod (nazwa) sieci: 228 01; NATEL-CITY, SWISSCOM
Telefony: 0800 55 64 64, +41 62 286 1212 (BOK); 111, 1141 (informacja o numerach)
Rozmowy w kraju: 1,63 (1,14)
Rozmowy do Polski: 3,34 (2,47)

Adresy i telefony salonów sprzedaży PTK Centertel

WARSZAWA: ul. Jasna 24, tel. 826 94 00, 826 94 01, 826 88 72, 0-501 001 091, 0-501 111 150, 0-90 209 040, 0-90 200 170, faks 826 86 99; ul. Pańska 57/61, tel. 656 15 54, 656 15 03, 0-501 101 101, 0-501 001 052, 0-90 200 768, faks 656 15 06; ul. Okrzei 34, tel. 670 07 25, 670 16 50, 670 24 60, 670 23 88, 0-501 111 501, 0-501 000 502, 0-90 209 302, 0-90 272 999, faks 670 23 60; Al. Niepodległości 24/30, tel. 853 34 10, 853 34 15, 0-501 000 501, 0-501 000 505, 0-90 209 102, 0-90 200 034, faks 853 34 20.
BYDGOSZCZ: ul. Gdańska 67, tel. 21 12 12, 21 24 33, 0-90 600 600, faks 21 29 67.
GDAŃSK: ul. Okopowa 7, tel. 301 00 21, 301 14 14, 0-90 556 677, faks 301 51 13.
GDYNIA: ul. Świętojańska 87, tel. 620 22 22, 0-90 506 070, faks 620 21 21.
LUBLIN: ul. Chopina 11, tel. 534 55 30, 743 64 80, 743 63 72, 0-90 200 600, 0-501 200 600, faks tonowo 534 55 65.
ŁÓDŹ: ul. Piotrkowska 232, tel. 0-90 209 020, 639 96 95 i tonowo 10 lub 11 – salon, 20 – handlowcy, 60 lub 61 – serwis, 64 – faks.
KATOWICE: ul. Graniczna 29, tel. 256 40 18, 256 40 34, 0-90 345 678, faks 256 15 49.
KRAKÓW: ul. Piłsudskiego 22, tel. 421 65 76, 0-90 330 000, faks 421 64 88; ul. Starowiślna 62, tel. 422 29 59, 0-90 336 633, faks 422 26 83.
OLSZTYN: ul. Dąbrowszczaków 8/9, tel. 535 05 04, 0-90 500 500, faks 534 97 53.
POZNAŃ: ul. Wierzbięcice 9, tel. 865 19 20 lub 865 19 21 i tonowo: 1 – faks, 0-90 654 321, faks 833 79 80.
RZESZÓW: ul. Chodkiewicza 7, tel. 62 92 96, 853 91 00, 853 91 01, 0-90 333 222, faks 62 86 81.
SOSNOWIEC: ul. 3-go Maja 30, tel. 292 50 44, 0-90 321 321, faks 292 50 33.
SZCZECIN: ul. Kaszubska 52, tel. 488 40 61-64 i tonowo: 10 – salon, 20 – serwis, 30 – Przedstawiciele Handlowi, 40 – faks, tel. 0-90-66-55-44; ul. Bolesława Krzywoustego 65, tel. 433 04 49, 433 94 58, 433 94 86, 433 93 07 i tonowo: 101 – salon, 110 – faks, tel. 0-90 600 222.
TORUŃ: ul. Rynek Staromiejski 24, tel. 663 50 00, 663 50 30, faks 663 53 44.
WROCŁAW: ul. Odrzańska 25, tel. 44 71 66 i tonowo: 101 – salon, 202 – serwis, 121 – Przedstawiciele Handlowi, 111 – fax, 0-90 332 211; ul. Piłsudskiego 104, tel. 346 00 10, i tonowo: 101, 102, 103 – salon, 110 – faks, 0-90 332 233.

Roamingi w sieci Idea (stan z 10.12.1998 r.)

Kraj	Operator	Kod (nazwa) sieci	System(y)	Roaming od:	Opłata za 1 min połączenia do Polski
Australia	Optus Mobile	505 02; Optus	GSM 900	26.11.98 r.	4,83 (4,07) + 0,36 za nawiązanie połączenia
Austria	Connect	232 05; Connect	GSM 1800	31.07.98 r.	2,58
	Mobilkom	232 01; A1, AE-Netz, MN-E	GSM 900	10.06.98 r.	2,75
Azerbejdżan	Azercell	400 01; Azercell	GSM 900	25.11.98 r.	15,63 (12,10)
Bułgaria	MobiTel AD	284 01; M-TEL GSM BG	GSM 900	20.11.98 r.	5,22
Belgia	Mobistar	206 10; Mobistar, Mobi*	GSM 900	16.06.98 r.	4,93 (3,75)
Chorwacja	HPT	219 01; Cronet	GSM 900	08.12.98 r.	3,59
Cypr	CYTA	280 01; CY, CYTAGSM	GSM 900	27.07.98 r.	3,50 (2,43)
Czechy	Eurotel Praha	230 02; Eurotel	GSM 900	09.07.98 r.	3,96 (3,15)
	Radiomobil	230 01; Paegas, 0603	GSM 900	22.07.98 r.	2,70
Dania	Mobilix	238 30; Mobilix	GSM 1800	14.04.98 r.	3,05
	Telia A.S	238 20; Telia DK	GSM 1800	13.07.98 r.	1,41 (1,22) + 0,06 za nawiązanie połączenia
	TeleDanmark	238 01; DK TDK Mobil	GSM 900/ GSM 1800	28.09.98 r.	2,64 (2,41) + 0,13 za nawiązanie połączenia
Estonia	Eesti Mobil Telefon	248 01; EMT	GSM 900	02.06.98 r.	4,02 (2,87)
Finlandia	Sonera	244 91; SONERA	GSM 900	22.10.98 r.	3,10 (2,62)
Francja	Bouygues Telecom	208 20; Bouygues	GSM 1800	15.06.98 r.	3,23 (2,27)
	France Telecom Mobiles	208 01; Itineris	GSM 900	10.06.98 r.	4,32 (2,74)
Gibraltar	Gibtel	266 01; GIBTEL	GSM 900	17.09.98 r.	5,18 (4,49)
Grecja	Cosmote	202 01; C-OTE	GSM 1800	22.05.98 r.	3,12 (2,66)
	Panafon	202 05; PAN, GR PANAFON	GSM 900	24.06.98 r.	3,94 (2,87)
	STET Hellas	202 10; GR STET, STET	GSM 900	04.09.98 r.	3,34 (2,47)
Hiszpania	Airtel	214 01; Airtel	GSM 900	24.08.98 r.	3,82 (2,84) + 1,44 za nawiązanie połączenia
	Telefonica Moviles -Movistar	214 07; MSTAR	GSM 900	04.05.98 r.	3,76 (2,84) + 1,58 za nawiązanie połączenia
Holandia	Libertel	204 04; LIBERTEL	GSM 900	12.06.98 r.	4,27 (2,02)
Hong Kong	Hutchison	454 04; HTCL	GSM 1800	17.11.98 r.	8,37
Indie	Bharti Cellular/AirTel	404 10; ATL	GSM 900	02.12.98 r.	7,34 (5,86) operatorzy pobierają opłaty za rozmowy przychodzące
Irlandia	Eircell	272 01; EIR-GSM	GSM 900	30.11.98 r.	2,74 (2,24)
Islandia	Landssiminn Islands	274 01	GSM 900	21.08.98 r.	2,95 (2,21) + 0,34 za nawiązanie połączenia
Liban	FTML	415 01; Cellis	GSM 900	13.08.98 r.	12,52 (9,57)
Litwa	Omnitel	246 01; Omnitel	GSM 900	07.07.98 r.	4,12
Luksemburg	P&T Luxembourg	270 01; LUXGSM	GSM 900	09.09.98 r.	3,66 (1,85)
Łotwa	LMT	247 01	GSM 900	10.07.98 r.	9,27 (6,95)
	Baltcom GSM	247 02; Baltcom	GSM 900	07.12.98 r.	9,43 (6,79)
Niemcy	E-Plus	262 03; E-Plus	GSM 1800	30.04.98 r.	2,52 (2,08)
Norwegia	Netcom	242 02; Netcom	GSM 900	07.09.98 r.	3,75 (1,63)
Portugalia	Optimus	268 03; Optimus, PR Optimus	GSM 900/ GSM 1800	08.09.98 r.	3,54
	Telecel	268 01; TLCL	GSM 900	19.11.98 r.	4,03
Rosja	KB Impuls	250 99	GSM 1800	23.06.98 r.	9,60 (9,11)
	North-West GSM (okręgi: Sankt Petersburg, Pietrozawodsk, Archangielsk, Murmańsk)	250 02; RUS NW GSM	GSM 900	07.08.98 r.	12,11 (11,52) operatorzy pobierają opłaty za rozmowy przychodzące
	Mobile Telesystems – MTS	250 01; MTS, RUS 01	GSM 900	09.12.98 r.	14,59 (11,15)
RPA	MTN	665 10; MTN-S.A.	GSM 900	10.12.98 r.	8,12 (6,87)
Rumunia	MobilRom	226 10	GSM 900	20.08.98 r.	5,69 (5,03)
Singapur	SingTel	525 02	GSM 900/ GSM 1800	17.07.98 r.	6,71
Słowacja	Eurotel Bratislava	231 02; EUROTEL-SK ET-SK	GSM 900	15.07.98 r.	2,64 (1,49)
	Globtel	231 01; Globtel	GSM 900	12.08.98 r.	2,76 (1,27)
Szwajcaria	Swisscom	228 01; Natel-city, Swisscom	GSM 900/ GSM 1800	11.05.98 r.	4,38 (3,58)
Szwecja	Telia Mobile AB	240 01; S Telia Mobitel, Telia S	GSM 900/ GSM 1800	06.07.98 r.	2,51 (2,30) + 0,19 za nawiązanie połączenia
Tajwan	KG Telecom	466 88	GSM 1800	14.08.98 r.	5,62 (4,37)
	FarEasTone	466 01	GSM 900/ GSM 1800	03.12.98 r.	5,35 (4,16)
Turcja	Telsim	286 02	GSM 900	28.08.98 r.	3,05
Ukraina	Golden Telecom	255 05; UA-GT-BSC, UA-Golden Telecom	GSM 1800	15.04.98 r.	4,95 operatorzy pobierają opłaty za rozmowy przychodzące
Węgry	Pannon GSM	216 01; Pannon, H01	GSM 900	30.04.98 r.	3,22
Wlk. Brytania	Orange	234 33; Orange	GSM 1800	28.05.98 r.	1,98 (1,62)
	Mercury One-To-One	234 30	GSM 1800	01.10.98 r.	4,83 (4,49)
	Cellnet	234 10	GSM 900	22.10.98 r.	6,35 (3,38)

Ceny podane w nawiasach dotyczą połączeń w godzinach poza szczytem. Wszystkie opłaty za połączenia podane są w złotówkach. Należy do nich doliczyć 15% narzutu operatorów i podatek VAT (22%) od narzutu (czyli – w uproszczeniu – 18,3%). Podane stawki ustalają poszczególni operatorzy i mogą one ulegać zmianom. Szczegółowe i aktualne informacje na temat stawek poszczególnych sieci można także uzyskać pod numerami bezpłatnych infolinii i w Internecie (www.idea.centertel.pl; plik w formacie MS Excel, ok. 250 kB).

90... ...501

PIN 2 w sieci Idea

Wszystkie karty SIM w sieci Idea (w tym karty systemu POP), które znajdą się w sprzedaży w roku 1999, będą posiadały ujednolicony, standardowy kod PIN2, ustawiony jako **9999**.

Kod PIN2 będzie wydrukowany na tzw. mailerze, czyli spisie kodów do karty, dołączanym do wszystkich kart SIM. Kod ten służy do uruchamiania zaawansowanych funkcji w niektórych aparatach GSM. W przypadku trzykrotnego podania niewłaściwego kodu PIN2, możliwość włączenia/wyłączenia funkcji zostaje jednak zablokowana. Aby ponownie odblokować te funkcje, należy wpisać kod PUK2, dostępny wyłącznie w Biurze Obsługi Klienta po podaniu hasła abonenckiego.

Przekazanie kodu do 28 lutego 1999 roku (włącznie) jest bezpłatne. Po tym terminie przekazywanie kodów będzie bezpłatne dla tych Abonentów, którzy wybrali pakiet Idea 150. Abonenci Idea 50 zapłacą jednorazowo 6 zł brutto (obciążenia dokona konsultant BOK – opłata będzie doliczona do kolejnego rachunku).

W celu zachowania poufności kodu PIN2, należy go samodzielnie zmienić, kierując się zasadą, aby kod był łatwy do zapamiętania przez właściciela, a jednocześnie trudny do odgadnięcia przez osoby postronne. Wszelkich zmian można dokonywać z poziomu menu aparatu lub wpisując następującą sekwencję:
**042*stary PIN2*nowy PIN2*nowy PIN2#

Jeśli chcemy zmienić PIN2 nowej karty (9999) np. na 3225, musimy więc wpisać następującą sekwencję:
**042*9999*3225*3225#

Karty, które posiadają ujednolicony kod PIN2 (9999), charakteryzują się następującymi cyframi początkowymi numeru seryjnego:
89480399xxxxxxxxxxx

Elementem wyróżniającym są cyfry 99, co należy kojarzyć z faktem, że karty SIM z kodem PIN2 na powyższych zasadach udostępniane są właśnie w 1999 roku.

Abonenci Idei, którzy posiadają karty SIM bez ujednoliconego kodu PIN2 (a więc starsze karty o numerach seryjnych **89480397**xxxxxxxxxxx lub **89480398**xxxxxxxxxxx), mogą ustawić ten kod (i to od razu w pożądanej postaci) na podstawie kodu PUK2, dostępnego w Biurze Obsługi Klienta. Również w tym przypadku kod PUK2 będzie podawany bezpłatnie do 28 lutego 1999 r. (po tym terminie na zasadach ogólnych).

PTK Centertel nie bierze odpowiedzialności za używanie kodów PIN2 oraz PUK2 przez Abonenta. Obecnie nie jest też możliwe podawanie kodów PUK2 użytkownikom systemu POP.

Serwis internetowy

Od 1 grudnia 1998 r. pod numerem **501 70 70 70** działa nowy serwis informacyjny, poświęcony dostępowi do Internetu w sieciach NMT oraz Idea. Serwis ten zawiera informacje na temat:

- sposobów łączenia się z Internetem za pomocą telefonu komórkowego;
- wariantów transmisji danych i faksów;
- akcesoriów do transmisji dla poszczególnych modeli aparatów;
- numerów dostępowych w obu sieciach;
- opłat za usługi transmisji.

Serwis internetowy dostępny jest w języku polskim i angielskim. W sieci Idea połączenia pod numer 501 70 70 70 wliczają się do puli bezpłatnych minut, a po jej wyczerpaniu są rozliczane wg stawek za połączenia regionalne i w obrębie sieci. Natomiast w sieci NMT za połączenia z serwisem opłata jest taka, jak za połączenia ze wszystkimi innymi numerami w sieci Idea (i zależy od wybranej taryfy: SUPER lub EXTRA).

Informacje podawane w serwisie można drukować, jeśli dzwonimy za pośrednictwem faksu – w trakcie połączenia należy wybrać „5" i „START" na faksie.

Teleserwis Grupy Pekao S.A. w sieci Idea

Wszyscy Abonenci sieci Idea, którzy są klientami banku Pekao S.A. i mają dostęp do usługi „Teleserwis", mogą łączyć się z serwisem **bezpośrednio** ze swoich „ideowych" telefonów.

Usługa „Teleserwis" umożliwia m.in.:

- sprawdzanie stanu kont (w tym na rachunkach kart płatniczych);
- otwieranie lokat terminowych w złotych;
- uzyskanie informacji o kursach walut;
- uzyskanie informacji o produktach i usługach banku Pekao S.A.

„Teleserwis" był dotąd dostępny wyłącznie pod numerami: 0-800 12 1881 i (0-22) 656 1881. W sieci Idea do połączeń z „Teleserwisem" służy specjalny numer, który dla uproszczenia przybrał postać **800 12 1881**.

Połączenia pod numer 800 12 1881 (dostępny tylko w sieci Idea) wliczają się do puli **bezpłatnych** minut w pakietach Idea 50 i Idea 150, a po jej wyczerpaniu są rozliczane wg stawek za połączenia regionalne i w obrębie sieci Idea.

Dostęp do „Teleserwisu" jest jednym z elementów porozumienia PTK Centertel i Grupy Pekao S.A. o integracji usług bankowych i telefonii komórkowej.

Opracowanie: Krzysztof Adelt

Gorący oddech Ziemi

Optymiści twierdzą, że w ciągu roku wycina się około100 tys. kilometrów lasów tropikalnych, pesymiści uważają, że ginie dwa razy więcej drzew. Zdania są podzielone, lecz fakt, że do dziś bezpowrotnie zniszczono połowę lasów tropikalnych, pozostaje bezsporny. Ziemia już wkrótce nie będzie miała czym oddychać.

NADPRODUKCJA dwutlenku węgla powoduje gromadzenie się go w atmosferze, której warstwa średnia systematycznie się ochładza, a temperatura na niższych poziomach podnosi się. Świadczy to o ubywaniu ozonu chroniącego życie na ziemi przed promieniowaniem kosmicznym. Zjawisko to powszechnie znane jest pod nazwą – efekt cieplarniany. Japońscy naukowcy, prowadzący badania za pomocą aparatury zamontowanej na samolotach stwierdzili, że najwięcej gazów cieplarnianych emitowanych jest na północy. Koncentrujące się tam substancje szkodliwe dla warstwy ozonowej spowodowały systematyczne zmniejszenie o od 20 do 30%, a w niektórych miesiącach nawet o 50% ilości gazów nad Antarktyką.

Czy powróci El Niño?

ALE EFEKT cieplarniany to nie tylko topniejące podbiegunowe lodowce. Z badań wynika, że wzrost średniej temperatury obserwowany jest na wszystkich kontynentach. Oczywiście skala tego zjawiska w Polsce nie jest tak drastyczna jak w tropikach, ale brytyjscy i amerykańscy naukowcy są zdania, że ubiegły rok był najcieplejszy od połowy XIX w.

DO OCIEPLENIA klimatu w krajach strefy tropikalnej w dużym stopniu przyczynił się El Niño. Po suszy na Filipinach i w Indonezji rozpoczęło się piekło wody. Gdy w Azji odnotowywano rekordową liczbę pożarów dużych kompleksów leśnych, w odległej Kolumbii zauważono podwyższenie poziomu morza o 20 cm. Sztormy i powodzie dotknęły również Australię i nawet w Hongkongu zaobserwowano rekordową w tym stuleciu ilość opadów. Ulewne deszcze nawiedziły także Stany Zjednoczone, Brazylię, Argentynę, Paragwaj i Urugwaj. Pod błotnistymi lawinami lub w wyniku licznych epidemii np. malarii zginęło dziesiątki tysięcy ludzi.

SKANDYNAWSCY naukowcy prowadzący badania klimatyczne uważają, że w roku obecnym nastąpi ochłodzenie. El Niño przejdzie w fazę La Niña, lecz nie oznacza to, że gwałtowne powodzie i susze są już kwestią przeszłości. Należy się ich spodziewać, z tą wszakże różnicą, że dotkną one innych rejonów ziemi. Jak długo trwać będzie La Niña? Czy ziemi grozi kolejny kataklizm? Na te pytania świat naukowy jeszcze nie zna odpowiedzi.

Nie jest za późno

SKALA katastrof, jakie nawiedziły ziemię w ubiegłym roku spowodowała wzrost zainteresowania tematyką ekologiczną. Naukowcy w mediach, na łamach pism, a nawet w Internecie alarmują przekazując zarazem wiele rad, w jaki sposób człowiek może przyczynić się do zmniejszenia efektu cieplarnianego. Zdaniem badaczy australijskich rocznie, przeciętne gospodarstwo domowe „produkuje" od 7 do 15 ton gazów cieplarnianych. Przedmiotem codziennego użytku będącym najpoważniejszym zagrożeniem dla środowiska naturalnego jest kuchenka mikrofalowa. Ciekawostką jest fakt, że używanie kuchenki gazowej, a nie elektrycznej okazuje się korzystniejsze dla atmosfery, do której dostaje się aż o pół tony gazów mniej w ciągu roku. Aby wyprodukować konieczną do gotowania energię, zużywa się w elektrowniach więcej paliwa niż jest potrzebne do bezpośredniego ogrzania naczyń, a straty przesyłanej energii elektrycznej mogą sięgać nawet 40%. Zagotowanie wody w czajniku elektrycznym lub na kuchence gazowej o połowę zmniejsza ilość wydalanych gazów cieplarnianych. Nawet tak proste zabiegi, jak korzystanie z garnków, których dno przylega do palnika na całej powierzchni i używanie przykrywek może przyczynić się do ratowania środowiska naturalnego.

PALĄCA SIĘ przez zaledwie pół dnia żarówka, o najczęściej stosowanej w Polsce mocy 60 wat, wymaga spalenia przez elektrownie takiej ilości paliwa, która spowoduje utlenienie do atmosfery około 1 kg gazów. Tymczasem świetlówki kompaktowe zużywają zdecydowanie mniej energii od zwykłych. Aż 350 razy więcej gazów produkuje włączony przez osiem godzin komputer lub telewizor. Natomiast pralka podobnie jak suszarka może „wyprodukować" przeszło 4 tony gazów cieplarnianych. Te urządzenia, bez których ludzie żyli przez wieki, dziś obecne są w każdym gospodarstwie domowym. Choć niewątpliwie ułatwiają i skracają czas potrzebny na wykonywanie codziennych czynności, to w dużym stopniu przyczyniają się do rujnowania środowiska naturalnego. A przecież wystarczy tylko ograniczyć ich eksploatację, by świat miał jeszcze jakąś przyszłość.

Krzysztof Mich
Foto: BE&W

Ekologia to jeszcze nie Eko-logika

Przeszło 130 lat temu niemiecki uczony Ernst Haeckel wzbogacił język naukowy nowym słowem – ekologia. Wówczas termin ten oznaczał badanie wzajemnego oddziaływania na siebie zwierząt i ich środowiska. W ostatnich dziesiątkach lat wyginęło więcej gatunków zwierząt niż w ciągu całej nowej ery i nawet człowiek, mimo swej liczebności jest gatunkiem zagrożonym. Dziś termin ekologia rozumiany jest znacznie szerzej.

W GRUDNIU 1998 r. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska opublikowała „Raport o stanie środowiska w Polsce". Niestety z zawartych w tym dokumencie informacji tylko niektóre zostały podane opinii publicznej. Autorzy stwierdzili między innymi, że „Polska jest krajem wysoko rozwiniętym, w którym zagrożenia dla środowiska powodowane są przez przemysł, w tym zwłaszcza energetykę, gospodarkę komunalną i transport" oraz „przewóz przez nasz kraj niebezpiecznych materiałów może powodować szczególne zagrożenia (...) mimo to walory przyrodnicze Polski uważane są za bardzo wysokie, zwłaszcza na tle Europy Zachodniej".

O TYM, że przemysł od ponad 40. lat zatruwa powietrze, glebę i wody mówić nie trzeba, warto natomiast podkreślić, że tylko 13% odprowadzanych do rzek ścieków komunalnych jest wcześniej oczyszczana ze związków biogennych. W świetle takich faktów optymistyczny ton raportu jest nieco zaskakujący. Zaledwie 1% wód w polskich rzekach ma pierwszą klasę czystości i to nie zawsze w całym swym biegu. Już tylko nieliczni warszawiacy pamiętają czasy, gdy Wisła była wspaniałym miejscem na weekendowe wypady, a kąpiel w niej nie groziła długą kuracją dermatologiczną. Oczywiście to jedna z największych polskich rzek, nad którą leży wiele dużych miast i zakładów przemysłowych lecz podobny los spotyka również inne rzeki, np. Świder. O jakich więc walorach przyrodniczych wspominają twórcy raportu?

W KRAJU na ochronę środowiska, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, wydaje się 62 dolary, podczas gdy w Szwajcarii 376 dolarów, a w Niemczech 307. W nieco mniej zamożnych państwach, jak na przykład Hiszpanii, ów wskaźnik sięga 105 dolarów i nawet świadomość, że w tym rankingu za Polską plasują się jeszcze inne kraje, między innymi Węgry czy Albania nie nastraja optymistycznie.

PRZECIĘTNY Polak nie zdaje sobie sprawy z istniejącego zagrożenia środowiska naturalnego, a media zaledwie sygnalnie informują o wybranych sytuacjach. Najczęściej dotyczą one protestu mieszkańców różnych miejscowości, sprzeciwiających się budowie w pobliżu ich domów spalarni śmieci bądź zakładów przetwarzających. O tym, jakie korzyści płyną z ich powstawania prasa i telewizja wspomina tylko sporadycznie. Fakt, że ekologia kiedyś zajmie pierwsze miejsce w serwisach informacyjnych nie ulega wątpliwości, pozostaje pytanie, czy nie będzie już za późno?

PROBLEMÓW związanych z ochroną przyrody jest wiele. Niniejszy artykuł zaledwie dotyka trzech istotnych kwestii, które wiążą się z trzema żywiołami – ziemią, powietrzem i wodą.

Ziemia tonie w śmieciach

ZALEDWIE niewielki procent Polaków sortuje swoje śmieci, ale nie zawsze wynika to tylko z ich niechęci, lecz często z braku firm, które by je odbierały. W kilku mniejszych miastach Wielkopolski, wzorem niektórych krajów europejskich przyjął się pomysł wyposażania domowych śmietników w odpowiednie pojemniki na odpady. Zapakowane oddzielnie plastikowe butelki, puszki po napojach, papier czy metale zamiast na wysypisko trafiają do punktów skupu. Takie rozwiązanie jest korzystne nie tylko dla osób prywatnych, które za wywóz śmieci nie płacą, ale także dla firm trudniących się wywozem odpadów, bowiem ich dochody wzrastają nawet trzykrotnie. Dzięki ulgom podatkowych i korzystnym kredytom zarabiają na tym również przetwórcy oraz oczywiście odbiorcy surowców wtórnych. Niestety rozwiązanie takie nie zyskało uznania mieszkańców dużych aglomeracji. Przyzwyczajeni do ciągłych podwyżek czynszu i do faktu, że nie mają na nie wpływu zarządzenia administracji traktują, jako kolejną uciążliwość. Nic zatem dziwnego, że w Polsce wykorzystuje się wtórnie zaledwie 700 tys. ton odpadów komunalnych co stanowi 2-3% wszystkich wytwarzanych rocznie. Tymczasem na wysypiskach leży obecnie ponad 2 mld. ton odpadów przemysłowych, a jeżeli tempo ich produkcji utrzyma się na poziomie ostatnich lat liczba ta w 2010 r. sięgnie 4 mld. ton.

TYMCZASEM w Norwegii, Danii, Szwajcarii czy Finlandii wybudowano już setki spalarni śmieci. Urządzenia te wyposażono dodatkowo w długie taśmociągi, z których wybierane są surowce nadające się do wtórnego przetworzenia. Prowadzona w krajach Skandynawskich proekologiczna gospodarka zyskała nie tylko uznanie, ale wręcz wyraźne poparcie mieszkańców. Niewielkie, nowoczesne, bo nie emitujące do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów, spalarnie budowane są na obrzeżach miast i nawet odległość 200 m od posesji nie budzi protestu mieszkańców. Podczas gdy za rok Sztokholm nie będzie miał problemów z odpadami, Warszawa tonie w śmieciach.

Powietrze, którym nie można oddychać

W POŁOWIE 80. lat w prasie zachodniej pojawiły się informacje, że ilość spalin emitowanych przez Polskę do atmosfery zaczyna spadać. Na tej podstawie analitycy zachodnich wywiadów stwierdzili, że kraj dotknął kryzys energetyczno-paliwowy. W tym czasie Polska ratyfikowała tzw. Protokoły Siarkowe i Azotowe – ekologiczne aneksy do Konwencji Genewskiej. Dzisiaj nie jest już tajemnicą, że ponad połowa rodzimych inwestycji proekologicznych była wówczas związana z ochroną powietrza. Ilość tlenków siarki emitowanych do atmosfery zmniejszyła się o połowę, niemniej groźba kwaśnych deszczy ciągle jeszcze nie była kwestią przeszłości. Ograniczenie emisji siarki przez kominy było możliwe m.in. dzięki niezwykle prostym rozwiązaniom. Wysokie kary skłoniły dyrektorów elektrowni do zrezygnowania z taniego lecz zasiarczonego węgla i zamontowania instalacji odsiarczających spaliny. Niestety na takie posunięcia nie mogły pozwolić sobie gospo-

darstwa domowe oraz zakłady mniejsze, np. lokalne, osiedlowe kotłownie, które do dziś są źródłem skażeń powietrza siarką również w chronionych rejonach.

OBECNIE Polska w ciągu roku wysyła w powietrze aż 2,3 mln ton trujących związków. Wśród pozostałych krajów europejskich zajmuje więc jedną z czołowych pozycji „truciciela". Optymistyczne prognozy specjalistów dotyczące ograniczenia emisji tlenków azotu nie sprawdziły się. Choć liczba ta jest nieco mniejsza niż przed 10. laty, to Polska nadal rocznie „wzbogaca" atmosferę o ponad 1,1 mln ton tych związków. O ile łatwo było wpłynąć na ograniczenie zużycia paliw płynnych przez wielki przemysł, to jednak wciąż problemem jest transport, który zużywa ich równie dużo. Natomiast warto wspomnieć o aż 33% spadku produkcji pyłów, możliwym dzięki instalacji odpowiednich urządzeń w dużych elektrowniach i ciepłowniach. Niestety nie dotyczy to energetyki lokalnej i tak np. w Nowym Targu czarna plaga kotłownianego pyłu jest wszechobecna.

RAPORT o stanie środowiska stwierdza, że pozostałe zanieczyszczenia gazowe, głównie chemiczne emitowane są w znacznie mniejszych ilościach i oddziaływają tylko na lokalne środowisko. Ich stężenia są na niższym poziomie niż w latach 90. Zastanawiający jest również fakt, że mimo wzrostu samochodów zmalało zanieczyszczenie środowiska związkami ołowiu, ale nadal wystrzegać się należy warzyw uprawianych na skraju drogi.

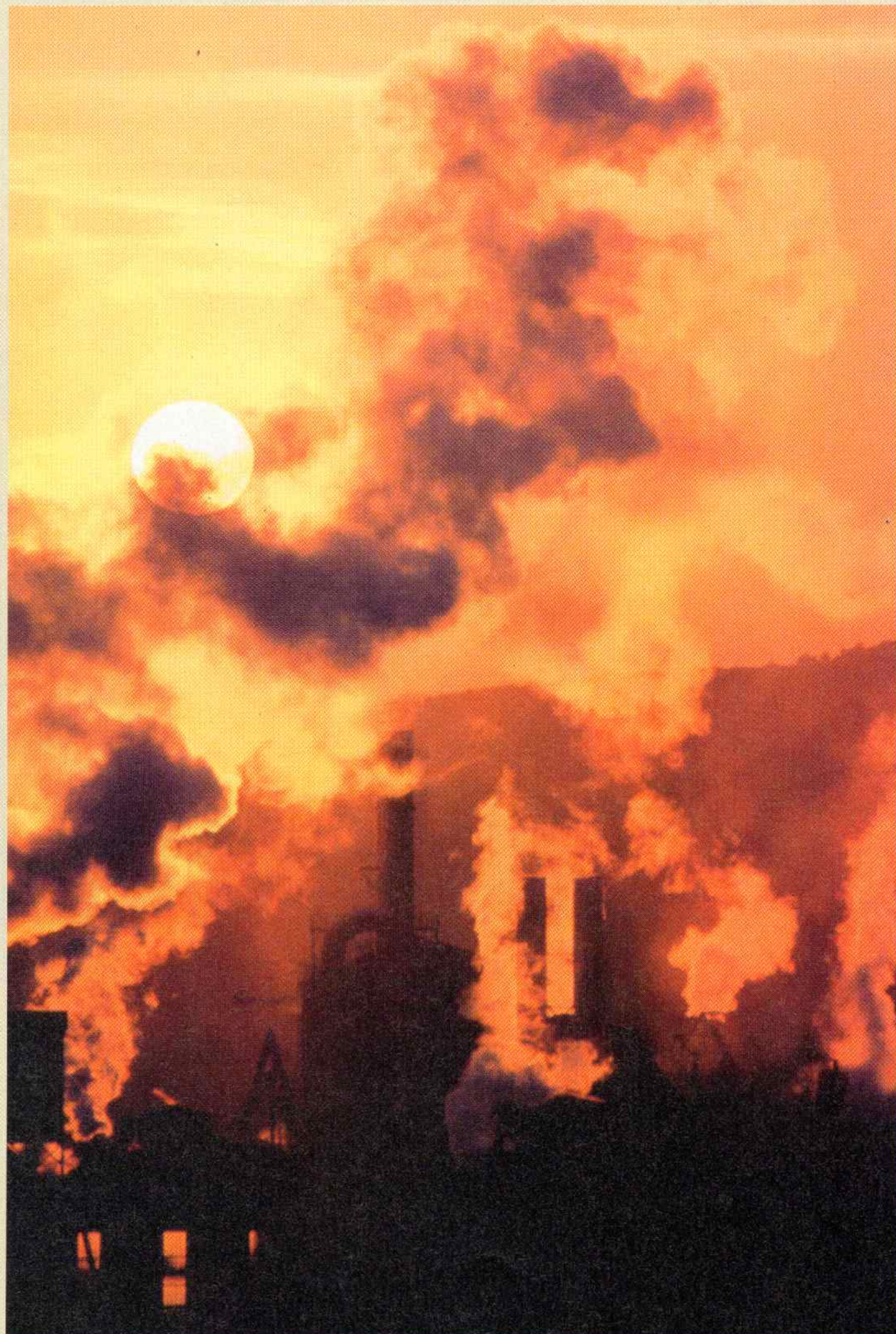
Czego doda brudna woda?

POPRAWIENIE jakości wody w rzekach i jeziorach to obecnie jeden z głównych celów polityki ekologicznej państwa. To problem nie tylko szeroki ale również trudny, a zasadnicze znaczenie ma m.in. ilość wylewanych do wód ścieków oraz szkodliwe substancje wymywane z gruntu przez deszcze. Czystość wody można badać według dwóch kryteriów: bakteriologicznych i fizykochemicznych. Niestety polskie wody zarówno w jedynym, jak i w drugim kryterium nie spełniają europejskich norm i nie nadają się do picia bez uprzedniego oczyszczenia. Na przykład Odra nie mieści się nawet w trzeciej klasie czystości, a tylko niespełna 6% wód Wisły daje się do wspomnianej klasy zaliczyć.

SYTUACJA polskich jezior przedstawia się równie dramatycznie, pierwszą klasę czystości ma zaledwie 1,5% z nich. Około 20% ścieków komunalnych odprowadza się do jezior bez najmniejszego, choćby wstępnego oczyszczenia. Rocznie do Bałtyku dostaje się 520 mln metrów sześciennych brudów, z czego 420 mln pochodzi z mieszkań prywatnych.

NIELICZNE rodzime oczyszczalnie ścieków opierają się na technologiach i konstrukcjach już przestarzałych. Zaledwie 115 miast (13% mieszkańców kraju) korzysta z oczyszczalni redukujących azot i fosforany, które działają biogennie. Dodajmy, że w krajach zachodnich nowoczesne oczyszczalnie obsługują od 70 do 90% mieszkańców.

WEDŁUG danych z 1996 r. tylko 3% gospodarstw wiejskich było podłączonych do sieci wodociągo-

wej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni i tylko 2/3 gospodarstw na wsi korzystało z szamba. Niestety w praktyce wiele instalacji jest tak skonstruowanych, że większość nieczystości poprzez podskórne dreny rozlewa się na okoliczne trawniki i wsiąka w glebę. W świetle tych danych twierdzenie, że zaledwie 30% ścieków komunalnych jest wylewanych na dziko wydaje się zbyt optymistyczne.

Pomysł na przemysł

POLSKI przemysł ulega ciągłym przekształceniom lecz mimo to górnictwo węgla, siarki i miedzi oraz wykorzystująca węgiel energetyka i hutnictwo mają ciągle największy udział w gospodarce. Z wywodzących się z tego grona zakładów niektóre mogą „poszczycić się" mianem przodujących trucicieli środowiska. To, że takie zakłady powinny płacić wysokie kary nie ulega wątpliwości, a jednak rzeczywistość jest nieco inna. Ich zaległości stanowią już 63% wszystkich nie wpłaconych funduszom kar. A są to sumy niebagatelne, bo na przykład za wpuszczenie do rzek zasolonych wód (solanka – wykorzystywana często w procesie technologicznym) kary wynoszą 1 113 mln złotych. Przy milczącym poparciu kolejnych rządów stale wzrasta zadłużenie kopalń w narodowych, wojewódzkich i gminnych funduszach ochrony środowiska. Dodajmy, że mowa tu o pieniądzach, które przeznaczone miały być na budowę nowych oczyszczalni, filtrów itd., bowiem stworzona w 1989 r. idea finansowania inwestycji proekologicznych jest systemem zamkniętym, opartym na zasadzie „kto truje, ten płaci". Chylące się ku upadkowi kopalnie na Górnym Śląsku kar nie regulują lecz dają tysiące miejsc pracy. Polska jest drugim w Europie producentem węgla, a zadłużenie kopalń z roku na rok wzrasta. Na przykład zakłady zlokalizowane w byłym województwie katowickim są winne funduszom 3 430 mln złotych, a stanowi to ponad 90% wszystkich zaległości z tego tytułu w Polsce. Czy kiedykolwiek pieniądze te wpłynął na konta funduszy ochrony środowiska? Tymczasem oddłużenie restrukturyzowanego górnictwa ma polegać głównie na umorzeniu tych zobowiązań, a inwestycje proekologiczne maja być rozpoczęte nie wcześniej niż w latach 2002-1010. Kto ma pokryć koszty owych inwestycji przyszłości? Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ten sam, któremu zakłady przemysłowe są winne miliony złotych.

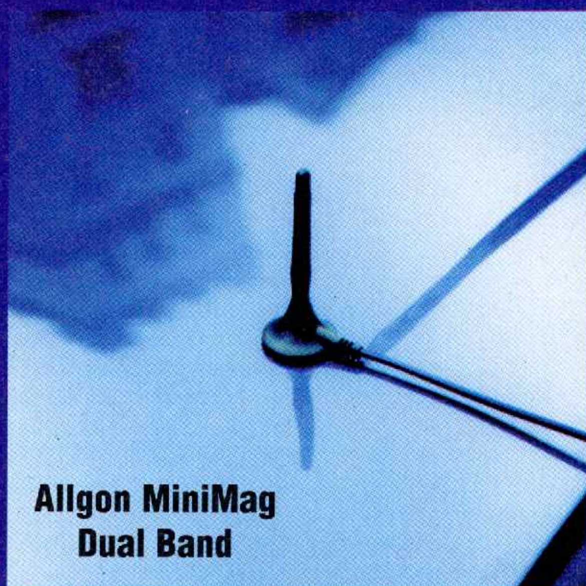
Polski ruch ekologiczny?

OPRACOWANIE założeń polityki ekologicznej państwa i przyjęcie ich do realizacji było pierwszym sukcesem obrońców polskiego środowiska, pytanie tylko czy nie ostatnim. Kraj cały czas czeka na powstanie ruchu ogólnokrajowego, który miałby wystarczające poparcie społeczeństwa, aby wywierać presję na polityków i bogatych przemysłowców. Sporadyczne akcje kilkunastu osób polegające na przykuwaniu się do drzew na trasie przyszłej autostrady wzbudzają co najwyżej uśmiech zażenowania. Dużo większy respekt budzą coraz powszechniejsze akcje sprzątania świata, które cieszą się szczególnym zainteresowaniem wśród młodzieży.

GDYBY spróbować zmierzyć zainteresowanie Polaków tematem ochrony środowiska liczbą wydawanych periodyków, to wynik nie byłby taki zły, bowiem obecnie ukazuje się aż 20 pism poświęconych tej problematyce. Niestety to tylko pozory. Powołanie funduszy ochrony środowiska stworzyło możliwość dotowania dowolnych inwestycji proekologicznych – od oczyszczalni po gazety. Większość pism rozprowadzana jest w prenumeracie do szkół, firm zajmujących się branżowymi inwestycjami, natomiast już na przykład w EMPiK-ach leżą na dolnych półkach. Nic dziwnego, są to pisma nieciekawie, często niezrozumiałe i drogie. Być może nadszedł już czas, by fundusze skupiły swoją uwagę na dwóch, trzech tytułach o wyraźnym profilu, które wzbudziłyby zainteresowanie społeczeństwa.

Krzysztof Mich

Foto: BE&W

Czy jesteś całkiem mobilny?

Będziesz, ale dopiero wtedy, gdy zainstalujesz w samochodzie wysokiej jakości antenę zewnętrzną firmy Allgon dla Twojego telefonu komórkowego! Tylko wtedy zyskasz połączenie ze światem, które będzie całkowicie pewne.

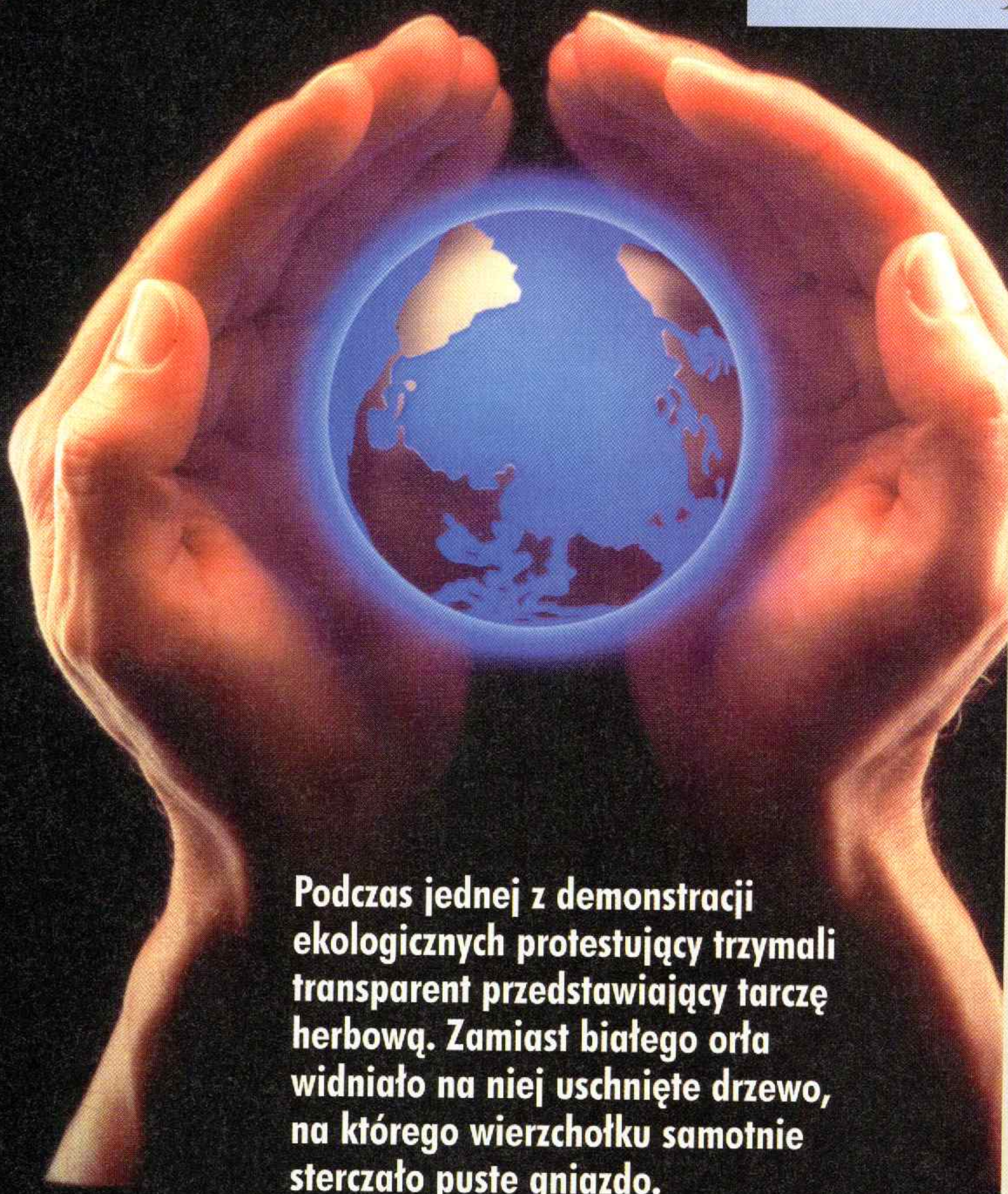
Kup antenę Allgon. Bądź całkiem mobilny!

Allgon Mobile Communications AB
www.allgon.com

Puste gniazdo

Podczas jednej z demonstracji ekologicznych protestujący trzymali transparent przedstawiający tarczę herbową. Zamiast białego orła widniało na niej uschnięte drzewo, na którego wierzchołku samotnie sterczało puste gniazdo.

W CIĄGU ostatnich 400 lat bezpowrotnie zginęło w Polsce 27 gatunków zwierząt – siedemnaście ptaków, dziewięć ssaków i jeden gatunek ryb. Wszystkie zagrożone wymarciem zwierzęta odnotowano w Czerwonej Księdze Zwierząt, a lista ta obejmuje m.in.: bobry, kozice, susły, wydry, żbiki, a nawet zające bielaki. Podobnie jak u ssaków również wśród ptaków najbardziej zagrożone są drapieżniki oraz ptaki brodzące i te z gatunku kuraków. Bez stworzenia odpowiednich warunków do ich rozwoju za kilka lat w lesie nie będzie można usłyszeć pohukiwania puszczyków i sów, klekotu czarnych bocianów czy czapli. Dziś wędkarze już nawet nie marzą o złowieniu kiełbia białopłetwego, ciosa, głowacicy a nawet popularnego jeszcze przed wojną minoga. Spośród gadów i płazów najbardziej zagrożone są w Polsce: wąż Eskulapa, żółw błotny, jaszczurka zielona, traszka karpacka oraz żaba dalmatyńska.

WSPOMNIANY już orzeł Bielik, herbowy patron Polski jest dziś ogromną rzadkością. Ornitolodzy szacują, że z 2,5 tys. par, jakich doliczono się w całej Europie, tylko co ósma żyje w kraju nad Wisłą.

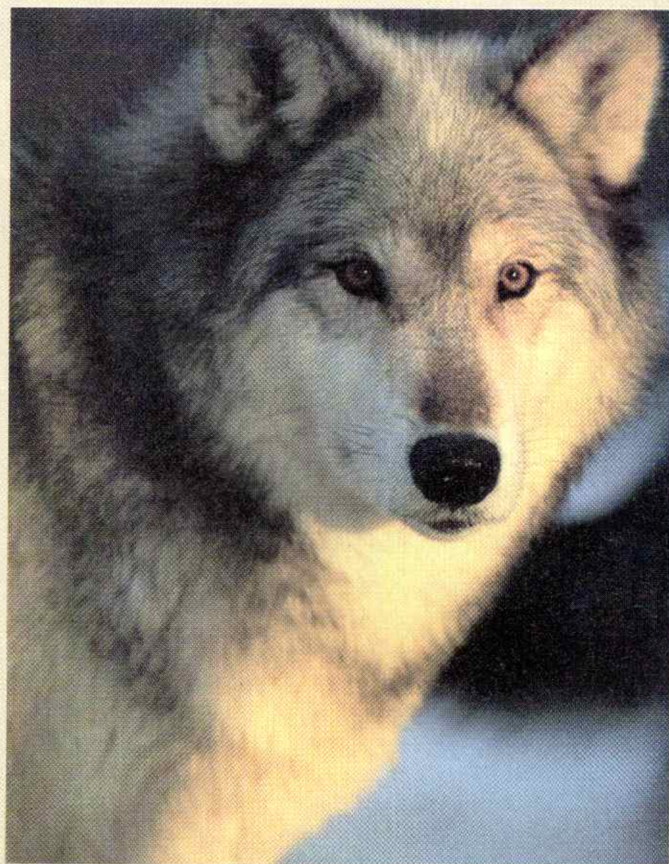
SĄ PTAKAMI bardzo płochliwymi, nie tolerującymi hałasu, zawłaszcza urządzeń mechanicznych, np. radia oraz bliskiej obecności na swoich terytoriach człowieka, lecz z drugiej strony szybko przyzwyczajają się do ruchu drogowego. Problem małej populacji orłów w Polsce związany jest także z długim okresem ich

dorastania, który u niektórych gatunków sięga pięciu lat. Bardzo długo i starannie wybierają miejsca na gniazda lokalizując je na szczytach mocnych, wysokich drzew. Wielokrotnie zdarza się, że porzucają miejsce rozpoczętej już budowy, by przenieść się w zupełnie inny rejon. W Polsce najwięcej orlich gniazd zaobserwowano na południu, głównie w Karpatach. Aby stworzyć dogodne warunki do ich rozwoju, Ministerstwo Ochrony Środowiska wydało rozporządzenie o strefowej ochronie tych rzadkich ptaków. W myśl tego dokumentu wojewódzki konserwator przyrody ma prawo zamknąć teren, na którym osiedliły się orły. Jest to obszar o promieniu około 200 m zaznaczony odpowiednimi tablicami informującymi o zakazie wstępu.

Parki narodowe i lasy

ZDANIEM wielu obrońców środowiska naturalnego, duże znaczenie dla ochrony zagrożonych gatunków fauny może mieć rozpatrywana obecnie przez władze decyzja o zwrocie prywatnym właścicielom części lasów. To tereny sięgające 15% obecnej zalesionej powierzchni kraju, którymi od wielu lat zarządza państwo. Oczywiście konsekwencjami takiego posunięcia będzie zredukowanie kosztów utrzymania terenów leśnych ale zarazem konieczność egzekwowania od prywatnych właścicieli przestrzegania przepisów ochrony zagrożonych gatunków zwierząt. Obrońcy obecnego stanu rzeczy zadają wiele pytań. Czy prywatni zarządcy będą właściwie prowadzić gospodarkę zielonymi zasobami, czy będą dysponować wystarczającymi środkami do tego celu? Obawy przed masową wycinką drzew są całkiem uzasadnione. Pozostaje jeszcze kwestia ochrony niewielkich kęp drzew znajdujących się najczęściej na skrajach posiadłości lub przy drogach. Te miejsca są ostoją lokalnych ptasich społeczności oraz „hotelami" na trasach zagranicznych wędrówek skrzydlatych globtroterów.

RÓWNIE istotną kwestią dla ochrony środowiska jest utrzymanie wszystkich dwudziestu dwóch Parków Narodowych. Żyje w nich ponad 10 tys. z pół miliona polskich saren, blisko 4 tys. z 90 tys. jeleni, 2 tys. dzików, około 700 z 3 tys. łosi oraz kozice, wilki, świstaki, a także 30 ze 150 rysi oraz kilkanaście muflonów. W polskich lasach ciągle jeszcze żyje 7,5 tys. danieli, 300 głuszców i około 2 tys. cietrzewi. O konieczności utworzenia kolejnych parków mówi się od dawna, tymczasem analizując budżet, jaki przewidziano w tym roku na parki narodowe pojawia się raczej kwestia utrzymania dotychczasowych. Zaplanowany budżet jest aż o 8% mniejszy od ubiegłorocznego i wynosi nieco ponad 48 milionów złotych. Jedyną pozycją, jaka wzrosła to płace dla 1 670 pracowników. Według informacji podanych w grudniowym numerze „Ekofinansów" średnie dochody pracowników parków narodowych nie przekraczają 1 330 złotych. Zaledwie połowę tej sumy zarobili pracownicy gospodarstw pomocniczych, którzy zajmują się wywózką i cięciem sanitarnym drzew, ich sadzeniem itp. A przecież wypracowali oni ponad 3 miliony złotych dochodu.

KOSZTY odszkodowań dla rolników, którym zwierzęta zniszczyły uprawy, zbilansowały wpływy z odstrzału dzikiej zwierzyny przez myśliwych. Na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi przeznaczono zaledwie milion złotych, natomiast na odbudowę drzewostanu, mostów, dróg i ścieżek oraz ławek, paśników, wiat i ogrodzeń w parkach narodowych trzeba dziś przeznaczyć około 11 milionów złotych. Na te cele muszą znaleźć się pieniądze w ciągu najbliższych lat, tym bardziej że dotacje zagranicznych organizacji są niewystarczające. Od tych kwot zależy, czy parki narodowe będą istniały, i czy zagrożone gatunki przetrwają. Więc może nie warto oszczędzać na przyrodzie.

Krzysztof Mich

Foto: BE&W

EKOLOGICZNE ROZWAŻANIA

Gdybyście mnie zapytali, jak radzi sobie człowiek o „ekologicznej świadomości" z codziennym życiem w wielkim mieście musiałbym odpowiedzieć, że niestety, nie radzi sobie najlepiej. Mógłbym nawet dodać, że czasami radzi sobie całkiem źle, to znaczy w ogóle sobie nie radzi i niewątpliwie jest to przyczyną jego frustracji.

A JEŚLI bylibyście szczerze ciekawi, opowiedziałbym wam kilka szczegółów. Na przykład to, że ów koszmar nie radzenia sobie zaczyna się od samego rana, od momentu kiedy otwierasz oczy – a nawet kilka sekund wcześniej, gdy dociera do ciebie twoja „ekologiczna świadomość" – i zaczynasz zdawać sobie sprawę, w jakiej budzisz się rzeczywistości.

NIE MUSISZ długo czekać na refleksję. Wyciągając pomiętą tubkę *kolgejta* przypominasz sobie, jak kiedyś z przyjacielem ucieraliście pastę do zębów, według jakiegoś ayurwedyjskiego przepisu. Trochę irytowały wchodzące w zęby źle rozdrobnione kawałki gorczycy, ale cóż to był za smak? I żadnej szkodliwej chemii. Musisz porzucić jednak te przyjemne wspomnienia – golenie wymaga koncentracji. I nie czas

rozmyślać, czy wypuszczając pod ciśnieniem węże białego kremu przyczyniasz się, za sprawą freonu, do powiększania dziury ozonowej. Liczy się czas, bo czas to pieniądz, a bez niego nie ma życia w mieście.

PODWÓJNE ostrze nowoczesnego nożyka goli szybko i skutecznie. To rzeczywiście dobry wynalazek. Przypadkiem dowiedziałeś się, jak owe nożyki były testowane na sierści żywych królików (obdzierane ze skóry – powoli umierały) i nie czujesz się najlepiej. Ta twoja świadomość... Ulżyło ci, gdy pojawiły się podobne nożyki krajowej produkcji. Masz nadzieję, że nie ćwiczono ich na żywych królikach. Kosmetyki z naturalnych składników wolne od doświadczeń na zwierzętach to bardzo piękna kwestia. Tylko gdzie ich szukać, a poza tym są za drogie.

NASTĘPNY punkt jest przyjemniejszy – śniadanie, pod warunkiem, że nie połykasz go w pośpiechu, kończąc drugą kanapkę w windzie. Zaczyna się wdzięczny dla ekologa temat, odżywianie. Razowe pieczywo... Nie przesadzasz z tłuszczami zwierzęcymi, które zwiększają zapadalność na choroby serca, raka, miażdżycę, nadciśnienie... i tuzin innych chorób (nawet w „Gazecie Wyborczej" o tym pisali). Wydaje się, że w tym temacie masz wolność wyboru. Tyle, że nie wiesz, czego ci dosypali do tej dorodnej zielonej sałaty. Doceniasz szczerość i postawę kolegi Wojtka, który jest zawodowym sadownikiem: *ja przynajmniej staram się dotrzymywać terminów koncesji dla tych trucizn, nie mam sumienia tak truć ludzi.* Przypominasz sobie sad dziadka i jego wspaniałe owoce. Nie był postępowym sadownikiem, nigdy nie stosował chemii. Jego posiadłość otoczona była łąkami i lasami, nie było w pobliżu żadnych produkcyjnych sadów. Dzięki swoistej równowadze biologicznej, dziadek nie narzekał na szkodniki, a my – cała miastowa rodzina – nigdy nie byliśmy w stanie przerobić wszystkich owoców. To były piękne dni...

Z MARZENIA wyrywa cię pomarańczowa lampka – konieczność zatankowania. Wziąłeś samochód, bo dzisiaj zaspałeś, ale zwykle starasz się jeździć tramwajem, chociaż zniechęca cię tłok i niewygoda. Jeżdżenie rowerem to propozycja dla samobójców, zresztą sam się wściekasz, gdy jakiś rowerzysta plącze ci się pod kołami.

PRACA w biurze. Sterty papierów wydają się oczekiwać na wtórną przeróbkę, ale jak znasz życie, wylądują na śmietniku. Pamiętasz wypowiedź pewnego „papiernika", że nie opłaca się skupować polskiej makulatury, bo zachodnia jest tańsza. Jak to możliwe, żeby była tańsza, skoro za kilogram płacą tylko kilka groszy? To zadziwiające. Przypominasz sobie zasłyszane wymowne stwierdzenie: jak może funkcjonować kraj, w którym nie potrafią zorganizować skupu makulatury?

JAKO szanujący się ekolog nie wpuszczasz do swojej świadomości papki massmedialnej. Ale nie jesteś radykalny, więc czasem włączasz TV, aby mieć „kontakt" ze światem (właściwie nie wiesz po co ci ten „kontakt", po prostu masz taką potrzebę). Mówią o jakiejś spalarni, o walce lokalnych władz i biznesu ze społeczeństwem, które spalarni nie chce. Zdążyło się już dowiedzieć, że w procesie spalania odpadów powstają setki toksycznych substancji. Niektóre z nich, jak dioksyny i furany, są 10 tysięcy razy bardziej trujące niż cyjanek potasu. Władza jednak upiera się, że to będzie dobre dla społeczeństwa – na spalaniu importowanych śmieci można przecież dodatkowo zarobić.

LICZBA opon rośnie i w samych tylko Stanach Zjednoczonych wyrzuca się ich około 29 mln rocznie. Władze tego dużego kraju zabroniły palenia opon, bo to jest szczególnie niebezpieczne dla środowiska. Tymczasem „sam" i „niechcący" zapalił się skład opon w Winchester, a pali się tak już siódmy miesiąc. Oczywiście przedstawiciele władzy mieszkają w innych miejscach niż społeczeństwo, poza miastem, w domach otoczonych lasem i wodą.

DOSYĆ tego, jest późno, a musisz jeszcze wyrzucić śmieci. Jedna z ostatnich refleksji tego dnia: zawsze, gdy przechlasz kubeł, dręczy cię myśl o utraconych możliwościach, płynących z kompostowania odpadków organicznych, jednego z najlepszych naturalnych nawozów. A jesteś bezsilny i to cię irytuje. Zamykając powieki, błądzisz jeszcze marzeniami po utopijnym świecie, gdzie ludzi urządzili świat korzystając po prostu ze zdrowego rozsądku...

Piotr Uzbiak

Foto: BE&W

Ubezpieczamy życie milionów Polaków.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A. to największa firma ubezpieczeniowa w Polsce. Zna ją praktycznie każdy z nas. Cieszy się zaufaniem prawie 17 mln Polaków.

PZU ŻYCIE S.A. swoje doświadczenie czerpie z 200-letniej tradycji. W latach 90-tych Firma wprowadziła nowoczesne ubezpieczenia, dzięki którym jej Klienci nie tylko chronią to, co dla nich najważniejsze, ale też zapewniają sobie Pogodną Jesień życia.

Skutecznie zarządzany kapitał, szybka i sprawna wypłata świadczeń oraz potencjał finansowy PZU ŻYCIE S.A. sprawiają, że Klienci pewnie patrzą w XXI wiek. Przekonaj się o tym, odwiedzając najbliższy Inspektorat lub Przedstawicielstwo PZU ŻYCIE S.A. Nie musisz szukać, gdyż jest ich prawie 400 w całej Polsce.

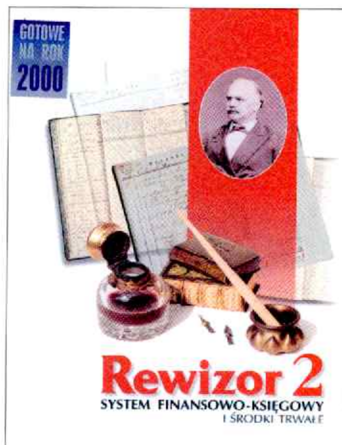
PZU ŻYCIE S.A. jest blisko swoich Klientów.

www.pzuzycie.com.pl

REWIZOR 2

Żaden program komputerowy nie zastąpi biegłego księgowego, ale „Rewizor 2" z pewnością pozwoli mu spać spokojnie.

„REWIZOR 2" to zmodernizowana wersja opisywanego już na łamach „Profil-u" systemu finansowo-księgowego wrocławskiej firmy „Insert" (http://www.insert.com.pl). Najistotniejszą nowością jest funkcja „Środki trwałe", która pozwala na ich ewidencję i dokonywanie wszelkich operacji, takich jak np. sprzedaż czy nieodpłatne przekazywanie.

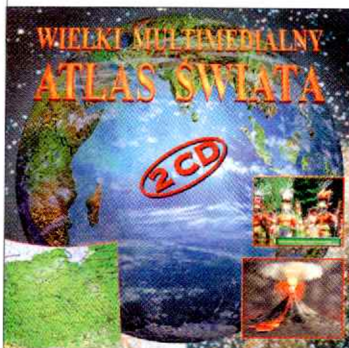
„REWIZOR 2" przeznaczony jest zarówno dla osób prowadzących samodzielną księgowość, jak i biur rachunkowych, dbających o interesy wielu podatników. Pozwala na obsługę dowolnej liczby lat obrachunkowych i dowolnej liczby podmiotów gospodarczych.

PROGRAM świetnie radzi sobie z księgowaniem dokumentów, sporządzaniem planu kont, prowadzeniem kartoteki kontrahentów, tworzeniem raportów dla urzędów i banków. Przygotuje i wydrukuje wszystkie deklaracje podatkowe, poinformuje o zobowiązaniach i należnościach, przeprowadzi analizę wiarygodności finansowej.

NALEŻY podkreślić, że „Rewizor 2" spełnia wymogi stawiane takim programom przez „Ustawę o rachunkowości". Posiada certyfikat gotowości na rok 2000, którą przetestowano według norm brytyjskich. Zakup „Rewizora 2" to spory wydatek, ale też z pewnością opłacalna inwestycja dla firmy.

WIELKI MULTIMEDIALNY ATLAS ŚWIATA

Już za późno, by położyć ten program pod choinkę, ale i tak będzie doskonałym prezentem.

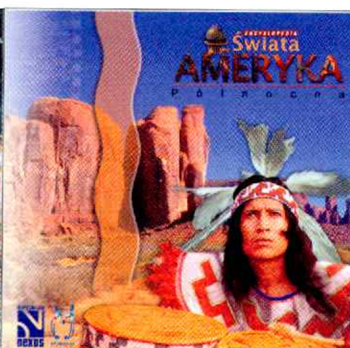
WALORY atlasu docenią zarówno młodzi, jak i dorośli entuzjaści geografii. Program jest bardzo obszerny – zawarty został na 2 płytach CD. Map jest aż 470, i to najróżniejszych (polityczne, fizyczne, gospodarcze, klimatyczne). W każdej chwili można z nich przejść do opisu krain geograficznych lub leksykonu państw. Osobny, szczegółowy atlas poświęcono Polsce. Program zapewnia też solidną porcję wiedzy astronomicznej: o Układzie Słonecznym i formowaniu się Wszechświata.

INFORMACJE tekstowe (500 stron) są znakomicie dopełniane przez ogromny zbiór fotografii (ok. 2000) i 60 filmów wideo. Ciekawą opcję dla wygodnych stanowi szybkie przeglądanie fotografii z czytaniem komentarza przez lektora. Warto zaznaczyć, że z obu płyt można drukować mapy i teksty. Program jest również zaopatrzony w szczegółowy indeks.

NA UWAGĘ zasługują trójwymiarowe animacje, stworzone przy użyciu profesjonalnego programu Softimage 3D (wykorzystanego m.in. w filmach „Titanic" i „Żołnierze kosmosu"). Pozwalają one prześledzić i zrozumieć przebieg wielu zjawisk występujących w przyrodzie, takich jak wybuchy wulkanów czy wędrówka kontynentów. Atlas jest zalecany przez MEN do nauczania geografii na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej.

ENCYKLOPEDIA ŚWIATA: AMERYKA PÓŁNOCNA

Druga część „Encyklopedii Świata" przewyższa poziomem swą poprzedniczkę.

CI Z PAŃSTWA, którzy mają już w swej kolekcji „Amerykę Południową", będą mogli ocenić skalę zmian, wprowadzonych przez producenta programu, gdańską firmę Optimus Nexus. Na dwóch płytach zmieściła się bogata biblioteka audiowizualna: oprócz tekstów użytkownik ma dostęp do ponad 2000 zdjęć, filmów o łącznej długości 40 minut (narratorem jest, tak jak w pierwszej części encyklopedii, Tony Halik), interaktywnych prezentacji.

GŁÓWNE części programu to atlas geograficzny kontynentu i przegląd państw, czyli kompendium wiedzy o ich historii, rozwoju oraz ustroju społeczno-gospodarczym. Mapy są w pełni interaktywne: dysponujemy 4 stopniami powiększenia, samodzielnie decydujemy o tematyce prezentowanych na mapie szczegółów, możemy korzystać z informacji o zaznaczonych miejscach.

CIEKAWYM pomysłem jest zestawienie 10 największych na kontynencie północnoamerykańskim jezior, miast, rzek, szczytów górskich, wodospadów, wulkanów i wysp, zaznaczonych na mapie fizycznej kontynentu.

WYGODNIE korzysta się też z powiązanego z materiałami audiowizualnymi słownika, zawierającego alfabetyczny i tematyczny indeks zagadnień. Krótko mówiąc, rekomendacja MEN jest jak najbardziej uzasadniona!

EURO PLUS+ MOSAIQUE

Do rodziny języków, których można się uczyć w systemie Euro Plus+, dołączył francuski.

W MULTIMEDIALNEJ oprawie zaprezentowano nowoczesny kurs Mosaique firmy CLE International z Paryża, przeznaczony dla użytkowników ze wszystkich grup wiekowych. Jak w innych programach z serii Euro Plus+, mamy do wyboru aż 20 typów ćwiczeń, z których większość występuje w kilku odmianach. Do najciekawszych należą: nagrywanie własnych wypowiedzi w dialogach (trzeba zaopatrzyć się w mikrofon), dyktando, uzupełnianie brakujących opisów ilustracji.

FILMY wideo pozwalają posłuchać naturalnego, żywego języka mówionego i wczuć się w atmosferę współczesnej Francji, poznać szereg aspektów jej kultury i obyczajowości.

INTEGRALNĄ częścią systemu Euro Plus+ są trzy aplikacje: słownik audio, przeglądarka (zapewnia szybki dostęp do dowolnej partii materiału) i „nagrywarka" (nauka wymowy odbywa się poprzez porównywanie nagrań ucznia z wzorcowymi).

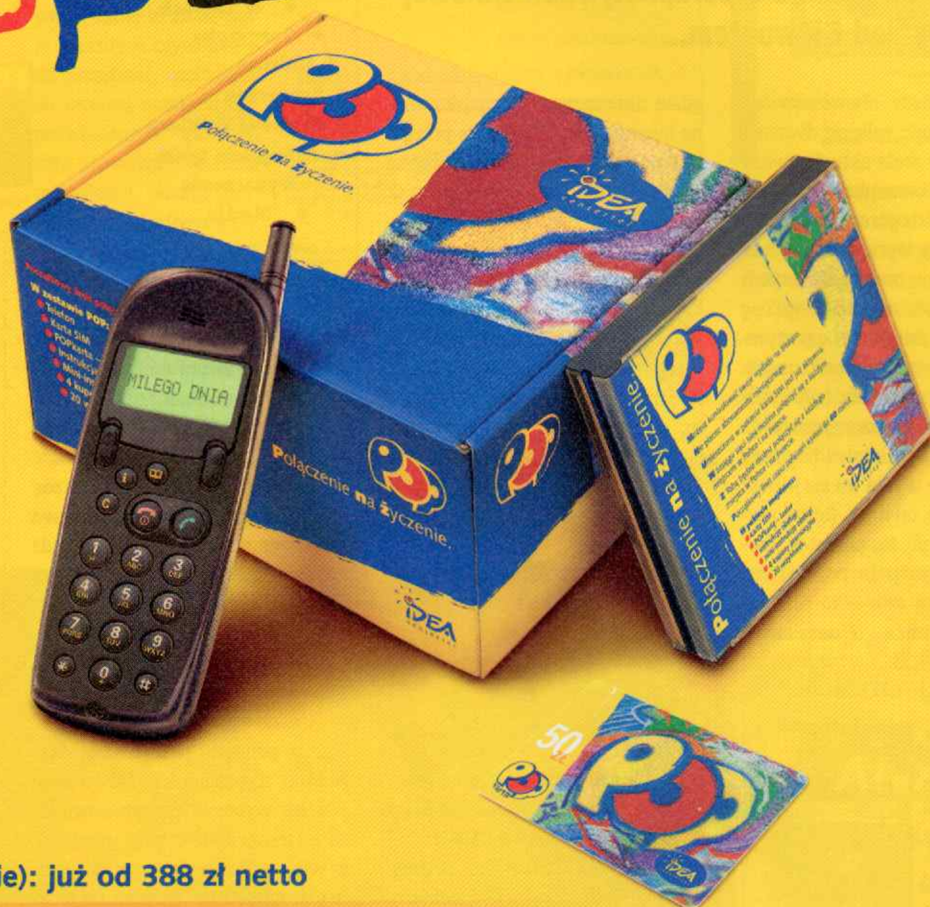
KURS Euro Plus+ Mosaique podzielony jest na trzy poziomy: dla początkujących, średniozaawansowanych oraz zaawansowanych. Można je nabywać osobno albo razem, w tzw. pakiecie profesjonalnym (ta opcja jest oczywiście tańsza).

MYŚLĘ, że każdy, kto zdecyduje się na pracę z tym programem, za jakiś czas na pytanie „Parlez-vous francais?" odpowie śmiało „Oui".

Recenzje: Paweł Piasecki

Płyty do testowania przekazuje Dom Handlowy Oprogramowania, Warszawa, tel./faks (0-22) 628 53 21, http://www.dho.com.pl

wybieraj popieraj

WYBÓR 1 (pełne poparcie): już od 388 zł netto

kup pełen zestaw POP: aktywna karta SIM, POPKARTA-tester, instrukcja, kupony, wizytówki, telefon z baterią, ładowarką i instrukcją (Motorola c170 lub Siemens S8).

dzwoń. bez rachunków. bez abonamentu. bez formalności. na kartę.

z życiem. z sensem.

WYBÓR 2 (poparcie bez aparatu): za 99 zł netto

kup STARTPOP: aktywna karta SIM, POPKARTA-tester, instrukcja, kupony, wizytówki.

dzwoń. bez rachunków. bez abonamentu. bez formalności. na kartę.

z życiem. z sensem.

POP popiera twoje wybory.

bezpłatna infolinia: 0-800 123456

usługa dostępna w sieci Idea

Internauci na narty!

Styczeń i luty to miesiące, które dla wielu upływają pod znakiem nart. Odwiedzimy więc tym razem strony www, stworzone z myślą o amatorach białego szaleństwa. Przy okazji można też podumać o perspektywach zimowej Olimpiady pod Giewontem...

Do „jazdy obowiązkowej" wypada zaliczyć dwa serwisy. Stale aktualizowane informacje o warunkach pogodowych w polskich górach i obszerna baza danych o wyciągach narciarskich to główne atuty informatora „Polskie narty", mieszczącego się pod adresem „http://www.narty.info.pl". Specjalny formularz umożliwia tu każdemu gościowi zgłoszenie własnej, ulubionej trasy zjazdowej.

CIEKAWSZY wizualnie i bogatszy merytorycznie wydał mi się jednak serwis „Narty on-line" (http://narty.cavern.com.pl). Na początek warto zajrzeć do rozdziału, poświęconego doborowi sprzętu – to przecież główny warunek dynamicznej,

a zarazem bezpiecznej jazdy. Bardzo ciekawa jest prezentacja carvingu – nowego trendu w narciarstwie, który zapewnia doznania podobne do jazdy na snowboardzie, a jednocześnie umożliwia pozostanie przy dwóch deskach. Na niedosyt świeżych informacji nie powinni też narzekać miłośnicy Pucharu Świata ani zwolennicy kandydatury Zakopanego jako organizatora zimowej Olimpiady w 2006 r.

Olimpijskie wizytówki

CI OSTATNI pójdą zapewne tropem jednego z odnośników i trafią pod adres „http://www.zakopane2006.onet.pl", gdzie umieszczono olimpijską stronę miasta. Taką wizytówkę przygotowało zarówno japońskie Nagano – gospodarz zimowych igrzysk w ubiegłym roku (http://www.nagano.olympic.org), jak i Salt Lake City w Stanach Zjednoczonych, które „zaklepało" już sobie prawo organizacji Olimpiady w 2002 r. (http://www.slc2002.org). Warto obejrzeć te trzy witryny choćby po to, aby przekonać się na własne

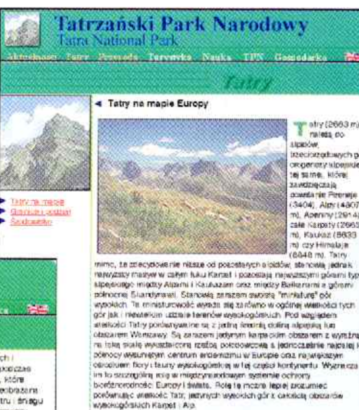
oczy, jak można wykorzystać Internet w żmudnych staraniach o pozyskanie sympatii jurorów MKOl.

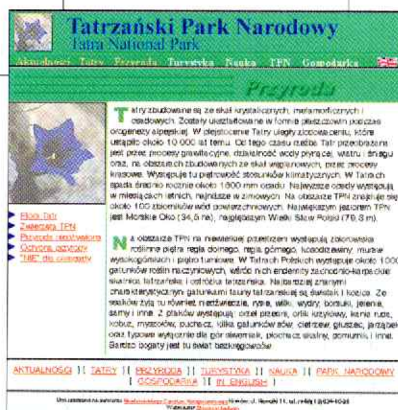
KAMPANIA promocyjna Zakopanego w sieci z pewnością nabierze jeszcze rumieńców, ale na razie nie wypada – moim zdaniem – zbyt przekonująco. Poznajemy wprawdzie masę szczegółów, dotyczących konkurencji olimpijskich, wstępnego programu lokalizacji zawodów, rozwoju całej infrastruktury (hotele, komunikacja, hale sportowe), ale ilość tekstu raczej przytłacza i usypia. Brakuje mi tu werwy i animuszu, bez których trudno przecież wyobrazić sobie sukces jakiejkolwiek akcji reklamowej. Może jednak jestem zrzędliwym malkontentem? Oceńcie Państwo sami.

Nie zadepczcie gór

JEŻELI idea Olimpiady pod Tatrami budzi u Państwa emocje – pozytywne bądź negatywne – możecie dać im wyraz, biorąc udział w internetowym referendum. Pytania zamieszczono na jednej ze stron serwisu miasta pod adresem „http://www.zakopane.pl". Identyczne pytania zadano mieszkańcom Zakopanego podczas wyborów parlamentarnych 21 września 1997 r. (przypomnijmy, że większość zakopiańczyków poparła ideę organizacji igrzysk). Do internautów, jak widać z komentarzy zamieszczanych na tych stronach, bardziej przemawiają argumenty przeciwników Olimpiady, mówiących o groźbie zadeptania Tatr przez hordy turystów i niszczenia przyrody pod pretekstem rozbudowy sportowej infrastruktury.

NAJPOWAŻNIEJSZYM rzecznikiem lobby „ochroniarzy" jest dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego, Wojciech Gąsienica-Byrcyn. Wizyta w wirtualnym parku

(http://www.cyf-kr.edu.pl/tpn) zmusza wszystkich – nawet wielkich entuzjastów sportu – do zastanowienia nad stanowczym „nie", wypowiedzianym zimowym igrzy-

skom przez organizacje ekologiczne. Obie strony sporu mają swoje racje, których będą zawzięcie bronić. Bez względu na werdykt MKOl, unikalna przyroda Tatr zasługuje na szczególną troskę i ochronę. Obyśmy za kilka, kilkanaście lat nie byli skazani na oglądanie niektórych okazów wysokogórskiej fauny i flory jedynie w Internecie...

WRÓĆMY jeszcze na chwilę do internetowej witryny Zakopanego, obfitującej we wszelkie informacje niezbędne turystom i narciarzom. W zimie szczególnie cenna jest możliwość sprawdzenia aktualnej prognozy pogody i informacji o warunkach śniegowych (dostępne także dane o Tatrach słowackich). Początkującym i średnio-zaawansowanym narciarzom, którzy szlifują swe umiejętności na Nosalu, przydadzą się szczegółowe informacje, dotyczące tego obiektu, zamieszczone pod adresem „http://www.zakopane.top.pl". Tam też możemy sprawdzić, czy warto wjeżdżać kolejką na Kasprowy Wierch (dane przekazywane są z obserwatorium meteorologicznego na szczycie).

Jeśli nie Tatry, to...

A MOŻE by tak wyrwać się na chwilę z niemiłosiernie zatłoczonego Zakopanego? Sporo do zaoferowania mają w zimie także Beskidy, o czym łatwo się przekonać, zaglądając do serwisu narciarskiego poświęconego głównie, choć nie wyłącznie, temu rozległemu pasmu górskiemu (http://www.petex.bielsko.pl/narty).

POLSCY miłośnicy białego szaleństwa odwiedzają też tłumnie kraje alpejskie. Różnice cen, które kiedyś były poważną barierą, teraz znacznie zmalały. Za zimowym urlopem w Alpach przemawia długość i rozmaitość tras oraz ciągle wyższy niż w Polsce standard obsługi gości. Wybierającym się w tym roku do Francji polecam zajrzenie do dwujęzycznego serwisu narciarskiego „http://www.skifrance.fr". Spośród stron austriackich uwagę zwraca prezentacja Zell-am-See (http://zell.gold.at).

ZDAJĘ sobie sprawę z tego, że nie wszyscy z Państwa to narciarze, a ponadto całej zimy na stoku spędzić się nie da. W przyszłym miesiącu zaproponuję więc wyprawę w zupełnie inne rejony...

Paweł Piasecki

„Lęk pierwotny" 5 lutego, godz. 20.00

Spełniamy marzenia... zadzwoń po dekoder CANAL+

Jeśli marzysz o dobrych filmach obejrzysz film akcji **Tunel** z Sylwestrem Stallone w roli głównej, zobaczysz jak gubi wagę Eddie Murphy w **Grubym i chudszym,** sekrety Białego Domu podpatrzysz w filmie **Prezydent – miłość w Białym Domu** z Michaelem Douglasem i Martinem Sheenem, dasz się ponieść emocjom oglądając **Lęk pierwotny** z Richardem Gere, ujrzysz przyszłość w **Dziwnych Dniach** z Ralphem Fiennesem.

PROMOCJA!

CANAL+

Dekoder GRATIS* i specjalna cena abonamentu

- **249 zł** za 12 miesięcy (20,75 zł/mies.)
- **198 zł** za 6 miesięcy (33 zł/mies.)
- **45 zł** za 1 miesiąc

*opłata aktywacyjna = 0 zł.

CYFRA+

ponad 100 kanałów cyfrowych, a wśród nich: **TVP1, TVP2, POLSAT, NASZA TV** oraz **CANAL+** w trzech wersjach

- abonament **55 zł** miesięcznie
- antena satelitarna **gratis**

przy podpisaniu umowy na 12 miesięcy

Zadzwoń i zamów dekoder: 0 800 42 00 00

Promocja dla Abonentów PTK Centertel ważna do 31.01.1999

KOMPUTER

Do niedawna komputer służył głównie jako udoskonalona wersja maszyny do pisania. Obecnie standardem stają się komputery multimedialne. Poniższy mini-przewodnik pomoże wybrać odpowiedni sprzęt wszystkim tym z Państwa, którzy – pomimo niedawnych szaleństw „prezentowych" – myślą o zakupie maszyny „stereo i w kolorze".

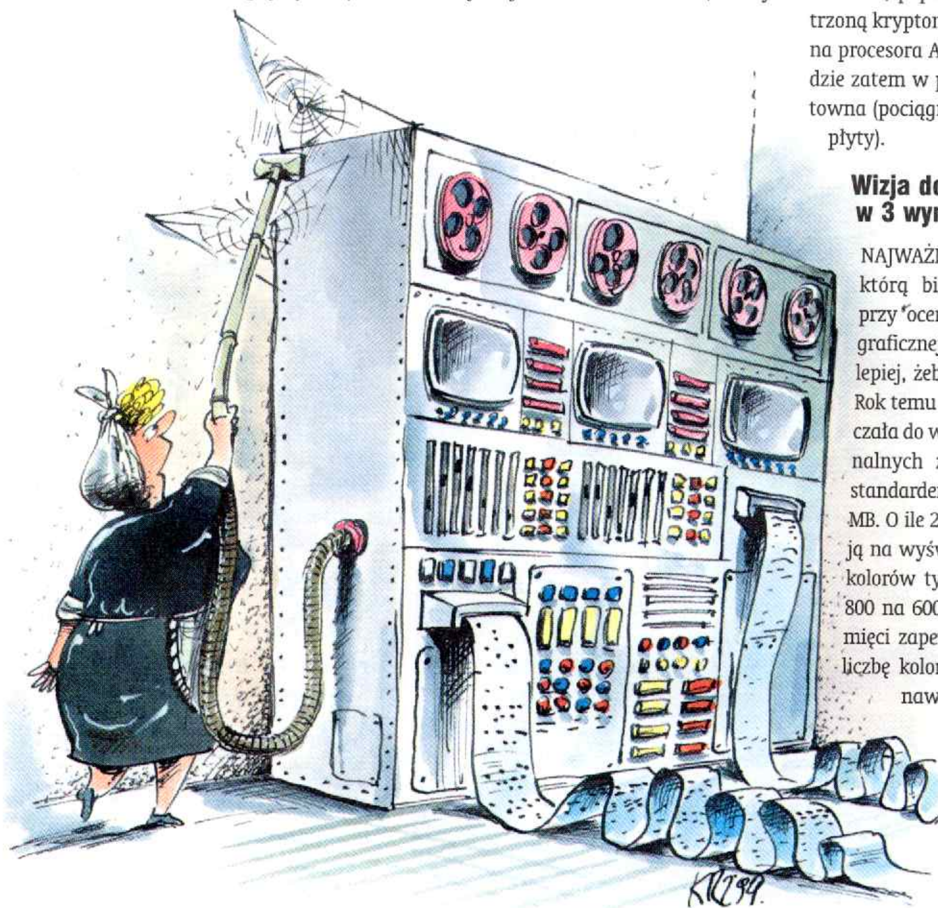
WSPÓŁCZESNY multimedialny „smok" jest przede wszystkim pamięciożerny. System Windows 95 do poprawnego funkcjonowania wymaga 16 MB pamięci operacyjnej RAM. Jednak jeśli chcemy uniknąć „zawieszania się" komputera przy jednoczesnym uruchamianiu kilku programów (np. przeglądarki internetowej, edytora tekstu, programu graficznego), lepiej wyposażyć go w 32 MB RAM. Użytkownicy najnowszych gier i wszyscy ci, którzy stykają się z grafiką trójwymiarową, osiągną pełny komfort pracy dopiero przy 64 MB. Dodatkowe kości pamięci (tak potocznie nazywa się obwody scalone) to obecnie niewielki wydatek. Cena 1 MB pamięci waha się w granicach 5-6 zł brutto. Z pewnością jest to więc opłacalna inwestycja.

Serce z rozszerzeniem

INTENSYWNA kampania reklamowa procesorów Pentium II rozpoczęła się w chwili, gdy rynek (zwłaszcza polski) nie został jeszcze w pełni opanowany przez komputery ze zwykłym Pentium i Pentium MMX (czyli modelem wzbogaconym o tzw. rozszerzenie multimedialne – ang. multimedia extension). Jeżeli mają Państwo któryś z tych starszych produktów firmy Intel z zegarem np. 200 MHz, prawdopodobnie służy on całkiem dobrze, i nie ma konieczności szybkiego „upgrade'u" do Pentium II. Obecnym nabywcom komputerów zdecydowanie radziłbym jednak wybór „dwójki", tym bardziej, że ceny tego procesora nieustannie spadają na skutek ostrej konkurencji ze strony firm AMD i Cyrix. Alternatywą dla oszczędnych jest Pentium Celeron, który zwłaszcza w szybszych wersjach (od 300 MHz) najzupełniej wystarcza do obsługi multimediów.

NAJGROŹNIEJSZYM rywalem Pentium II jest tańszy od niego procesor AMD K6-2 3DNow! Tajemnica jego wydajności tkwi w rozszerzonej bibliotece rozkazów, wspomagających grafikę i animację trójwymiarową (3D). Na razie jeszcze niewiele programów użytkowych wykorzystuje te technologie, ale już w tym roku na pudełkach płyt CD-ROM obok znaczka MMX powinno pojawić się logo 3DNow!

WARTO pamiętać, że procesory AMD z serii 3DNow! pasują do płyt głównych w tzw. architekturze Super 7, podczas gdy Intel, producent Pentium, popiera architekturę opatrzoną kryptonimem Slot 1. Wymiana procesora AMD na intelowski będzie zatem w przyszłości dość kosztowna (pociągnie za sobą wymianę płyty).

Wizja doskonała w 3 wymiarach

NAJWAŻNIEJSZĄ jednostką, którą bierzemy pod uwagę przy ocenie możliwości karty graficznej, jest jej pamięć (najlepiej, żeby była rozszerzalna). Rok temu pamięć 2 MB wystarczała do większości nieprofesjonalnych zastosowań, obecnie standardem staje się powoli 4-8 MB. O ile 2 megabajty pozwalają na wyświetlanie pełnej głębi kolorów tylko do rozdzielczości 800 na 600 pikseli, to 4 MB pamięci zapewniają maksymalną liczbę kolorów w rozdzielczości nawet 1280x1024 pikseli.

STARSZE karty słabo radzą sobie z odtwarzaniem grafiki trójwymiarowej, która ma istotne znaczenie dla amatorów gier i animacji na multimedialnych krążkach CD-ROM. Niezbędny jest wtedy dodatkowy akcelerator, popularnie zwany „dopalaczem". Najwydajniejszymi i najczęściej spotykanymi układami tego typu są obecnie Creative Labs 3D Blaster Voodoo2 oraz Diamond Monster 3DII. Z kolei nowe modele kart wspomagają w pełni realizację funkcji trójwymiarowych, i do pracy akcelerator jest im raczej niepotrzebny.

KOLEJNE pytanie to: PCI czy AGP? Większość wszelkiego typu kart w komputerach PC współpracuje z tzw. magistralą PCI, wbudowaną na płycie głównej. Pozwala ona na przesyłanie danych z maksymalną szybkością 132 MB/s. Standard AGP (ang. Accellerated Graphics Port) pozwala na czterokrotne zwiększenie szybkości tego transferu. Przy zakupie nowego komputera warto więc pokusić się o kartę graficzną w tym standardzie (uwaga: trzeba sprawdzić, czy płytę główną wyposażono w gniazdo AGP). Z pewnością pochopnym krokiem byłaby jednak natychmiastowa wymiana sprzętu tylko po to, aby zwiększyć wydajność przetwarzania grafiki. Najszybsze karty PCI wypadają w testach porównywalnie z droższymi układami AGP, i zupełnie wystarczają do tworzenia efektownych prezentacji multimedialnych.

Żywy dźwięk

KARTA dźwiękowa jest niezbędna, jeżeli chcemy odtwarzać w napędzie CD-ROM tradycyjne płyty kompaktowe czy pliki muzyczne, ściągnięte z Internetu, a także wtedy, gdy myślimy o nauce języka obcego przy pomocy programów multimedialnych (słuchanie i nagrywanie własnego głosu).

POSZUKIWACZE niezapomnianych wrażeń słuchowych powinni rozważyć zakup karty, oferującej trójwymiarowe efekty dźwiękowe i wrażenie zanurzenia w muzyce (efekt „surround").

JEŻELI wyposażamy nasz komputer w tak wyrafinowaną kartę, musimy też pomyśleć o odpowiednim systemie głośników. Do uzyskania naprawdę oszałamiających efektów potrzebne są dwa zestawy stereo, czyli

dla wymagających

(PRAWIE) IDEALNY ZESTAW MULTIMEDIALNY

Oto najistotniejsze parametry zestawu, który będzie się świetnie sprawdzał we wszystkich zastowaniach multimedialnych w domu lub małym biurze:

- procesor Pentium II 233Mhz (lub szybszy); inna opcja: AMD K6-2 3D Now! o analogicznej prędkości
- dysk twardy 4 GB lub więcej
- pamięć RAM co najmniej 32 MB (lepiej 64 MB)
- karta grafiki 4 lub 8 MB ze wspomaganiem funkcji 3D
- karta dźwiękowa z tzw. syntezą WaveTable, kompatybilna z kartami Sound Blaster
- głośniki stereo (najlepiej podwójny zestaw z dodatkowym głośnikiem niskotonowym)
- napęd DVD-ROM 2x (dwukrotna prędkość); jeżeli CD-ROM, to co najmniej 24x
- monitor 17-calowy
- kolorowa drukarka atramentowa o wysokiej rozdzielczości druku
- skaner płaski A4 o rozdzielczości 600x1200 dpi
- nagrywarka CD-R lub CD-RW
- faksmodem o prędkości 56 kbps (najlepiej z funkcją przyjmowania wiadomości i faksów przy wyłączonym komputerze)

cztery głośniki (proszę nie panikować: wystarczą niewielkie rozmiary) oraz dodatkowo subwoofer, odpowiedzialny za wierne przenoszenie niskich tonów. Obecnie taki zestaw można sobie zafundować za ok. 450 zł.

CD czy DVD?

KOMPUTERY multimedialne, trafiające aktualnie do sprzedaży, wyposażane są w większości w napędy CD-ROM o prędkości 32x lub 36x. Co oznaczają te symbole? Informują one o maksymalnej prędkości odczytu danych z płyty. Pierwsze odtwarzacze przesyłały dane z prędkością 150 KB/s, i taką wartość przyjęto jako wyjściową. Napęd 36x umożliwia odczyt z szybkością już 5,4 MB/s (36 x 150 Kb/s).

JEŻELI kupujemy nowy komputer, to warto pomyśleć o przyszłości, a ta niechybnie należy do nowej generacji dysków optycznych. Zapewne już wkrótce nośniki DVD wyprą z rynku płyty kompaktowe i taśmy wideo. Dlaczego? DVD pozwala na zapisanie – w zależności od technologii – od 4,7 do 17 GB danych. Jest to objętość porównywalna z dużym twardym dyskiem, przewyższająca możliwości płyty typu CD o ponad 20 razy. Łatwość zapisu tak znacznej ilości informacji spowoduje, że zamiast dotychczasowych nośników otrzymamy wszechstronne publikacje multimedialne z obrazem, dźwiękiem oraz informacjami tekstowymi (np. listami dialogowymi). DVD pomieści wszystko!

OBECNIE na rynku dostępne są dwa typy nośników DVD: DVD-ROM, znajdujący zastosowanie w komputerach zaopatrzonych w odpowiedni czytnik oraz DVD-Video, produkowane głównie przez wytwórnię filmową Warner Bros. Po zainstalowaniu w naszym pececie stacji DVD będziemy mogli cieszyć się zarówno starymi płytami CD (są odczytywane bez problemu), jak i dyskami DVD-ROM oraz DVD-Video. Do poprawnego odtwarzania filmów niezbędny jest dodatkowy dekoder MPEG-2 (choć np. Philips udostępnia go razem z czytnikiem w zestawie REALmagic Hollywood-2). Standard ten umożliwia kompresję danych w stosunku nawet 1:200, toteż zapisanie na jednej płycie pełnometrażowego filmu fabularnego ze ścieżką dźwiękową w kilku językach nie stanowi problemu.

Widzieć więcej

NAWET najlepsza karta graficzna i napęd DVD nie zdadzą się na wiele, jeśli obrazy przez nie generowane oglądać będziemy na monitorze niskiej klasy.

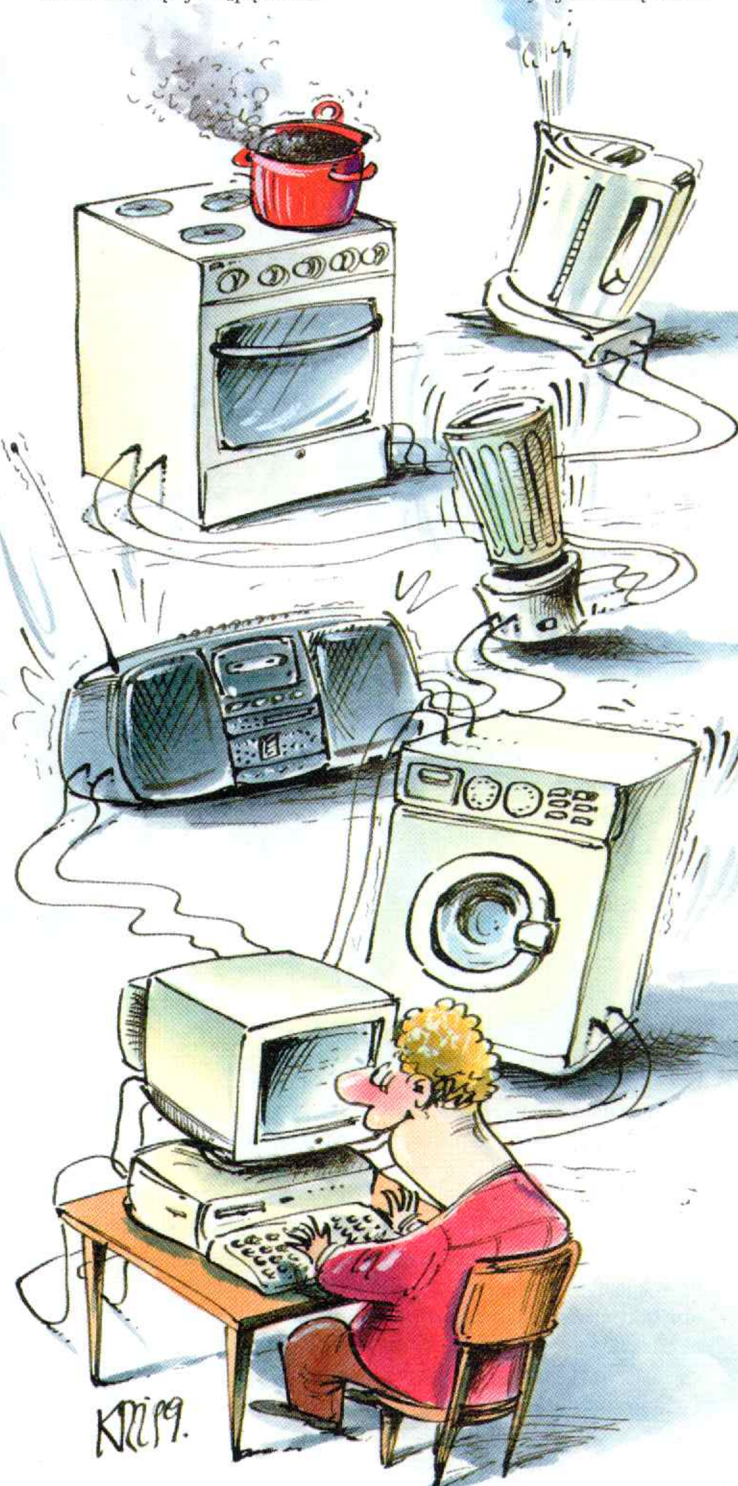
PRZY zastosowaniach multimedialnych standardem wydaje się już być monitor 17-calowy, pozwalający na komfortową pracę przy wysokiej rozdzielczości 1024x768 pikseli. Należy przy tym pamiętać, że przekątna powierzchni roboczej (czyli obrazu, który rzeczywiście widzimy na ekranie) jest mniejsza i wynosi średnio 15,7 cala. W przypadku popularnej „piętnastki" jest to zaledwie 13,8 cala.

MONITORY 17-calowe spełniają w większości surowe wymogi normy TCO 95, która definiuje dopuszczalne poziomy promieniowania i zakazuje stosowania niebezpiecznych dla zdrowia substancji. Na ogół monitory mają 3-letnią gwarancję. Niestety, wszystkie markowe modele (np. Panasonic PanaFlat czy ViewSonic) kosztują z VAT-em ponad 2500 zł, czyli ponad dwukrotnie więcej niż „piętnastki".

TO NIE koniec przewodnika. Aby nasz multimedialny komputer spełniał zadania, do których jest stworzony, wypada przecież podłączyć do niego drukarkę, faksmodem, na ogół także skaner, czasami nagrywarkę, cyfrowy aparat fotograficzny, sprzęt audio i wideo, telefon komórkowy...

Paweł Piasecki

rys. Jurek Krzętowski

od do słowa

KAŻDY Nowy Rok jest na początku nowy, świeżutki i w ogóle mało używany. Właściwie wszystko wskazuje na to, że ma same zalety. Bo oto przed nami dwanaście dziewiczych, czekających na zaplanowanie miesięcy. Podejmijmy zatem nieśmiałą próbę skonstruowania roboczego kalendarium z perspektywy jednego z pierwszych, noworocznych dni.

Z punktu widzenia stycznia, prezentuje się on bardzo okazale. Jeszcze całkiem nie wystygły sylwestrowe rumieńce, a już za chwilę szykuje się następny bal. Mamy przecież karnawał. Jest więc nadzieja, że miesiąc upłynie w sielankowo-tanecznej atmosferze. Chyba, że ktoś wcześniej, dajmy na to – w grudniu, poczynił pewne postanowienia, albo też podjął jakoweś zobowiązania. Na przykład mógł ktoś przysiąc, w obecności świadków, że od stycznia przestanie palić, żuć suszoną wołowinę, pić alkohol, prać brudne pieniądze, jeść wyroby czekoladowe, podrzucać sąsiadce na wycieraczkę sztuczne lub prawdziwe obrzydliwości itp. Taki ktoś może mieć w styczniu niewielkie problemy. Oczywiście tylko wtedy, gdy nie dotrzymuje tego, co wcześniej obiecał. Z tej perspektywy styczeń jest łaskawy raczej dla posiadaczy silnej woli. Reszta musi dzielnie znosić upokorzenia w rodzaju: „a nie mówiłam..." i zaczekać, aż domownicy zapomną i wreszcie dadzą spokój wypominaniu.

I już jest krótki luty. To wyjątkowo mało kłopotliwy miesiąc. Zwłaszcza, że przysłowia o trzaskającym mrozie i szykowaniu ciepłych butów są już nieaktualne ze względu na ocieplenie klimatu. Przynajmniej taką mam nadzieję. Poza tym dzień jest coraz dłuższy, coraz więcej pozimowych wyprzedaży i coraz bliżej do wiosny. Nie ma się więc po co i nad czym rozwodzić.

Marzec przynosi same optymistyczne wiadomości. Zwłaszcza dla kotów. Oczywiście tych domowych, bo lwy, tygrysy czy inne lamparty raczej nie muszą czekać na ocieplenie, żeby powiększyć rodzinę. Jeśli zaś chodzi o czynnik ludzki, to marcowe roztopy, z perspektywy stycznia, chyba dla każdego są spełnieniem ukrytych marzeń o zdjęciu czapki (wyłączając rzecz jasna policjantów i żołnierzy). A kiedy wiosenny zefir uczesze włosy, to i krew żywiej krąży, i człowiek przestaje bezsensownie krążyć. Wynikają także dla nas i dla naszych dzieci dodatkowe korzyści, związane z miejscem zamieszkania. Bo oto w Ameryce Południowej właśnie zaczyna się rok szkolny, a u nas prawie się kończy. A już na pewno przekroczył połowę.

Kwiecień, jak sama nazwa wskazuje, obliczony jest na przyrodnicze szaleństwo. Kwitnie więc wszystko, co tylko ma kwiaty, a do tego kwitną prima aprilisowe żarty, świąteczne mazurki i pierwsze nieśmiałe wakacyjne plany. I ten oto latający kwiatowy dywan przenosi nas niepostrzeżenie na typowo majowe obszary. A tutaj w dalszym ciągu kwitną święta, panna młoda i pan młody, i oczywiście kasztany. Maj to tak cudowny miesiąc, że procent nieszczęśliwych ludzi jest znikomy. W znacznym stopniu stanowią go maturzyści.

Czerwiec to zdaniem optymistów właściwie wakacje, zdaniem pesymistów dopiero preludium do letniego szaleństwa. Tak, czy inaczej, długo oczekiwane chwile urlopów, czyli lipiec i sierpień, nadchodzą wielkimi krokami. Te trzy miesiące to dla wielu czas wzmożonego wysiłku. Oczywiście według zasady: ktoś pracuje, żeby leniuchować mógł ktoś. Tak więc hotelarze zakasują rękawy, niedźwiedzie czyszczą futra, żeby dobrze wyjść na zdjęciach, sklepikarze, kelnerzy i strachy na wróble stają na baczność, a ryby z mórz południowych polerują łuski. To bardzo miło wiedzieć, że ktoś się tak o nas troszczy.

Wrzesień wygląda sympatycznie właściwie tylko z perspektywy styczniowej, kiedy wszystko to, co najprzyjemniejsze, jeszcze przed nami. Chyba, że ktoś zaplanował spóźniony urlop w ciepłych krajach, wtedy o wiele lepiej zniesie uroki złotej polskiej jesieni. A dzieciom na pocieszenie zawsze można przypomnieć, że zostało im tylko kilka lub kilkanaście lat nauki, więc im szybciej się przyzwyczają, tym lepiej.

Samo słowo – październik – nie brzmi najlepiej. Zwłaszcza, że w poprzedniej epoce był to miesiąc oszczędzania. Chociaż z drugiej strony – teraz przynajmniej jest co oszczędzać. Wtedy jednym z najbardziej deficytowych dóbr była nadzieja, że kiedyś będzie lepiej. O wiele łatwiej oszczędza się pieniądze. I w takim mocno ambiwalentnym w stosunku do kalendarza nastroju zastaje nas listopad. Straszne chłody, słoty i szarugi. Spośród wszystkich poznanych w życiu osób, tylko jedna przyznała się, że lubi ten miesiąc. Na wszelki wypadek nie podam jej personaliów, żeby uchronić ją przed ewentualnym linczem. W listopadzie cała liściasta przyroda wyraża jawną dezaprobatę. Jakby tego było mało, są to czasy okazywania jawnej zazdrości iglastym przez wyżej wymienione liściaste. Na pocieszenie zostają właściwie tylko Andrzejki. I pomyślne wróżby.

Nareszcie grudzień. Dobrze jest od samego początku. Czwartego kiedyś cieszyli się górnicy, szóstego w dalszym ciągu cieszą się dzieci. A kiedy już minie inwazja brodaczy z białą brodą, zaczyna się wiadomo jaka gorączka. W perspektywie wielkie żarcie, góra prezentów i zaraz potem Sylwester. I to nie byle jaki. Ale najważniejsze jest to, że można podjąć jakiś nowe zobowiązania, czy inne postanowienia. Nawet w obecności świadków. Przecież mamy dopiero grudzień, a do stycznia jeszcze kupa czasu...

Małgorzata Węgrzecka
rys. M. Bruchnalski

stop. teraz jest pop. nowa usługa. rozmowy.
na kartę. bez abonamentu. bez rachunków.
bez formalności. taniej. z życiem. z sensem. popieram.

POP popiera tańsze usługi.

bezpłatna infolinia: 0-800 123456

usługa dostępna w sieci **Idea**

KILER-ÓW 2-ÓW

reż. Juliusz Machulski

KILER to bez wątpienia jeden z największych sukcesów polskiej kinematografii ostatnich lat. Film przyciągnął do kin ponad dwa miliony widzów, a jego scenariusz został sprzedany do Hollywood. Twórcy, podążając tropem swoich amerykańskich kolegów, postanowili pójść za ciosem i nakręcić drugą część tego superhitu. Zadanie tyleż ciekawe, co trudne, bo oczywiście część druga nie powinna być gorsza od pierwszej. I nie jest!

TYM RAZEM śmiertelni wrogowie Jurka Kilera – Siara i Lipski zza więziennych krat planują zemstę. Nie ustając w wysiłkach, by pozbyć się sympatycznego taksówkarza, wynajmują zawodowego mordercę. Cóż, skoro ów spec od „mokrej roboty" okazuje się fajtłapą, którego poczynania, choć sieją wokół zniszczenie, to nie przynoszą oczekiwanego przez zleceniodawców rezultatu. Kiedy plan A wieńczy fiasko, czas na plan B – do akcji wkracza latynoski sobowtór Jurka. Fabuła i aktorzy: Cezary Pazura i Jerzy Stuhr to mieszanka gwarantująca doskonałą zabawę.

PÓŁMROK

reż. Robert Benton

FILM dla miłośników dobrego kryminału w stylu Chandlera czy Mammeta. Obrazów z gęstą, mroczna atmosferą tajemnicy i z bohaterami po przejściach, wplątanymi w tragiczne wydarzenia. Choć akcja *Półmroku* nie została osadzona w latach 40., lecz rozgrywa się współcześnie, to film utrzymany jest w tym starym, specyficznym klimacie i nawet główne postaci są jakiejś niedzisiejsze. Nieco podstarzały detektyw – Harry Ross (w tej roli znakomity Paul Newman) zostaje wynajęty przez parę przyjaciół (Susan Sarandon i Gene Hackman) wplątanych w serię tajemniczych morderstw. Intrygujące śledztwo, oparte na rozwiązywaniu żmudnych łamigłówek, krok po kroku odkrywa przerażającą prawdę. *Półmrok* to dobry film w starym stylu bez tak powszechnej obecnie w kinach, brutalnej przemocy.

JOE BLACK

reż. Martin Brest

JOE BLACK to niezwykły film z zaskakującą fabułą, bo bohaterem obrazu jest... śmierć. Zdaniem reżysera Martina Bresta odtwórcą tej postaci mógł być tylko Brad Pitt. Na szczęście aktor zafascynowany scenariuszem przyjął propozycję i zagrał kolejną doskonałą rolę w swoim dorobku.

OTO KOSTUCHA, a raczej Kostuch, nieco zmęczony pracą udaje się na wakacje. Wcielając się w postać niedawno zmarłego młodzieńca, rozpoczyna wędrówkę po Ziemi. Urlop przebiega zgodnie z planem do czasu, gdy spotyka niezwykłą rodzinę (w roli ojca, jak zawsze perfekcyjny Antony Hopkins). Śmierć zakochana w córce swego przewodnika z każdym dniem inaczej patrzy na ludzi, i ze zdumieniem stwierdza, że być człowiekiem to całkiem zajmująca rzecz.

RONIN

reż. John Frankenheimer

CHOĆ większość hollywoodzkich produkcji to kino akcji, zrobić dobry film sensacyjny nie jest rzeczą prostą i nie wystarczy odrobina wybuchów i pościgów samochodowych. Trzeba mieć jeszcze dobry scenariusz z wyraźnymi postaciami i intrygującą, wciągającą widza akcję oraz znakomitych aktorów, którzy tchną w bohaterów życie. Te wszystkie wymogi spełnia film *Ronin* – znakomite dzieło, opowiadające o losach grupy rozbitków podejmujących się dziwnego i oczywiście ryzykownego zadania. Ich przeszłość, gdy jeszcze stał mur berliński, to niebezpieczna praca dla własnych rządów. Czasy się zmieniły i tak, jak niegdyś ronini w feudalnej Japonii, są już swym pracodawcom niepotrzebni. Wyrzuceni poza nawias wielkich wydarzeń, rozpoczynają działania na własny rachunek. A na fachowców pracujących na marginesie prawa zawsze jest popyt.

NIEBANALNA fabuła, doskonała reżyseria i wreszcie znakomite kreacje aktorskie Roberta De Niro i Jeana Reno to już wystarczające zalety obrazu, który wręcz trzeba zobaczyć.

Recenzje: Andrzej Ignatowski

Foto: BE&W

EDYTA BARTOSIEWICZ
Wodospady

EDYTA Bartosiewicz należy do grona wokalistów, na których nowe płyty odbiorcy czekają z niecierpliwością. Jej poprzedni album *Dziecko* okazał się wręcz rewelacyjny. Upłynęły już dwa lata od premiery, a do utworów z tego krążka wiele stacji radiowych i słuchaczy chętnie wraca. Edyta od wielu lat gra prostą muzykę gitarową, czasami lekko okraszoną klawiszowym smaczkiem. Ten styl właściwy jest wielu solistom, ale w jej wykonaniu muzyka taka nabiera cech indywidualnych i brzmi ciekawie.

WODOSPADY to płyta nasycona emocjami, a każdy utwór charakteryzuje się niezwykłym piętnem, jaki nadać może tylko ta wokalistka. Wspaniała muzyka, ale także i słowa, jak zawsze w przypadku Edyty Bartosiewicz osobiste, o dużej sile wyrazu. Już utwór promujący krążek *Miłość jak ogień* zapowiada nieprzeciętny album. Nieprzeciętny, bo spośród dwunastu utworów trudno jest wyróżnić chociażby jeden. Wszystkie zasługują na uwagę i na tym polega siła dobrych płyt.

PATRYCJA KOSIARKIEWICZ
Kim więc jestem

TO JUŻ drugi solowy album Patrycji Kosiarkiewicz. Poprzedni przyniósł słuchaczom kilka przebojów, a artystce popularność, i nikogo by chyba nie zaskoczyło, gdyby wokalistka dalej szła w tym kierunku. Tymczasem *Kim więc jestem* to zupełnie inny krążek od *Bajeczek*. Nowy album cechuje przede wszystkim surowość brzmienia, tak daleka od wygładzonych i przesłodzonych utworów z poprzedniej płyty. *Kim więc jestem* to zbiór interesujących utworów z ciekawą muzyką i słowami, które, choć proste, dotykają często rzeczy ważnych.

I CHOĆ wydaje się, że te piosenki nie uczynią z Patrycji Kosiarkiewicz supergwiazdy, to wyraźnie pokazują, że jest ona artystką niebanalną. Na szczególną uwagę zasługuje utwór *A nas to*, interesujący duet Patrycji z Kasią Nosowską.

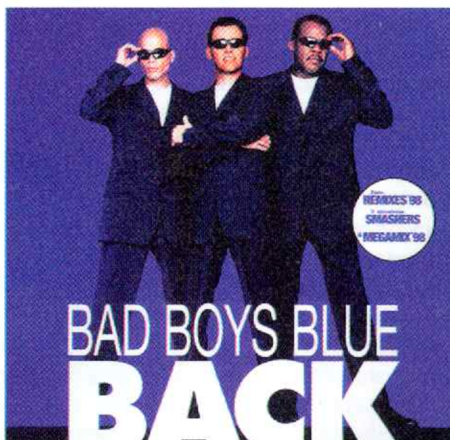
URSZULA
Supernova

POPRZEDNIA studyjna płyta Urszuli miała być jedynie kolejnym krążkiem w natłoku nowych, bo nikt nie wierzył, że zapomniana artystka osiągnie sukces. Podczas gdy niektórzy prorokowali sprzedaż *Białej drogi* sięgającą 30 tys. egzemplarzy inni, mówiąc o odcinaniu kuponów od dawnej sławy uważali, że nawet taki wynik jest poza granicami możliwości wokalistki. Tymczasem album sprzedał się w nakładzie przekraczającym 300 tys. egzemplarzy i uczynił z Urszuli jedną z najpopularniejszych na rynku polskim śpiewających pań. Zaskakujące? Oczywiście, tym bardziej, że ta płyta nie zawiera nic odkrywczego, ot, proste, melodyjne rockowe numery w „amerykańskiej" aranżacji.

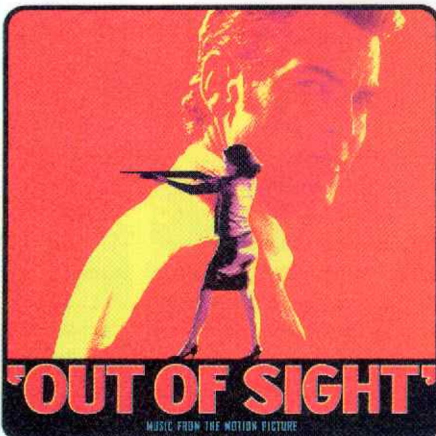
NA NOWYM krążku Urszula podąża tą samą drogą. *Supernova* to danie według tego samego przepisu i smakuje niemal identycznie, niemal, bo użyto nieco innych przypraw. Zapewne nowy krążek podzieli los studyjnego albumu artystki, która ma już swoich fanów. Widocznie taka muzyka też jest potrzebna.

BAD BOYS BLUE
Back

KONIEC lat 90., a wraca moda na muzykę lat 80. Na fali tej nostalgii zawrotną karierę zrobił, wydawałoby się, zapomniany już duet Modern Talking, którego najnowszy krążek zyskał uznanie wielu słuchaczy. Dobrze wiedzie się także innej grupie minionego okresu – Bad Boys Blue. Trzech panów słynących z prościutkich, nie ukrywajmy, czasami ocierających się o kicz, ale zawsze przebojowych piosenek powraca na listy przebojów z nowym albumem. Na krążku *Back* słuchacze znajdą stare hity w nowocześnie zremiksowanych wersjach. Czyżby takie utwory, jak między innymi *Pretty Young Girl* czy *Lady In Back* okazały się nieśmiertelne? Cóż, za wcześnie jeszcze by o tym mówić, ale nie ulega wątpliwości, że te przeboje zagoszczą na karnawałowych zabawach.

SOUNDTRACK
Out Of Sight

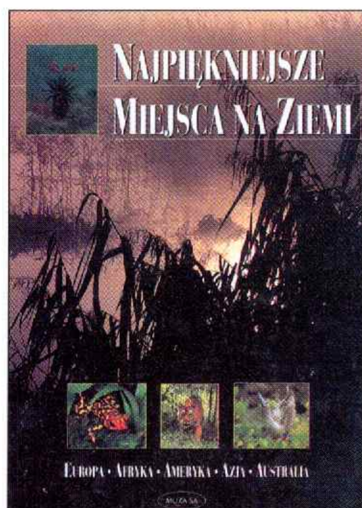
OUT OF SIGHT to romantyczna komedia kryminalna, w której grają: wschodząca gwiazda Hollywood, Jennifer Lopez i największy przystojniak Ameryki – sam George Clooney. Mając tak doborową obsadę, twórcy filmu zapragnęli, aby obraz uzupełniała równie dobra muzyka. Oczywiście nie chodziło im o tematy filmowe, które sączą się z głośników, lecz o typową muzykę ilustracyjną, podporządkowaną fabule. I chociaż wypełnia ona większą część soundtracku, to atmosferę całej ścieżki dźwiękowej budują stylowe piosenki lat 60. Ten krążek to kolejny nostalgiczny powrót do przebojów minionej epoki, a słuchacze znajdą na nim utwory takich amerykańskich gwiazd, jak Deana Martina, Mungo Santamaria i The Isley Brothers.

Recenzje: Andrzej Ignatowski

W. Dodler, U. Dodler

NAJPIĘKNIEJSZE MIEJSCA NA ZIEMI

Muza

URSULA i Willi Dodler przez prawie 20. lat przemierzali kontynenty poznając najdziksze zakątki kuli ziemskiej. Niniejsza publikacja to nie tylko wspomnienia podróżującego małżeństwa, ale przewodnik po fascynującym świecie fauny i flory. Za jej pośrednictwem Czytelnik pozna zwyczaje zwierząt, ich walkę o przetrwanie oraz egzotyczne gatunki roślin, również te zagrożone wymarciem. *Najpiękniejsze miejsca na ziemi* to ucieczka od szarości codziennego życia do barwnych krajobrazów wysp Oceanu Indyjskiego, Atlantyku i Pacyfiku, do uroku leżącej u wybrzeży Australii Wielkiej Rafy Koralowej, Gór Skalistych czy Wielkiego Kanionu Kolorado.

LICZNE fotografie zamieszczone w publikacji poparte są fachowym komentarzem. Z niezwykłą werwą, żywym językiem autorzy opisali fascynujące miejsca przekazując wiele cennych wiadomości. Deszczowe lasy Ameryki Południowej, Afryki i Azji są zielonymi płucami naszej planety, bowiem produkują większość światowego tlenu. Na świecie spotkać można aż 25 tys. gatunków storczyków, drugiej pod względem liczebności rodziny roślin.

TE I INNE ciekawostki, których trzeba przyznać nie brak w tym wydawnictwie czynią z niego doskonałą lekturę dla całej rodziny, wyruszającej w podróż, by odkryć bogactwo i piękno życia na Ziemi.

PISMA WYBRANE

Stefan Kisielewski

RZECZY MAŁE

ISKRY

S. Kisielewski

RZECZY MAŁE

Iskry

STEFANA Kisielewskiego przedstawiać nie trzeba. Kompozytor, krytyk muzyczny oraz publicysta, wpisał się w historię współczesnej, polskiej prozy. Bogatą twórczość otwierają eseje, reportaże, szkice muzyczne i liczne polemiczne felietony publikowane m.in. na łamach „Tygodnika Powszechnego". W pracach autor z rozmachem kreślił obraz społecznego i politycznego życia ukazując swój, jakże często odmienny od obiegowych sądów, punkt widzenia. Ale Stefan Kisielewski znany jest również Czytelnikom ze swoich powieści psychologicznych, obyczajowych i kryminalnych. Dość wspomnieć takie tytuły, jak: *Sprzysiężenie, Zbrodnia w Dzielnicy Północnej, Miałem tylko jedno życie* czy *Przygoda w Warszawie.*

RZECZY MAŁE to obok *Polityki i sztuki, Opowiadań i podróży* i *Z literackiego lamusa* kolejny zbiór szkiców i felietonów. Jak sam autor określił, to „coś w rodzaju hultajskiego bigosu". Znajdą tam Państwo felietony dotykające kwestii i polemik nieco przykurzonych, zapomnianych, ale także i te uniwersalne, które zestarzeć się nie mogą. To wydawnictwo oddaje specyficzny klimat minionych lat, a właściwy autorowi lekko kpiarski styl zapewne wywoła niejeden uśmiech na twarzy czytelnika, a może stanie się przyczyną głębszej refleksji?

R. Lewicki, A. Hiam, K. Olander

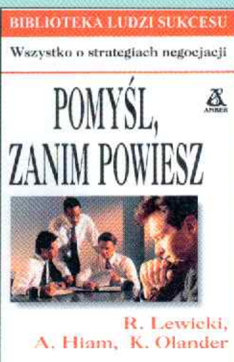
POMYŚL, ZANIM POWIESZ

Amber

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

Wszystko o strategiach negocjacji

POMYŚL, ZANIM POWIESZ

R. Lewicki, A. Hiam, K. Olander

POMYŚL, zanim powiesz to publikacja skierowana nie tylko dla biznesmenów, bowiem umiejętność prowadzenia negocjacji przydatna jest zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Ten praktyczny i fachowy poradnik opracowali: Roy Lewicki zajmujący się kształceniem profesjonalnych negocjatorów oraz Alexander Hiam i Karen Olander, wybitni specjaliści w dziedzinie zarządzania.

PONIEWAŻ drogą do osiągnięcia sukcesu jest opanowanie sztuki negocjacji, nie można tego problemu bagatelizować. Warto więc poznać dwanaście kluczowych zasad negocjacji, dowiedzieć się, jak rozwiązywać konflikty, i jak rozpoznać blef przeciwnika. Ale ta książka to nie tylko sucha teoria, ale szereg przykładów, instrukcji i metod właściwego postępowania w różnych sytuacjach również tych, zdawałoby się bez wyjścia. *Pomyśl, zanim powiesz* powinna znaleźć się w biblioteczce każdego, kto dąży, by jak najlepiej reprezentować swoje interesy.

M. Gilbert

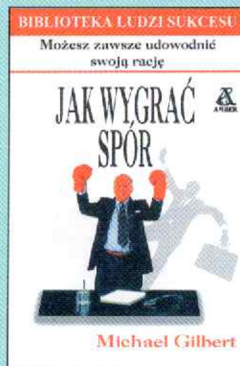
JAK WYGRAĆ SPÓR

Amber

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

Możesz zawsze udowodnić swoją rację

JAK WYGRAĆ SPÓR

Michael Gilbert

MICHAEL Gilbert, profesor filozofii York University w Ontario znany jest Czytelnikom z licznych publikacji, a także powieści. I oto kolejna pozycja autora, tym razem poradnik pt. *Jak wygrać spór.* O tym, że prowadzenie dyskusji nie należy do rzeczy łatwych, mówić nie trzeba. Jakże często zdarza się, że brak argumentów w rozmowie z osobą, która umiejętniej udowadnia swoje racje przesądza o niekorzystnym wyniku polemiki. Co zrobić, by argumenty były bardziej logiczne i przekonujące? Skuteczne metody przekonywania, wzory argumentów i przykłady konkretnych sytuacji, jakie znajdą na łamach niniejszej publikacji Czytelnicy, pomoże im znaleźć odpowiedź na to pytanie.

MICHAEL Gilbert uczy sztuki konwersacji w sposób nie tylko profesjonalny, ale także zabawny. Liczne quizy utrwalą nowe wiadomości, dzięki którym uczestnicy, czy to naukowej debaty, czy codziennego sporu łatwiej osiągną satysfakcjonujący ich finał.

M. Albright, C. Carr

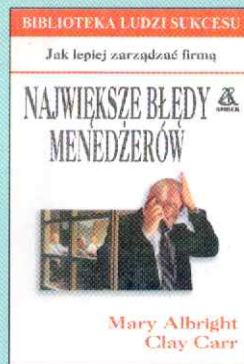
NAJWIĘKSZE BŁĘDY MENEDŻERÓW

Amber

BIBLIOTEKA LUDZI SUKCESU

Jak lepiej zarządzać firmą

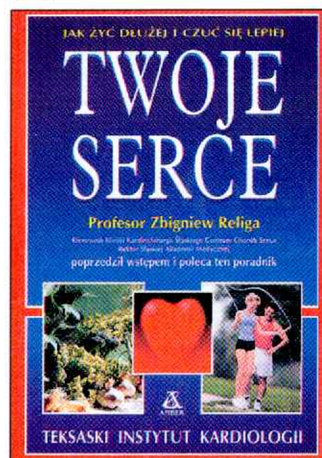
NAJWIĘKSZE BŁĘDY MENEDŻERÓW

Mary Albright, Clay Carr

W PRASIE i mediach nie brak ogłoszeń informujących o kursach dla menedżerów, również na rynku wydawnictw sporo jest tego typu, specjalistycznych pozycji. Zdawałoby się więc, że kolejny poradnik jakim jest *Największe błędy menedżerów* nie wniesie już nic nowego. Tymczasem autorów tej książki cechuje innowacyjne podejście do tematu. To nie kolejna porcja szkoleń czy skróconych kursów, lecz profesjonalne omówienie poważnych błędów, jakie popełnić może specjalista pracujący w zawodzie nawet wiele lat. Jak postępować by wobec podwładnych nie okazać się szefem zbyt pobłażliwym lub za wymagającym? Jak nauczyć się przyjmować krytykę, jak podnieść jakość pracy wykorzystując najnowsze technologie? Fachowe rady, gotowe przykłady i wzorce oraz proste instrukcje pomogą Czytelnikom znaleźć odpowiedzi na te pytania i wyciągania wniosków z popełnionych pomyłek.

Teksański Instytut Kardiologii
TWOJE SERCE
Amber

TEKSAŃSKI Instytut Kardiologii w Houston, założony przez Dentona Cooleya skupia światowej klasy specjalistów z zakresu kardiologii i kardiochirurgii. W oparciu o najnowsze wyniki badań opracowali oni wydawnictwo skierowane do osób nie związanych z medycyną. Książka doczekała się polskiego wydania i bez wątpienia zaliczyć ją można do jednych z najlepszych pozycji tego typu dostępnych na rynku.

JAK zapobiegać chorobom serca, jakie są przyczyny ich powstawania, i wreszcie jakie zmiany zachodzą w organizmie podczas trwania choroby? Czytelnicy odpowiedzi na te i inne pytania znajdą w niniejszym poradniku. Istotnym atrybutem publikacji jest rzetelna i aktualna wiedza na temat kardiologii, ale na uwagę zasługuje także przystępny język. Nawet niezwykle zawiłe kwestie przedstawiono w sposób zrozumiały i nie budzący wątpliwości.

PODKREŚLAJĄC zalety zdrowego trybu życia autorzy zaprezentowali kompleksowy program zapobiegania chorobom serca. Na przykład w rozdziale pt. *Kuchnia zdrowa dla serca* Czytelnicy znajdą dziesiątki przepisów kulinarnych na zdrowe potrawy. *Twoje serce* to wyczerpujący poradnik dla wszystkich zainteresowanych swoim zdrowiem, a polecają go w przedmowach prof. Zbigniew Religa, prof. Stefan Rywik oraz prof. Grzegorz Opolski.

POLSKA – LOSY PAŃSTWA I NARODU
Iskry

TRUDNO byłoby zliczyć książki poświęcone historii Polski, a jednak nie brak nowych wydawnictw związanych z tą tematyką. Dlaczego? Każde pokolenie stawia przed naukowcami nowe pytania, każde nowe źródło i dostęp do materiałów archiwalnych zmienia stan badań. Nie powstanie chyba nigdy dzieło, które prezentowałoby Czytelnikom tezy ostateczne i niepodważalne.

POLSKA, losy państwa i narodu to wydawnictwo o tyle cenne, że powstało w czasach, gdy nie ma już ograniczeń natury politycznej i cenzuralnej, a historię można przedstawiać zgodnie z faktami. Autorzy nie tylko ukazują Czytelnikom najnowszy stan badań lecz również weryfikują niektóre przyjęte już tezy i wysuwają nowe, interesujące hipotezy.

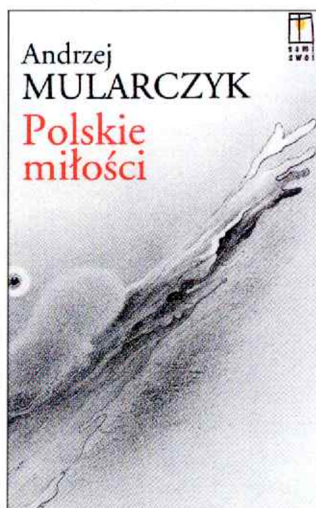
HENRYK Samsonowicz prowadzi Czytelników od najdawniejszych dziejów ziem polskich przez monarchię piastowska, Polskę Dzielnicową aż po schyłek XV w. W „złotym wieku" państwa i kultury rozpoczyna opowieść Janusz Tazbir. Autor kreśli czasy Zygmunta Augusta, panowania pierwszych Wazów, Sasów, by wreszcie zakończyć na rządach Stanisława Augusta. Dramatyczne losy państwa w okresach rozbiorów ukazuje Tadeusz Łepkowski, natomiast tajemnice XX w. do 1939 r. odkrywa Tomasz Nałęcz.

POLSKA, losy państwa i narodu w nowym świetle ukazuje losy państwa polskiego, jest nie tylko interesującą lekturą, ale także doskonałym uzupełnieniem szkolnych podręczników.

A. Mularczyk
POLSKIE MIŁOŚCI
Muza

ANDRZEJ Mularczyk, autor słuchowisk i audycji radiowych oraz scenariuszy do filmów fabularnych m.in. do niezapomnianych komedii: *Sami swoi, Nie ma mocnych* i *Kochaj albo rzuć*. Ale pisarz znany jest również również Czytelnikom, jako twórca literatury faktu. Dość wspomnieć takie tytuły, jak: *Co się komu śni, Czyim ja żyłem życiem* czy *Śmietnik pana Boga*.

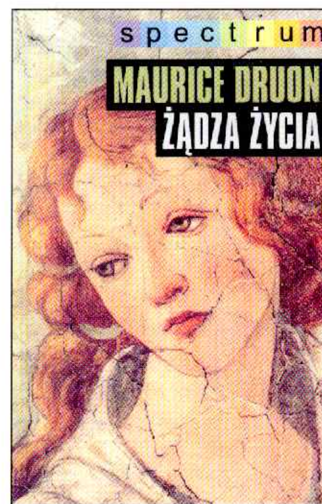
POLSKIE miłości to zbiór opowiadań o autentycznych losach zwykłych, nikomu nie znanych ludzi. Losach dramatycznych, a nawet tragicznych. Bohaterzy wplątani w tryby bezdusznej historii wojny i czasów stalinowskich starają się odszukać szczęście. Jedni oszukani, zdradzani nie pokonali nienawiści, która wypełniła ich życie, inni pomimo gorzkich doświadczeń odnaleźli swoją drogę. To opowieści o życiu i z życia wzięte. „Właściwie stworzyli ją bohaterowie. Ja tylko spisałem ich losy" tak o *Miłościach polskich* mówił autor. A trzeba przyznać, że Andrzej Mularczyk zrobił to perfekcyjnie. Ta książka to nie tylko sucha rejestracja wydarzeń, wnikliwy Czytelnik dostrzeże, że autor głęboko przeżywa tragedię każdej postaci, że karty tej książki to zbiór wzajemnych relacji. Relacji między bohaterami, autorem i Czytelnikami.

ANDRZEJ Mularczyk uznany za jednego z najpopularniejszych twórców polskiej literatury faktu potwierdził, że to miano w pełni mu się należy.

M. Druon
ŻĄDZA ŻYCIA
Muza

ŻĄDZA życia to kolejna pozycja jednej z najbardziej interesujących serii Spectrum, na którą składają się książki znanych na całym świecie autorów prozy. W cyklu ukazały się m.in. *Eseje* Tomasza Manna, *Eros i cywilizacja* Herberta Marcusea czy *Człowiek zbuntowany* Alberta Camusa.

BOHATERKĄ powieści *Żądza* życia jest słynna kurtyzana, hrabina Sanzani. Kobieta, która stojąc u kresu życia na nowo przeżywa okres młodości, czasy kiedy sprzyjały jej uroda i fortuna. Wyobraźnia podsuwa spełnione już dni przeszłości, wspomnienia, które mają powstrzymać zbliżający się koniec. W tych wędrówkach towarzyszy hrabinie pokojówka Carmela. Zafascynowana życiem światowej kobiety początkowo tylko obserwuje by z czasem wcielać się w wyznaczone jej role. Czy powrót do minionych zdarzeń pomoże hrabinie Sanzani uporać się z widmem śmierci? Jak potoczą się losy młodziutkiej Carmeli, która naznaczona została piętnem nie swojego życia? Co obu kobietom przyniesie wyimaginowana podróż w przeszłość?

POSTACIE są pełne życia bowiem Maurice Druon z werwą kreśli obrazy psychologiczne obu bohaterek tak odmienne, ale zarazem niebanalne, ciekawe i przykuwające uwagę Czytelnika. Nie bez znaczenia jest także specyficzny, właściwy autorowi styl narracji.

Recenzje: Agnieszka Guzek

KARNAWAŁOWE szaleństwo

Nadszedł nowy, 1999 rok, a wraz z nim beztroski karnawał. Bale, przyjęcia i bankiety już zapowiadają nadchodzący czas przełomu – nowe tysiąclecie. Tak szczególny moment wymaga szczególnej oprawy.

DZIŚ, aby skompletować karnawałową garderobę, nie trzeba już udawać się do krawcowej. Sklepy oferują gotowe kolekcje i jest w czym wybierać.

Nie jest to wprawdzie tak szeroki asortyment, jak w bogatych krajach zachodnich, ale nie przesadzajmy – powodów do narzekań nie ma. Wystarczy poświęcić nieco więcej czasu poszukiwaniom, by ciekawy strój zachwycił innych gości. Niezdecydowanym pomogą ekspedientki, które z wprawą wybiorą garderobę na odpowiednią okazję. Coraz częściej zdarza się, że pracownicy sklepów wykonując na miejscu drobne poprawki, dopasują garderobę do sylwetki. Takie zakupy to sama przyjemność.

SYNONIMEM męskiej elegancji jest niezmiennie garnitur, smoking i oczywiście frak. Smukły, ale nie krępujący, klasyczny i nie krzykliwy, skromny, bez zbędnych detali i, co istotne, uszyty z dobrej gatunkowo wełny – materiału, który króluje wśród surowców przeznaczonych na męską garderobę. Ważnym elementem jest kamizelka w odmiennym, ostrym kolorze, podkreślającym nowe trendy panujące w męskiej modzie. Spodnie z jedną małą zakładką i marynarka jednorzędowa zapinana na trzy, najwyżej cztery guziki. Wreszcie koszula, koniecznie biała, bowiem błękit należy już do przeszłości. Całość winien uzupełniać starannie dobrany krawat, na którym najczęściej spoczywa spojrzenie gości. Cóż, ten element garderoby jest stałym przedmiotem oceny. Podobnie jak mucha, najczęściej granatowa, którą założyć powinni panowie w smokingach. Ta krótka charakterystyka dowodzi, że kreatorzy mody męskiej nie lubią zmian, klasyczny styl i standard garnituru czy smokingu rozświetlają jedynie drobiazgi.

NATOMIAST modę damską trudno byłoby określić mianem zachowawczej. Strój na ten karnawał to zupełnie inna suknia od tej z poprzedniej zabawy. Długość do kostek wyznacza klasę i elegancję. Ale nie jest to dyktat kreatorów, którzy w tym sezonie pozwalali sobie na takie fanaberie, jak suknie zdobione... plastrami doskonałej włoskiej szynki! Damska moda doskonale znosi szaleństwa nowości.

W TYM sezonie dominują dekolty. Odsłonięte plecy, smukłe i majestatyczne przypominają sylwetki modelek z obrazów Degasa lub Boticellego. Natomiast przód sukni winien być tajemniczy i surowy. Modny jest więc krój bez dekoltów, z materiałem pod szyję niczym u mniszki. Natomiast kuszącą linię ramion, jak z greckich posągów

zmysłowo odkrywa to skrywa szal z piór lub lekka, przezroczysta narzutka. Kolejnym elementem uzupełniającym balowe suknie są rękawiczki rodem z XVIII w.

WIĘKSZOŚĆ kreacji uszyto z lansowanych w tym karnawale tiuli z cekinami, ale o tafcie również nie zapomniano. Najwspanialsze suknie balowe zdobią cenne, wszelkiego rodzaju hafty i naszywki mające wzór arrasu lub tkaniny dekoracyjnej. A paniom bardziej odważnym kreatorzy proponują super nowość – włókienka metali wplecione w tkaninę. Najczęściej jest to miedź lecz powstały także nowe mutacje lamy, lurexu, ale ich nazwy łatwiej scharakteryzowaliby znawcy metalurgii niż branżowcy związani z odzieżą. Nie jest to jednak najgorszy pomysł, skoro tkaniny tak zdobione są ciężkie, połyskliwe i lejące, jak przystało na karnawał. Damski strój uzupełnia oczywiście biżuteria, również te niecodzienne drobiazgi na ręce, uszy lub szyję, buty – obowiązkowo z długimi, szpiczastymi noskami oraz drobna, gustowna torebka uszyta z satyny, weluru lub lakierowanej skóry ozdobionej ciekawą klamrą.

SAMA forma tego sezonu, zaobserwowana, jak przystało na okazję na Haute Couture w Paryżu, czyli krawiectwo Wielkich, jest mniej barokowa. Bardziej pokorna, szukająca nowych znaczeń, lecz nie w szoku gwałtownych kontrastów. Epoka wampów, topielic i czarnych, demonicznych księżniczek jest już przeszłością. Teraz króluje wysublimowana kobiecość i spokój. Odnotować można również nieśmiały powrót futer, których miękkość i sznyt docenia nie tylko dama, ale także elegancki pan. Lekkie, długowłose gatunki futer w kolorach: czarnym, białym i popielatym doskonale nadają się także do obszyć rękawów, kołnierzy oraz innych części garderoby.

HITEM tego sezonu jest biel – standardem czerń, ale nie zabraknie odmian czerwieni, burgunda,

bakłażana i wysmakowanej, srebrzystej szarości. Modne są także pióra i to w obfitości, np. kapelusze z nich wykonane. Ale to przecież karnawał, więc może warto zachwycić innych.

Jan Kosieracki
rysunki autora

Dla pań i panów

Minęły święta, lecz pozostały wspomnienia i kolorowe paczki, kryjące czasami wodę toaletową, a czasami płyn po goleniu. Muszą wystarczyć na styczeń i luty, miesiące, w których perfumiarze biorą wolne. Promocji nowych kompozycji zapachowych spodziewać się można w marcu, bo przecież wielkanocne zajączki też chcą obdarowywać.

TYMCZASEM trwa karnawał, a bale, zabawy i prywatki to nie tylko eleganckie stroje, ale także wykwintne perfumy. Mniej odważne panie mogą odnowić swoje kolekcje zapachowe nowymi wersjami sprawdzonych już kompozycji takich tuzów, jak Dior („Eau de

Dolce Vita" i „Hypnotic Poison"), Miyake („L'eau de'Issey"), Givenchy („Extravagance") czy niezwykle popularnymi w Polsce „Masumi" firmy Coty. Kobieta żądna nowych wrażeń doświadczy, jak dziś pachnie Priscilla Presley i czy jej „Roses and More" są ciekawsze od poprzednich kompozycji lub czy używanie wody „Inspiration" okaże się równie ekscytujące, jak chodzenie w butach Charlesa Jourdana.

PANIE mają w czym wybierać, ale trzeba przyznać, że w roku 1998 na rynku kosmetyków męskich dużo więcej było zapachowych nowości, choć 40% z nich utrzymanych było w klasycznym, tradycyjnym stylu. Cóż, konserwatywni panowie nie lubią ekstrawagancji. Dla nich stworzono „Galileo 21st Century" oraz „Rocabar". Nie można też dać się zwieść niemal damskiej butelce, bo „Coriolan" to stworzony przez Guerlaina zapach dla mężczyzn.

WŚRÓD zapachów charakteryzujących się szczególną świeżością na pewno warto wyróżnić „Chrome" Azzaro. Choć we Francji znany nieco wcześniej, w Polsce zagościł na dobre dopiero w ubiegłym roku. Być może dlatego, że w języku greckim chrom oznacza barwę, ta woda to nie tylko zapach owoców cytrusowych, lecz również wspaniała mieszanka nut morskiego chłodu i herbaty. Podobne cechy ma „Puma Challenge" choć produkt to zdecydowanie bardziej masowy. Przeznaczony dla młodych mężczyzn, studentów i sportowców. Dzięki wyraźnym akordom kwiatowym może uchodzić za zapach niezwykle odważny, z którym rywalizować będzie „chłopak Nike" i „młodzieniec Adidasa".

WIELU kreatorów zapachów dla panów buszując po spiżarkach i kuchniach wszystkich kontynentów szukało inspiracji. Ich podróżom zawdzięczamy rewelacyjny, cukierkowy „Le Male" J.P. Gaultier'a i słodki, jabłkowo-cynamonowy „Hugo Boss". Wyraźnie pudrowy jest także „Good Life" Davidoffa, woda, która otrzymała tytuł męskiego zapachu roku w konkursie „Twojego Stylu" – Doskonałość Roku.

ZAPACHY orientalne odradzają się nie tylko w kolekcjach dla mężczyzn. Dość wspomnieć o perfumach dla młodych dziewczyn „212", rewelacyjnej i zmysłowej Caroline Herere lub o „Alchemie de Rochas" dla pań nieco starszych. Ale wracając do zapachów męskich, wyczuwalne nuty orientalne ma także „Kenzo Jungle". A to dopiero preludium, bo prawdziwie prowokujący jest „Gucci Envy For Men". To woda przesiąknięta nowoczesnością i kosmopolityzmem. Odrobinę słodszy i bardziej kwiatowy, lecz zarazem rewolucyjny i odważny jest natomiast „Declaration" Cartiera.

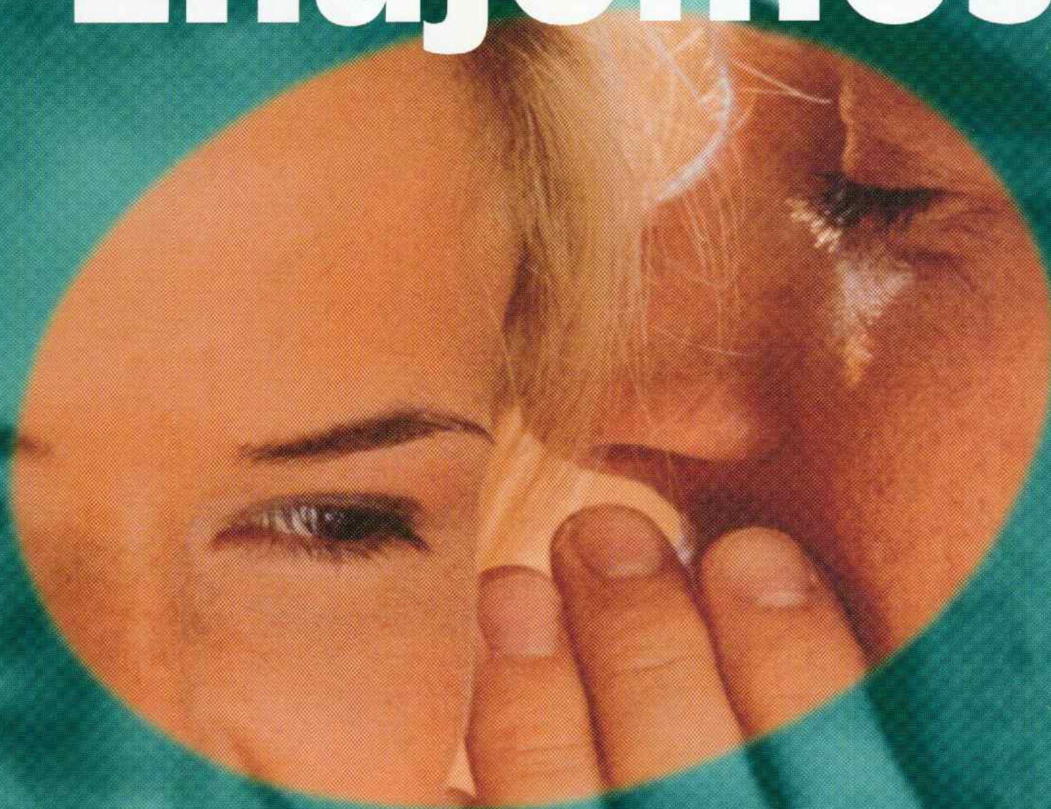
JEDNO wszakże nie ulega wątpliwości – jest w czym wybierać. Bo przecież jest jeszcze i Lonvin, i Cerrutti, i wielu innych. O tym, że powodzenie na balach i zabawach zależy nie tylko od eleganckiego krawata, lecz także od unoszącego się zapachu perfum, mówić nie trzeba. A przecież trwa karnawał.

M. F.

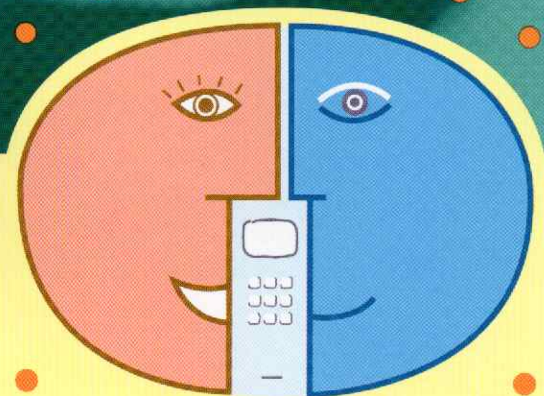

po znajomości

Wszystkim naszym obecnym
i przyszłym Przyjaciołom
obniżamy abonament
oraz proponujemy dwie **nowe**
niższe taryfy.

Jedną **Super.**
Drugą **Extra.**

dobrzy znajomi

Szczegóły oferty w punktach sprzedaży
oraz pod bezpłatnym numerem Infolinii

0 800 123456

CENTERTEL®
NAJWIĘKSZY ZASIĘG W POLSCE

z nami w każdej sytuacji

JADARTEL

ZAUFAJ NAJLEPSZYM

Lublin: JADARTEL: Al. Racławickie 44a, tel. /081/ 533 18 00; ul. T. Zana 19 lok. 12 (E. LECLERC), tel. /081/ 528 06 30; ul. Narutowicza 31/33, tel. /081/ 532 41 08; ul. Krak. Przedmieście 13, tel. /081/ 743 79 90; ul. Krak. Przedmieście 40, DTC SEZAM, tel. /0501/ 235 000; ul. Narutowicza 67, tel. /081/ 534 43 23; ul. Świętoduska 20/1, tel. /081/ 532 64 53; ul. Bernardyńska 3, Pałac Parysów, tel. /0501/ 295 295; ul. Braci Wieniawskich 12a, tel. /0501/ 283 183; Al. 1000-lecia, HALA NOVA, tel. /0501/ 522 000; ul. Jasna 7, tel. /0501/ 392 288; **Warszawa:** JADARTEL: ul. Emilii Plater 28, tel. /022/ 630 31 60; DT "JUNIOR" /II piętro/, tel. /022/ 828 31 97; ALTAR, ul. Kochanowskiego 1, tel. /022/ 633 38 98; CORO, ul. Krucza 38/42, tel. /022/ 661 91 52; KONEKT, ul. Zamoyskiego 47 a, tel. /0501/ 161 901; **Katowice:** JADARTEL, ul. 3-go Maja 21, tel. /032/ 59 66 26; CERTUS TK, ul. Kościuszki 15, tel. /090/ 345 147; FONTEL, ul. Mariacka 2, tel. /032/ 253 91 49; **Czeladź:** TENDER MC, Centrum Handl. M1, ul. Będzińska 80, tel. /032/ 269 21 15; **Bytom:** TELE CAR PL. Kościuszki 12, tel. /032/ 81 83 65; **Chrzanów:** TELE-CAR, ul. Rynek 9, tel. /035/ 623 50 14; **Mikołów:** TELE CAR, ul. Okrzei 8, tel. /032/ 226 37 91; **Jaworzno:** TELE-HIT, ul. Grunwaldzka 68, tel. /035/ 752 00 45; **Ruda Śląska:** TELE CAR, ul. Czarnoleśna 9, tel. /032/ 244 24 74; **Sosnowiec:** INTERKARPOL, ul. 3-go Maja 17, tel. /032/ 66 30 74; **Świętochłowice:** INDALO, ul. Bytomska 18, tel. /0 32/ 77 00 222; **Tychy:** TELE CAR, ul. Jana Pawła II 11C, tel. /032/ 217 04 73 do 75 w. 137; **Zabrze:** HEL-TEL, ul. Wolności 249, tel. /032/ 278 17 00; INDALO, ul. Wolności 336, tel. /0 32/ 271 54 52; **Kraków:** CERTUS TK, ul. Zwierzyniecka 29, tel. /012/ 422 29 35; INDALO, ul. Starowiślna 49, tel. /012/ 429 27 60; SUPERNET, Nowa Huta, ul. Oś. Złotej Jesieni 13 /pawilon E/, tel. /012/ 648 71 24; **Poznań:** MIKROPAN PLUS, ul. Zwierzyniecka 7, tel. /061/ 847 02 81; EURO-KOM, oś. Na Murawie 7/2, tel. /061/ 821 35 33; **Wrocław:** KEN, ul. Oławska 16, tel. /071/ 44 41 46; PRO-TEL, ul. Jedności Narodowej 110, tel. /071/ 72 04 24; ADAM Communication: ul. Kościuszki 49-49a, tel. /071/ 44 25 59; **Gdańsk:** TEL-CITY, ul. Grunwaldzka 103, tel. /058/ 342 69 75; **Gdynia:** KOM-TEL-SERV, ul. Świętojańska 41, tel. /058/ 661 82 88; **Tczew:** NAT-KOM-TEL, ul. Gdańska 55, tel. /058/ 532 06 52; **Łódź:** CERTUS TK, Al. Mickiewicza 15a, tel. /042/ 636 59 96; TELECENTRUM, Al. Kościuszki 13, tel. /042/ 630 54 18; KORDAL, ul. Limanowskiego 97, tel. /042/ 659 56 63;

JADARTEL- największy w Polsce autoryzowany przedstawiciel PTK Centertel, tel. 0 501 222 221